

ผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ
EFFECT ON EDUCATIONAL EQUITY OF GENIOUS CLASSROOM IN SECONDARY
SCHOOL IN OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISION

ชฎานิศ ประดิษฐ์เสวี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2565

ผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ

ชฎานิศ ประดิษฐ์เสรี

ปริญญาานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

EFFECT ON EDUCATIONAL EQUITY OF GENIOUS CLASSROOM IN SECONDARY
SCHOOL IN OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISION

CHAYANIT PRADITSEREE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Educational Administration)

Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ

ของ

ชฎานิศ ประดิษฐ์เสวี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาค) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศรีโสภา)

..... กรรมการ
(เรือกเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทองบัณฑิตย์)

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ
ผู้วิจัย	ชฎานิศ ประดิษฐ์เสวี
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีศิลป์ กุลนภาดล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยต้องการศึกษาผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและนักเรียน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลกระทบเชิงบวกที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ คือ 1.1 ห้องเรียนพิเศษส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก นักเรียนที่เรียนในห้องเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความ active ในการเรียนรู้ 1.2 ภาษาอังกฤษดี เพราะเรียนรู้จากเจ้าของภาษา นักเรียนเรียนกับครูต่างประเทศ ส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษดี 2) ผลกระทบเชิงลบที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ คือ 2.1) ส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม ส่งผลให้ภาษาไทยอ่อน นักเรียนห้องเรียนพิเศษส่วนใหญ่ถูกปลูกฝังการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษเป็นหลัก ทำให้อ่อนในด้านการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งพฤติกรรม สภาพแวดล้อม และการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษ และส่งผลกระทบต่อด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษารองจากการใช้ชีวิตประจำวัน 2.2) ส่งเสริมภาษาอังกฤษเข้ม แต่ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นตามที่คาดหวัง เนื่องจากห้องเรียนพิเศษมีการส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม แต่ทักษะด้านการพูดและการเขียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร 2.3) นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับห้องเรียนพิเศษได้ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนจากห้องเรียนปกติมาเรียนในห้องเรียนพิเศษ ซึ่งนักเรียนต้องปรับตัวเข้ากับสังคม 3) ผลกระทบที่ส่งผลต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ คือ 3.1) นักเรียนห้องเรียนพิเศษมีโอกาสในการเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติ เนื่องจากมีอาจารย์จากภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสามารถสูงมาให้ความรู้เป็นที่ปรึกษา ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาภาษาได้เร็วกว่านักเรียนปกติ 3.2) ความเหลื่อมล้ำที่ไม่ได้ตระหนักถึง การรับสมัครนักเรียนห้องเรียนพิเศษด้วยความสมัครใจ

คำสำคัญ : ความเสมอภาค, ห้องเรียนพิเศษ, ผลตอบแทนที่คาดหวัง, กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

Title EFFECT ON EDUCATIONAL EQUITY OF GENIOUS CLASSROOM IN
SECONDARY SCHOOL IN OFFICE OF THE BASIC EDUCATION
COMMISION

Author CHAYANIT PRADITSEREE

Degree MASTER OF EDUCATION

Academic Year 2022

Thesis Advisor Assistant Professor Dr Taweetil Koolnaphadol

This research is analytical and qualitative, and studies the effects of a special classroom in terms of equality in secondary schools under the authority of the Basic Education Commission. The purposes of this research to study are as follows: (1) the effects on educational equity in a Genius classroom in secondary schools under the authority of the Basic Education Commission. The sample research included executives, teachers, students, and parents by using purposive sampling with a total of 12 people, using deep interviews. The results revealed the following: (1) the positive effects of the special classroom were as follows: (1) special classrooms focused on in-depth learning. The students in special classrooms were motivated by learning activities; (2) the students had a good level of English because they learned from native speakers or foreign teachers; (3) the negative effects to special classroom included the following: special classrooms focused on in-depth learning, which made them weak in Thai language, including using English as a first language at school and Thai language as a secondary language in their daily life. In terms of the Thai language, it was found that most students mainly learned in English. As a result, these students became weaker in the Thai language. Because of their behavior and environment, learning in English affected their Thai language skills. The students could not adapt to be in special classrooms because of changing from a normal to a special classroom as they had to socialize. The effect on educational equity on the Genius classroom in secondary schools under the authority of the Basic Education Commission. It was found that the opportunity to study in a special classroom was preferable to higher than normal classes because they have teachers from outside with a high ability to educate and consult, allowing the students the opportunity to learn the language faster and inequality was not an issue due to the fact that student recruitment in special classrooms were voluntary.

Keyword : Equality, Genius classroom, Expected return, Socialization

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคด อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญาานิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล และอาจารย์ ดร.สมบุญ บวรศิริรักษ์ คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ศรีโสภาก อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคด คณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการทำปริญญาานิพนธ์ให้ถูกต้องและมีคุณภาพตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์การวิจัยจนทำให้การจัดทำปริญญาานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อสมคิด ประดิษฐ์เสวี คุณแม่สายใจ ประดิษฐ์เสวีและครอบครัว เป็นอย่างสูง ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ และขอขอบพระคุณท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามอีกหลายท่านที่เป็นกำลังใจให้เสมอมาจนประสบความสำเร็จในการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อพัฒนาการศึกษา และขอมอบเป็นเครื่องบูชาแก่บิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านผู้ซึ่งมีพระคุณและประสิทธิประสาทวิชาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ชฎานิศ ประดิษฐ์เสวี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์.....	4
กรอบแนวคิด.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความเสมอภาค.....	7
1.1 ความหมายความเสมอภาค.....	7
1.2 ทฤษฎีความเสมอภาค (Equity Theory).....	8
1.2.1 ทฤษฎีความเสมอภาคทางการเมืองการปกครอง.....	8

1.2.2 ทฤษฎีความเสมอภาคทางการศึกษา.....	9
1.3 หลักความเสมอภาค	31
1.4 นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง	45
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับห้องเรียนพิเศษ.....	47
2.1 ความหมายห้องเรียนพิเศษ.....	47
2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีห้องเรียนพิเศษ.....	48
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization).....	52
3.1 ความหมายกระบวนการขัดเกลาทางสังคม	52
3.2 ความมุ่งหมายของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม	53
3.3 องค์ประกอบของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม.....	53
3.4 วิธีการขัดเกลาทางสังคม	54
3.5 ลำดับขั้นของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม	54
3.6 องค์การที่ให้การขัดเกลาทางสังคม	54
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลกระทบ	55
4.1 ความหมายของผลกระทบ	55
5. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลตอบแทนทางการศึกษา	57
6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return)	63
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
7.1 งานวิจัยภายในประเทศ.....	64
7.2 งานวิจัยต่างประเทศ	68
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
1. วัตถุประสงค์	70
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	70

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
บทที่ 4 ผลการดำเนินการวิจัย	73
1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบบึงบวที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ	74
1.1 ห้องเรียนพิเศษส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก	74
1.2 ภาษาอังกฤษดี เพราะเรียนรู้จากเจ้าของภาษา.....	74
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบบึงบวที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ	75
2.1 ส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม ส่งผลให้ภาษาไทยอ่อน	76
2.2 ส่งเสริมภาษาอังกฤษเข้ม แต่ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นตามที่คาดหวัง	77
2.3 นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับห้องเรียนพิเศษได้	77
3. ห้องเรียนพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	77
3.1 นักเรียนห้องเรียนพิเศษมีโอกาสในการเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติ	77
3.2 ความเหลื่อมล้ำที่ไม่ได้ตระหนักถึง	78
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย.....	80
5.1 สรุปผล.....	80
5.2 อภิปรายผล.....	81
5.3 ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้	82
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป	82
บรรณานุกรม.....	83
ประวัติผู้เขียน.....	92

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 ผลตอบแทนจากการศึกษา.....	58
----------------------------------	----

สารบัญรูปร่างภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพประกอบ 2 ฐานคิดสำคัญ 3 ด้าน.....	35

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคปัจจุบันที่สังคมโลกต่างให้ความสำคัญกับกระแสสิทธิมนุษยชนและกระแสประชาธิปไตย คนทุกคนมีสิทธิได้รับความเป็นธรรมในสิทธิที่ตนเองควรจะได้รับ ตั้งแต่แรกเกิดคือสิทธิที่จะต้องอยู่รอด สิทธิในการได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และสิทธิที่จะได้รับการศึกษาและฝึกอบรมที่สอดคล้องกับสภาพวิวัฒนาการของสังคมเศรษฐกิจใหม่ที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ความรู้คืออำนาจ การเรียนรู้จึงกลายเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อคนทุกคนอย่างทวีคูณ ผู้ที่เข้าถึงความรู้ได้มากกว่าจึงได้เปรียบคนที่เข้าถึงความรู้ได้น้อยกว่า ผู้คนทั่วโลกมีความต้องการการศึกษามากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการประชุมการศึกษาโลกที่เมืองดาการ์ ประเทศเซเนกัล เมื่อ พ.ศ. 2543 ที่ผ่านมามีการกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยมีการเสนอจุดหมายหรือหลักชัย (Goals) 6 ข้อ ซึ่งจุดหมายทั้งสามข้อใน 6 ข้อ นั้น ได้ชี้ให้เห็นว่าประเด็นในเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ก่อนที่จำทำให้บรรลุเป้าหมายเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษานั้น การมีความเข้าใจแนวคิดเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษาที่ตรงกันเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ในบทความนี้ผมขอเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อเป็นฐานในการสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการศึกษาทั้งในภาพรวมระดับประเทศและระดับสถานศึกษา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2565)

การศึกษาถือว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวต่อไปได้ แต่การจะทำให้เด็กได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีความเท่าเทียมกัน ทั้งถึงกันนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก แม้จะมีนโยบายมากมายที่จะส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนามากขึ้น หากแต่เป็นนโยบายที่ชนชั้นกลางและชนชั้นสูงเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์ (Machin & Vignoles, 2004) ซึ่งความเหลื่อมล้ำได้แผ่ขยายไปสู่มาตรฐานการศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งเดียวกันแล้ว เนื่องจากการแบ่งหลักสูตรหรือแบ่งห้องเรียนในระดับชั้นเดียวกัน เช่น โรงเรียนแห่งหนึ่งแบ่งห้องเรียนออกเป็นหลายหลักสูตร มีทั้งห้องพิเศษ, ห้อง Gifted, ห้องหลักสูตรภาษาอังกฤษ เป็นต้น โดยอาศัยช่องว่างทางการศึกษาในการเก็บเงินเพิ่มขึ้นจากการแบ่งหลักสูตรนั้น ๆ ปัจจุบันโรงเรียนจำนวนมากต่างมีแนวคิดเปิดห้องเรียนที่พิเศษ และผลที่ตามมา คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่อยากให้ลูกเรียนห้องธรรมดา แม้การเรียนในห้องประเภทอื่นๆ จะมีค่าใช้จ่ายที่แพงกว่า แต่พ่อแม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็ตกเข้าไปอยู่ในกับดักการศึกษาที่จ่ายแพงกว่า คือ การศึกษาที่ดีกว่า อยู่ห้องพิเศษก็ยอมดีกว่าห้องธรรมดา จึงเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำของห้องเรียนพิเศษเพิ่มมากขึ้น และผลกระทบของห้องเรียนพิเศษเป็นการ

แบ่งพรรคแบ่งพวกแบ่งกลุ่มเด็กนักเรียน แบ่งชั้นวรรณะในโรงเรียน ค่าเทอมแพงกว่า เครื่องแต่งกายดูดีกว่า ได้รับการศึกษาที่เข้มข้นกว่าการเรียนในห้องเรียนปกติ มีการให้ความรู้ในภาคปฏิบัติมากขึ้น มีโอกาสไปทัศนศึกษาดูงานในที่ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ได้เรียนกับอาจารย์เก่งๆ ของโรงเรียนหรือกับวิทยากรพิเศษผู้มีความเชี่ยวชาญที่โรงเรียนจ้างมา มีการจัดสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น เรียนในห้องปรับอากาศ เป็นต้น ทำให้เด็กในห้องเดียวกันได้เกรด 4 หมดทุกวิชาเหมือนกันทุกคน เป็นการแบ่งแยกเงินและฐานะของผู้ปกครอง ทำให้เด็กถูกเลือกปฏิบัติ และเกิดความเหลื่อมล้ำภายในโรงเรียน แม้จะเป็นห้องระดับหัตถ์ของโรงเรียน ซึ่งเกิดขึ้นกับทุกห้องเรียน ทุกโรงเรียน และทุกประเทศ งานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์การศึกษาทั่วโลกได้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกันว่า ความเหลื่อมล้ำในห้องเรียนคือต้นทางของความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ กลายเป็นว่าการศึกษาที่คนจนไว้ข้างหลังโดยการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายมหาศาล

ความเหลื่อมล้ำของห้องเรียนพิเศษเริ่มต้นจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ มาตรา 10 กำหนดให้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น มาตรา 22 กำหนดว่า การจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ก่อให้เกิดการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, 2559) และโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมากมาย เป็นเหตุก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่เมืองหรือพื้นที่ชนบทห่างไกล แต่เกิดขึ้นได้แม้ในโรงเรียนเดียวกันหรือแม้กระทั่งภายในห้องเรียนเดียวกัน ห้องเรียนพิเศษเหล่านี้กำลังทำให้เด็กถูกเลือกปฏิบัติ ทำให้ความเหลื่อมล้ำเป็นสิ่งที่จับต้องได้ ตั้งแต่อยู่ในโรงเรียน และขณะนี้ความเหลื่อมล้ำได้บุกเข้ามาในโรงเรียนของรัฐมากขึ้นเรื่อยๆ โรงเรียนกลายเป็นผู้ผลิตซ้ำความเหลื่อมล้ำและความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมให้เด็กเห็น ทั้งที่การศึกษาเป็นเรื่องสวัสดิการขั้นพื้นฐาน แต่ช่องว่างของคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนกำลังถ่างกว้างมากขึ้นเพราะฉะนั้น ถ้าโรงเรียนจะลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กทั้งโรงเรียน ก็ต้องสร้างกลไกเพื่อเด็กทั้งโรงเรียน มากกว่าการแบ่งห้องเรียนพิเศษ เพื่อรับการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่พร้อมจ่ายเงินพิเศษ เพื่อมาเจอครูพิเศษ แล้วอยู่ในห้องเรียนที่มีความพร้อมเป็นพิเศษ (วันดี สันติ วุฒิเมธี, 2560)

การแบ่งแยกเด็กออกจากกันจึงทำให้เกิดดาบสองคมคือ เด็กจะไม่ช่วยเหลือกันแม้จะอยู่ในสังคมเดียวกัน สังคมไทยจะกลายเป็นสังคมของคนเก่งเห็นแก่ตัวที่พยายามผลักดันให้ตัวเองสูงขึ้น ประเด็นเหล่านี้คือสิ่งที่ประเทศที่ปฏิรูปการศึกษาสำเร็จต้องก้าวผ่านให้ได้ก่อนเพื่อน อย่างในฟินแลนด์ เด็กจนเด็กรวยก็ต้องเรียนโรงเรียนเดียวกัน เพื่อให้เขาเป็นเพื่อนกัน โตขึ้นมาช่วยเหลือกัน เด็กที่ไม่ได้อยู่ห้องเรียนพิเศษซึ่งเป็นเด็กส่วนใหญ่ในสังคมก็จะเรียนรู้ที่จะอยู่อย่างหล่อมล่ำ ยอมเป็นคนอยู่ข้างล่าง ตระหนักในสิทธิพิเศษของคนอยู่ข้างบน นี่คือน่ากลัวที่สุดของการมีโปรแกรมพิเศษเหล่านี้อยู่ในโรงเรียน มันทำให้เกิดสองมาตรฐาน และในระยะยาวเมื่อเด็กเติบโตขึ้น กลุ่มหนึ่งจะกลายเป็นชนชั้นกลางระดับบนสูงขึ้นเรื่อย ๆ ขณะที่อีกกลุ่มจะถูกผลักเอาไว้เป็นชนชั้นกลางระดับล่าง สังคมที่เป็นแบบนี้ไม่เคยพาไปสู่ความยั่งยืน เป็นสังคมที่ไม่สามารถพาให้เศรษฐกิจมวลรวมโตได้ (อรรถพล อนันตวรสกุล, 2564)

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการสร้างความเสมอภาคในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนพิเศษต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ ที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินงานลดผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง จำนวน 12 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครู จำนวน 3 คน ผู้ปกครอง จำนวน 3 คน และนักเรียน จำนวน 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ

นิยามศัพท์

1. ความเสมอภาคทางการศึกษา

ความเสมอภาคทางการศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีสิทธิที่จะได้รับและการเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง ซึ่งความเสมอภาคทางการศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1) นักเรียนที่มีพื้นฐานความสามารถที่เหมือนกันหรือต่างกันควรมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรอย่างเท่าเทียมกัน

2) นักเรียนแต่ละคนควรมีส่วนร่วมในทรัพยากรทางการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในศักยภาพ

3) กลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ

4) การศึกษาแบบจัดให้เปล่า เพื่อให้ผู้เรียนได้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ระดับหนึ่ง

5) นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันควรได้เข้าเรียนโรงเรียนเดียวกัน

6) ภายในชุมชนแต่ละแห่งควรมีความเสมอภาค

2. ห้องเรียนพิเศษ

ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ

3. ผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return)

ผลตอบแทนที่คาดหวัง หมายถึง ผลตอบแทนที่ผู้ปกครองและนักเรียนคาดว่าจะได้รับจากการเข้าเรียนในห้องเรียนพิเศษ

4. กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) หมายถึง การดำเนินการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ของกลุ่มคนในสังคมห้องเรียนพิเศษ และนำมาพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่สังคมยอมรับ

5. ผลกระทบของห้องเรียนพิเศษ

ผลกระทบของห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ผลกระทบเชิงบวก ผลกระทบเชิงลบ และผลกระทบต่อความเสมอภาคที่เกิดขึ้นในห้องเรียนพิเศษ

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความเสมอภาค
  - 1.1 ความหมายความเสมอภาค
  - 1.2 ทฤษฎีความเสมอภาค
    - 1.2.1 ทฤษฎีความเสมอภาคทางการเมืองการปกครอง
    - 1.2.2 ทฤษฎีความเสมอภาคทางการศึกษา
  - 1.3 หลักความเสมอภาค
  - 1.4 นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับห้องเรียนพิเศษ
  - 2.1 ความหมายห้องเรียนพิเศษ
  - 2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีห้องเรียนพิเศษ
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)
  - 3.1 ความหมายกระบวนการขัดเกลาทางสังคม
  - 3.2 ความมุ่งหมายของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม
  - 3.3 องค์ประกอบของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม
  - 3.4 วิธีการขัดเกลาทางสังคม
  - 3.5 ลำดับขั้นของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม
  - 3.6 องค์การที่ให้การขัดเกลาทางสังคม
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลกระทบ
5. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลตอบแทนทางการศึกษา
6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return)
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความเสมอภาค

หากแปลตรงตัวตามความหมาย Equality ก็คือความเท่าเทียม เป็นความเท่าเทียมกันในการศึกษา จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนทุกคนได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน มีสิทธิเข้าถึงทรัพยากรที่คล้ายกัน และความเท่าเทียมจะกลายเป็นธรรมและความยุติธรรมได้ก็ต่อเมื่อทุกคนเริ่มจากจุดเดียวกัน ส่วน Equity ก็คือความเสมอภาค ความเสมอภาคจะเกิดขึ้นได้เมื่อนักเรียนทุกคนได้รับทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้พวกเขาประสบความสำเร็จภายหลังจบจากมัธยมปลาย โดยทุกคนจะได้ “การเข้าถึงโอกาสเหมือนกัน” จากที่กล่าวมาข้างต้นได้ทำการศึกษาความหมายของความเสมอภาค (Equity) มีผู้ให้ความหมายและอธิบาย ไว้ดังนี้

1.1 ความหมายความเสมอภาค

พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2561) กล่าวถึงความเสมอภาคทางการศึกษา (Equity in education) หมายความว่า การที่ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง โดยให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2554) กล่าวถึงความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Equity in education) หมายถึง สิทธิขั้นพื้นฐานของประชากรต่อการได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร กระบวนการเรียนรู้ การค้นหาความรู้เพื่อนำสู่การปฏิบัติในการพัฒนาตัวเองตามหลักสิทธิมนุษยชนจนเกิดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และมีความคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

Walter (1989) กล่าวถึงความเสมอภาค (Equity) คือ ความเสมอภาคนั้นจะไม่ปรากฏความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยปกติแล้วกลุ่มต่าง ๆ จะมีลักษณะประชากรตามภูมิหลัง คือระดับสังคม วงศ์ตระกูล เพศ เชื้อชาติ ภาษา ที่แตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ใช้เป็นดัชนีที่สำคัญทางการศึกษา โดยความแตกต่างระหว่างกลุ่มและแสดงถึงความไม่เสมอภาคที่ยังมีอยู่ ดังนั้นความเสมอภาค คือ การไม่ปรากฏความแตกต่างเหล่านี้แก่โรงเรียนและนักเรียนทุกคน โดยไม่ให้เกิดความแตกต่างกันในภูมิหลังของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกัน

UNESCO (2009) ยูเนสโกซึ่งมีหน้าที่โดยตรงด้านการศึกษาระดับนานาชาติได้จัดประชุมทั้งในระดับสมัชชาสหประชาชาติ (general assembly) และการประชุมในระดับหน่วยงานของตนเอง หรือการประชุมร่วมกับองค์กรนานาชาติอื่นๆ เพื่อนำปฏิญญาและข้อตกลงต่างๆ มาสู่การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม อาจกล่าวได้ว่าการประชุมที่ส่งผลอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมต่อการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม คือการประชุมของยูเนสโกที่จอมเทียน ประเทศไทย เมื่อ ค.ศ. 1990 ซึ่งเป็นการประชุมการศึกษาโลก (World Education Forum) ที่ได้จัดทำปฏิญญา

โลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (The World Declaration on Education for All) โดยกำหนด วิสัยทัศน์ของการเข้าถึงการศึกษาอย่างกว้างขวางสำหรับเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ที่เน้น ความสำคัญของการส่งเสริมความเสมอภาค เป้าหมายของการศึกษาเพื่อปวงชนที่มีส่วนสนับสนุน การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม คือ การกำหนดว่าภายใน ค.ศ. 2015 เด็กทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในสามกลุ่ม คือ เด็กหญิง เด็กที่มีความต้องการแตกต่าง และเด็กของชน กลุ่มน้อย จะสามารถเข้าถึงการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษา

สรุปได้ว่า ความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การที่ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับและ เข้าถึงทั้งความเป็นมนุษย์และตามกฎหมายของรัฐ ทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตาม กระบวนของกฎหมายอย่างเป็นธรรม หรือความเสมอภาคกันในทางการเมือง คือ พลเมืองที่มี คุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดย่อมสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้ โดยไม่มีแบ่งแยก ไม่ให้เกิดความ แตกต่างและมีการพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง

1.2 ทฤษฎีความเสมอภาค (Equity Theory)

1.2.1 ทฤษฎีความเสมอภาคทางการเมืองการปกครอง

Adams (1965) เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้ โดยมีพื้นฐานความคิดว่า บุคคลย่อม แสวงหาความเสมอภาคทางสังคม โดยพิจารณาผลตอบแทนที่ได้รับ (output) กับตัวป้อน (Input) คือพฤติกรรมและคุณสมบัติในตัวที่เขาใส่ให้กับงาน ผลตอบแทนเพิ่มข7หนการเปรียบเทียบตัวเอง กับผู้อื่นที่ทำงานในระนาบเดียวกันทำให้เกิดการรับรู้ 3 แบบ คือผลตอบแทนเหมาะสม ผลตอบแทนต่ำไป ผลตอบแทนสูงไป

1) ผลตอบแทนเหมาะสม (Equitably Rewarded) พนักงานรับรู้ว่าตัวป้อน และผลตอบแทนมีความเหมาะสมกัน

2) ผลตอบแทนต่ำไป (Under-rewarded) พนักงานรับรู้ว่าตนได้รับ ผลตอบแทนต่ำไป เขาจะพยายามลดความไม่เสมอภาคด้วยวิธีต่างๆ

3) ผลตอบแทนสูงไป (Over-rewarded) การรับรู้ว่าได้รับผลตอบแทนสูงไป ไม่มีปัญหาต่อพนักงานมากนัก แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าพนักงานมักจะลดความไม่เสมอภาคด้วย วิธีเหล่านี้ คือเพิ่มตัวป้อน ลดผลตอบแทน อ่างเหตุผลให้ตัวเอง พยายามเพิ่มผลตอบแทนให้ผู้อื่น

Uekawa (2000) แนวคิดของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไว้เป็น ประเด็น ดังนี้

1. เป็นแนวคิดที่เน้นความเสมอภาคในโอกาสและผลความเสมอภาคทาง การศึกษา มาจากการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา อีกแง่หนึ่ง คือ โอกาสที่เกิดขึ้นจากผล การศึกษา โดยจะดูจากดัชนีชี้วัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2. ความเสมอภาคหรือไม่เสมอภาคสามารถเกิดได้ทุกที่

3. ความเสมอภาคไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพการศึกษาที่ดีเสมอไป เพราะถ้าการศึกษาโดยรวมเลวลง เด็กนักเรียนจะมีคุณภาพลดลงมาอย่างเสมอภาคกัน

1.2.2 ทฤษฎีความเสมอภาคทางการศึกษา

Farrell (1994) กล่าวว่า ความเสมอภาคทางการศึกษา (Equity of Education) อาจพิจารณาได้หลายแง่มุม ควรมองความเสมอภาคทางการศึกษาให้ครอบคลุม 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา (Equity of Access) หมายความว่า เด็กทุกคนที่มาจากกลุ่มสังคมต่างๆ มีโอกาสได้เข้าสู่ระบบโรงเรียน โดยเห็นว่าโรงเรียนเป็น กลไกที่ใช้ในการขัดเกลาทางสังคม

2. ความเสมอภาคในการอยู่รอดในโรงเรียน (Equity of Survival) หมายความว่า เด็กที่มาจากกลุ่มสังคมต่างๆ ได้มาอยู่ในโรงเรียนจนถึงระดับที่กำหนด ซึ่งโดยปกติ หมายถึง ระดับสุดท้ายของระดับชั้นประถม มัธยม หรืออุดมศึกษา

3. ความเสมอภาคในผลผลิต (Equity of Output)

4. ความเสมอภาคในผลิตผล (Equity of Outcome) หมายถึง เด็กที่มาจาก กลุ่มสังคมต่างๆ ได้เข้าโรงเรียนเหมือนกัน เด็กที่จบระดับการศึกษาระดับเดียวกันควรจะได้มีสภาพ ชีวิตเหมือนกัน เช่น มีรายได้เท่ากัน มีงานทำเหมือนกัน เป็นต้น

Tesconi & Hurwitz (1974) กล่าวว่าความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ไม่ได้เน้นที่ความสามารถทางด้านสติปัญญาหรือร่างกาย แต่เน้นที่สภาพแวดล้อมที่มีส่วนสร้าง เงื่อนไขการเติบโตและการพัฒนาให้กับตัวบุคคล เพราะความสามารถของบุคคลมาจากการหล่อ หลอมของสภาพแวดล้อม โอกาสในที่นี้ หมายถึง โอกาสที่ได้รับการศึกษามากเท่าที่ความสามารถ ของบุคคลนั้นจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ ฉะนั้นสิ่งที่จะต้องทำให้เท่ากัน คือ โอกาส ความไม่เสมอภาคทางสังคมเป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่เกิดความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา จะเห็นได้จาก หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาที่คำนึงถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาส หรือผู้ที่มีภูมิหลังต่างกันไว้ด้วย

ชนิตา (2534) ในประเทศอังกฤษได้มีการกำหนดหลักการหรือความเสมอภาคใน โอกาสทางการศึกษาไว้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. นักเรียนที่มีความสามารถเหมือนกันควรมีโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียม กัน

2. เด็กแต่ละคนควรมีส่วนร่วมในทรัพยากรทางการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในศักยภาพ

3. กลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ

Tesconi & Hurwitz (1974) ได้เสนอแนวคิดกว้าง ๆ ของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ไว้ 4 ประการ คือ

1. การศึกษาแบบจัด "ให้เปล่า" เพื่อให้ผู้เรียนได้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ระดับหนึ่ง

2. จัดหลักสูตร "ร่วม" สำหรับเด็กทุกคนไม่ว่าจะมีพื้นฐานอย่างไร

3. เด็กที่มีภูมิหลังต่างกันควรได้เข้าเรียน "โรงเรียนเดียวกัน"

4. "ภายในชุมชน" แต่ละแห่งควรมีความเสมอภาค

CPE (2009) สหรัฐประกาศให้การศึกษาเป็น "สิทธิที่ต้องจัดให้ทุกคนต้องมีอย่างเท่าเทียมกัน"

1. เงินทุน (Funding) เงินเป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนที่สุดในการแบ่งรายได้ของโรงเรียนขนาดใหญ่มาจากการสนับสนุน 90 % ของงบประมาณทั้งหมดของภาครัฐและท้องถิ่นร่วมกัน โดยแบ่งตามรายได้ของแต่ละเขตและอัตราความยากจนของนักเรียน

2. หลักสูตรระดับสูง (High-level curriculum) มีการรับประกันด้วยว่านักเรียนสามารถเข้าถึงหลักสูตรระดับสูงได้อย่างเท่าเทียมกัน

3. ครูที่ดี (Good teachers) ครูมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าปัจจัยอื่นๆ ดังนั้นการสร้างคุณภาพของครูเป็นหัวใจหลักในแผนการสร้างเสมอภาคทางการศึกษา

4. วินัย (Discipline) การประสบความสำเร็จของนักเรียน จำเป็นต้องได้รับทุนสนับสนุนที่ดีจากโรงเรียน เช่น หลักสูตรระดับสูง และครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์คะแนน NAEP พบว่า นักเรียนเกรด 8 ที่ขาดเรียน 3 วันขึ้นไปในเดือนที่ผ่านมา มีคะแนนมากกว่าเพื่อนร่วมชั้นที่เข้าเรียนทุกวัน โดยร้อยละ 60 ของนักเรียนที่ขาดเรียนได้คะแนนในระดับพื้นฐานหรือดีกว่า เมื่อเทียบกับร้อยละ 78 ของผู้ที่ไม่ขาดเรียน

5. ระบบที่เท่าเทียมกันสำหรับนักเรียนทุกคน (Toward an equitable system for all students) ระบบที่เท่าเทียมกันสำหรับนักเรียนทุกคน ประเด็นความเท่าเทียมได้กล่าวถึง การให้ทุน หลักสูตรระดับสูง ครูที่ดี และนโยบายด้านระเบียบวินัย ส่วนแหล่งข้อมูลที่ยังไม่ได้กล่าวถึงถึงมีความสำคัญสำหรับการประกันความเสมอภาค รวมถึงการสนับสนุนทาง

วิชาการเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ การเข้าถึงเทคโนโลยีทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน บริการครอบครัวครบวงจร การให้คำปรึกษาและที่ปรึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมและอื่น ๆ

ระดับความเสมอภาคในการศึกษา (Levels of equity in education)

1. ระดับความเสมอภาคในการศึกษา (Equity in education)

1.1 การรวม (Inclusion) การรวม หมายถึง มาตรฐานขั้นต่ำของการศึกษา สำหรับทุกคน เป็นวิธีทั่วไปในการวัดการรวม คือ การคำนวณสัดส่วนของผู้ที่ประสบความสำเร็จต่ำ ภายในประชากรนักเรียนที่กำหนด ตัวบ่งชี้ชี้ให้เห็นถึงเปอร์เซ็นต์ของนักเรียนที่ไม่สามารถ บรรลุระดับความสำเร็จขั้นต่ำที่กำหนดไว้ (เกณฑ์มาตรฐานสากลระดับกลางใน PIRLS และ TIMSS และระดับพื้นฐานของความเชี่ยวชาญใน PISA) อย่างไรก็ตามในบริบทเปรียบเทียบ ตัวบ่งชี้นี้เพียงอย่างเดียวอาจไม่ได้สะท้อนถึงระดับรวมในทุกประเทศอย่างแม่นยำ เนื่องจากเมื่อมีการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำหรือเกณฑ์ขั้นต่ำที่เหมือนกันมาใช้กับระบบการศึกษาทั้งหมด สัดส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการดูเหมือนสูงมากในระบบที่ไม่มีประสิทธิภาพอย่างมากใน สถานการณ์ที่รุนแรง แม้แต่นักศึกษาทั้งหมดก็มีประสิทธิภาพต่ำกว่ามาตรฐานสากล ซึ่งส่ง สัญญาณถึงปัญหาด้านประสิทธิภาพมากกว่าการรวมเข้าด้วยกัน

1.1.1 การรวมในการศึกษาระดับประถมศึกษา (Inclusion in primary education) การรวมในการศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถคำนวณระดับการรวมในการศึกษา ระดับประถมศึกษา ตามการสำรวจ PIRLS 2016 และ TIMSS 2015 ทั้งสองแบบสำรวจสุ่ม

1.1.2 การรวมในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (Inclusion in secondary education) การรวมในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การสำรวจ PISA 2018 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผล การปฏิบัติงานของนักเรียนอายุ 15 ปีในด้านการอ่านออกเขียนได้ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในทุกระบบการศึกษา โดยทั่วไปแล้วเด็กอายุ 15 ปีอยู่ในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะแสดง ถึงช่องว่างความสำเร็จและเปอร์เซ็นต์ของผู้ประสบความสำเร็จต่ำในการอ่านออกเขียนได้และ คณิตศาสตร์ตามลำดับ โดยอ้างอิงจากฐานข้อมูล PISA 2018 เช่นเดียวกับช่องว่างในการศึกษา ระดับประถมศึกษา

1.2 ความเป็นธรรมหรือความเท่าเทียมกันของโอกาส (Fairness or the equality of opportunity) ความเป็นธรรมแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ส่วนบุคคลและทางสังคม เช่น เพศ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม หรือแหล่งกำเนิดทางชาติพันธุ์ ไม่ควรเป็นอุปสรรคต่อ ความสำเร็จทางการศึกษา โดยทั่วไปจะวัดโดยพิจารณาจากขอบเขตที่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับเพศ ภูมิภาคทางเศรษฐกิจและสังคม หรือสถานะผู้ย้ายถิ่น จากการเน้น

ย่อของรายงานฉบับนี้เกี่ยวกับความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนนี้จึงเน้นไปที่การพิจารณาขอบเขตที่ความแตกต่างของความสำเร็จสามารถอธิบายได้ด้วยสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน

1.2.1 ความล้มเหลวในการศึกษาระดับประถมศึกษา (Fairness in primary education) ความล้มเหลวในการศึกษาระดับประถมศึกษา ในการสำรวจของ PIRLS และ TIMSS ไม่มีดัชนีที่คำนวณล่วงหน้าสำหรับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกับดัชนีที่ OECD จัดทำขึ้นสำหรับแผนปฏิบัติการ PISA นอกจากนี้ ตัวบ่งชี้สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมส่วนใหญ่ เช่น การศึกษาของผู้ปกครองหรืออาชีพ อ้างอิงจากแบบสอบถามที่ส่งถึงผู้ปกครองของนักเรียน อย่างไรก็ตาม ในบางระบบการศึกษา ผู้ปกครองไม่ได้ขอให้กรอกแบบสอบถามนี้ (เช่น ในสหราชอาณาจักร ประเทศอังกฤษ) หรือมีเพียงไม่กี่คนที่ทำเช่นนั้น ซึ่งส่งผลให้ข้อมูลหายไปและอาจมีอคติในผลลัพธ์

1.2.2 ความเป็นธรรมในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (Fairness in secondary education) ความเป็นธรรมในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในขณะที่ฐานข้อมูล PISA 2018 มีดัชนีประกอบเกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของนักเรียน (ESCS)

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการไม่แบ่งแยกกับความเป็นธรรม (Relationship between inclusion and fairness) ความสัมพันธ์ระหว่างการไม่แบ่งแยกกับความเป็นธรรม สองมิติของความเท่าเทียมในการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ในส่วนนี้ให้ภาพรวมโดยย่อของรูปแบบหลักในการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

1.3.1 การศึกษาระดับประถมศึกษา (primary education) การศึกษาระดับประถมศึกษา แสดงความแตกต่างระหว่างผู้ประสบความสำเร็จสูงและต่ำ ซึ่งวางแผนเทียบกับสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนกับผลการปฏิบัติงานในระดับประถมศึกษา ตัวเลขจะแสดงให้เห็นถึงภาพที่ต่างกันสำหรับการอ่านและคณิตศาสตร์

1.3.2 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา (secondary education) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาจากตัวบ่งชี้ความเท่าเทียมที่คำนวณจากข้อมูล PISA 2018 ความสัมพันธ์เชิงบวกที่ไม่รุนแรงเกิดขึ้นอีกครั้งระหว่างช่องว่างความสำเร็จในด้านหนึ่ง และความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมกับผลการปฏิบัติงานในอีกด้านหนึ่ง ในทางตรงกันข้ามกับการศึกษาระดับประถมศึกษา ความสัมพันธ์นี้มีความคล้ายคลึงกันมากในด้านการอ่านออกเขียนได้และในวิชาคณิตศาสตร์ อย่างไรก็ตาม การค้นพบครั้งก่อน ความสัมพันธ์ระหว่าง

เปอร์เซ็นต์ของผู้ประสบความสำเร็จต่ำกับผลกระทบของภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อความสำเร็จนั้นมีความชัดเจนน้อยกว่าในระดับนี้เช่นกัน

Coleman (1967) กล่าวว่าความเสมอภาคของโอกาสมีความหมายหลายประการ ดังนี้

1. การให้การศึกษาริเริ่มถึงระดับที่กำหนด ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นหลักสู่กำลังแรงงาน
2. จัดให้มีหลักสูตรทั่วไปสำหรับเด็กทุกคน โดยไม่คำนึงถึงภูมิหลัง
3. ส่วนหนึ่งมาจากการออกแบบและส่วนหนึ่งเป็นเพราะความหนาแน่นของประชากรต่ำ โดยที่เด็กจากภูมิหลังที่หลากหลายเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกัน
4. ให้ความเท่าเทียมกันในท้องที่หนึ่ง เนื่องจากภาษีท้องถิ่นเป็นแหล่งที่มาของการสนับสนุนโรงเรียน

Brookover & Lezotte (1981) อธิบายแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมกันว่าเป็น "การเข้าถึง" "การมีส่วนร่วม" และ "ผลลัพธ์"

แคมป์เบลล์ & ไคลน์ (1982) วิจัยค้นคว้าจำกัดความของความเท่าเทียมกันของการศึกษาที่แตกต่างกันในแง่ที่ดูเหมือนว่าพวกเขาจะเน้นที่แนวคิดด้านความเท่าเทียมกันเพียงด้านเดียว พวกเขาได้แย้งว่าความหมายของความเท่าเทียมกันไม่สามารถจำกัดการเข้าถึงการศึกษา วิธีการที่ใช้ในการศึกษา หรือผลของกระบวนการศึกษา ความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา หมายถึง มากกว่าการให้บริการด้านการศึกษาแก่คนยากจน หมายถึงการให้โอกาสบุคคลในการพัฒนาความสามารถและสติปัญญาในระดับที่เหมาะสม Genç & Eryaman, (2006) ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทเป็นเครื่องมือในการสร้างความเท่าเทียมกันของโอกาส โดยดึงความสนใจและความสามารถส่วนบุคคลออกมา

Tan (1987) ระบุว่าความเสมอภาคในการให้การศึกษาก่อนทุกคน ไม่จำเป็นต้องรับประกันว่าผลลัพธ์หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจะเท่าเทียมกัน และยังคงโต้แย้งโดยกล่าวว่าแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษามีวิวัฒนาการมาจากความเข้าใจในปัจจัยการผลิตไปสู่ผลลัพธ์

Valdez (2004) เชื่อว่าการใช้เทคโนโลยีในการศึกษาช่วยเพิ่มโอกาสและคุณภาพทางการศึกษา ไม่ต้องสงสัยเลยว่าอินเทอร์เน็ตมีศักยภาพที่จะช่วยให้โอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันโดยการจัดหาแหล่งข้อมูลให้นักเรียนในโรงเรียนมีความคล้อยคลึงกันมากกว่าที่เคยเป็นมา

Lynch (2000) กล่าวว่า ความเท่าเทียมกันในการศึกษามุ่งเน้นไปที่วิธีการสร้าง ความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมภายในระดับต่างๆ ของการศึกษาอย่างเป็นทางการสำหรับกลุ่มสังคมต่างๆ แม้ว่าทำให้เท่าเทียมกันในการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมเป็น วัตถุประสงค์หลักที่เท่าเทียมกัน เราต้องการแนวทางแบบองค์รวมและบูรณาการมากขึ้น เพื่อบรรลุ ความเท่าเทียมกันในการศึกษา หากเราต้องการทำให้โรงเรียนเป็นสถาบันที่ค้ำคูณอย่างแท้จริง การศึกษาและเท่าเทียมกัน: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ เริ่มต้นด้วยการกำหนดหลักการพื้นฐานของ ความเท่าเทียมกันของเงื่อนไขที่เราเชื่อว่าจำเป็นสำหรับการส่งเสริมความเท่าเทียมกันในการศึกษา

ความเท่าเทียมกันของเงื่อนไข

มีการนิยามความเท่าเทียมกันในความหมายที่ชัดเจนว่าเป็น “ความเท่าเทียมกันของเงื่อนไข” วิธีทั่วไปในการกำหนดความเท่าเทียมกันของเงื่อนไข คือ การพูดว่ามันเป็นความเชื่อที่ว่าผู้คนควรมีความเสมอภาคกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในความสัมพันธ์กับสภาพศูนย์กลางของชีวิตของพวกเขา ความเสมอภาคของเงื่อนไขไม่ได้เกี่ยวกับการพยายามทำให้ความไม่เท่าเทียมยุติธรรมยิ่งขึ้นหรือการให้คนที่มีโอกาสเท่าเทียมกันมากขึ้นที่จะไม่เท่าเทียมกัน

Connell (1993) กล่าวว่า ปัญหาความเท่าเทียมกันที่สำคัญ 4 ประการในการศึกษา ประกอบด้วย

1. ความเท่าเทียมกันของทรัพยากรและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เกิดจากเศรษฐกิจ: ความเป็นอันดับหนึ่งของชนชั้นทางสังคม การศึกษาถูกบูรณาการอย่างใกล้ชิดเข้ากับระบบเศรษฐกิจของสังคมในสองวิธีที่แตกต่างกัน ในด้านหนึ่ง การเข้าถึงและการมีส่วนร่วมที่ประสบความสำเร็จ การศึกษาโดยทั่วไปขึ้นอยู่กับทรัพยากรทางเศรษฐกิจเพื่อใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากโอกาสต่างๆ ที่การศึกษาสามารถมอบให้ได้ ในทางกลับกัน โรงเรียนและวิทยาลัยเป็นสถาบันหลักในการคัดเลือกและแบ่งชั้นสำหรับตลาดแรงงาน พวกเขาใกล้ชิดโอกาสในชีวิตภายในเศรษฐกิจ เนื่องจากการกระจายทรัพยากรทางเศรษฐกิจมีบทบาทสำคัญในการกำหนดคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ และเนื่องจากการศึกษาเป็นตัวกำหนดโอกาสชีวิตที่ทรงพลัง ความเสมอภาคในการศึกษาไม่สามารถแยกออกจากความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจได้ ดังนั้นทรัพยากรทางเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดคุณภาพและการเข้าถึงการศึกษา

2. ความเท่าเทียมกันของความเคารพและการยอมรับในการศึกษา: การยอมรับความหลากหลาย หนึ่งในความไม่เท่าเทียมกันหลักที่หลายกลุ่มประสบในการศึกษา คือ การขาดความเคารพและการยอมรับ ความไม่เท่าเทียมกันที่เกี่ยวข้องกับสถานะเหล่านี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับอายุ เพศ ความเชื่อทางศาสนา ความทุพพลภาพ ภาษา ชนชั้น เชื้อชาติหรือชาติพันธุ์

จำเป็นต้องเริ่มแก้ไขด้วยการริเริ่มที่เกี่ยวข้องกับสถานะ สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญไม่เพียงแต่เพื่อประโยชน์ของตนเองเท่านั้น แต่ยังเนื่องจากความล้มเหลวในการรองรับความแตกต่างในโรงเรียนและวิทยาลัยสามารถทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของทรัพยากรได้เช่นกัน

3. ความเท่าเทียมกันของอำนาจ: การทำให้การศึกษาเป็นประชาธิปไตย

4. ความเท่าเทียมกันของความรัก ความเอาใจใส่ และความเป็นน้ำหนึ่งใจ

เดียวกัน: มิติทางอารมณ์ของการศึกษา เรื่องงานด้านอารมณ์และการดูแล

Hargreaves (2000) การศึกษาเป็นงานบริการมนุษย์บนพื้นฐานของการสนทนา ระหว่างนักเรียนและครู และระหว่างนักเรียนเอง เช่นเดียวกับงานบริการมนุษย์ การศึกษาเกี่ยวข้องกับงานด้านอารมณ์ ครูที่ดีมีส่วนร่วมร่วมกับนักเรียนในการเรียนรู้ พวกเขาได้รับแรงบันดาลใจและกระตือรือร้นเกี่ยวกับวิชาของตนและแจ้งแรงบันดาลใจให้นักเรียนทราบ ครูที่ดีรักนักเรียน ในแง่ที่ว่าพวกเขามุ่งมั่นอย่างลึกซึ้งต่อการพัฒนาในลักษณะที่ทำให้พวกเขาเป็นอิสระ

Freire (1972) กล่าวว่า เหตุผลแรกที่เราจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับอารมณ์และงานด้านอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาก็เพราะว่าสิ่งเหล่านี้เป็นศูนย์กลางของการสอนและการเรียนรู้ นั่นเอง ความล้มเหลวในการรับรู้ผลลัพธ์นี้เป็นการปฏิเสธความต้องการของ Jeducational ของทั้งครูและนักเรียนว่าเป็นสิ่งมีชีวิตทางอารมณ์ งานด้านอารมณ์ไม่ได้เป็นเพียงศูนย์กลางของธุรกิจการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในงานบริการมนุษย์โดยทั่วไปโดยเฉพาะในด้านต่างๆ เช่น การพยาบาลและการให้คำปรึกษา แต่ยังรวมถึงการจัดการทรัพยากรมนุษย์และการเมือง และในการพัฒนาและรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ใกล้ชิด การกีดกันนักเรียนจากการเรียนรู้เกี่ยวกับงานทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล คือ ปลดอำนาจพวกเขาในแง่ของงานและความรับผิดชอบในอนาคต

อารมณ์ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเมืองแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและความห่วงใยต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นพื้นฐานสำหรับการทำงานของสังคมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยการติดต่อกับจุดอ่อนของตัวเองเท่านั้นที่สามารถพัฒนาความเห็นอกเห็นใจและความห่วงใยต่อผู้อื่นได้ ในขณะที่ความซาบซึ้งในความต้องการพึ่งพาของตนเองจะช่วยให้มีความเห็นอกเห็นใจ การให้ความรู้ผู้คนเกี่ยวกับอารมณ์ของตนเอง และเกี่ยวกับบทบาทของการดูแลและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภายในขอบเขตทางอารมณ์ของชีวิต จึงจำเป็นต้องการเสริมสร้างความรู้สึกร่วมของการเป็นศูนย์กลางอื่น ๆ หากปราศจากความเข้าใจเช่นนี้เป็นการยากที่จะพัฒนาความเห็นอกเห็นใจที่มักต้องการความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในระดับท้องถิ่นและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับโลก

Epp & Watkinson (1996) กล่าวว่า เหตุผลสุดท้ายที่เราต้องให้ความสนใจกับ อารมณ์ก็เนื่องมาจาก วิธีที่อารมณ์เหล่านั้นส่งผลต่อความสามารถของคนหนุ่มสาวในการตระหนัก ถึงสิทธิทางการศึกษาโดยทั่วไป นักเรียนไม่เพียงแต่มีส่วนร่วมกับการศึกษาทางปัญญาเท่านั้น แต่ ยังมีส่วนร่วมทางอารมณ์ด้วย ความรู้สึกล้มเหลว ไร้จุดหมาย หรือความโดดเดี่ยวที่นักเรียนจำนวนมากประสบในโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขได้ เว้นแต่ว่าภาษาแห่งอารมณ์จะได้รับอนุญาตให้เข้าสู่วาทกรรมการศึกษาด้วยวิธีที่ถูกต้องตามกฎหมาย การเคารพในสิทธิของเด็ก หมายถึง การให้การศึกษแก่พวกเขาแบบองค์รวม ซึ่งรวมถึงทางอารมณ์ด้วย

Blackmore (1996) แม้ว่าการงานด้านอารมณ์จะเป็นศูนย์กลางของการสอนและการเรียนรู้ และการเน้นที่จิตวิทยาการศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวกับผลกระทบของการพัฒนาอารมณ์ และจิตใจต่อการเรียนรู้ กลับไม่ค่อยได้รับความสนใจในเรื่องการศึกษาทางอารมณ์ การพัฒนาทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางอารมณ์ที่ได้รับ วิเคราะห์เป็นหลักในแง่ของผลกระทบต่อการเรียน การสอนวิชาการ ไม่ใช่ปรากฏการณ์ที่ผู้สมควรได้รับการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมกัน

Piaget (1950) กล่าวว่า การศึกษาในระบบตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าหน้าที่หลักของการศึกษา คือ การพัฒนาสติปัญญา นักคิดที่มีอิทธิพลมากที่สุดในด้านการศึกษาหลายคน และแท้จริงแล้วการประมวลผลข้อมูลร่วมสมัยและนักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ความรู้ความเข้าใจ ถือว่าการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาทางปัญญา ในช่วงไม่กี่ครั้งนี้ ปัญญาชนมีความเท่าเทียมกันมากขึ้นกับตรรกะ - คณิตศาสตร์ ดังนั้น เช่นเดียวกับจิตวิทยาของ Piagetian ปัญหาเกือบทั้งหมดที่ตรวจสอบโดยนักจิตวิทยาการประมวลผลข้อมูลพิสูจน์ได้ว่าเป็นปัญหาทางตรรกะและคณิตศาสตร์ (Gardner, 1983) เนื่องจากเหตุผลถูกกำหนดให้แตกต่างจากอารมณ์ การศึกษาเกี่ยวกับอารมณ์ และเกี่ยวกับงานบริการมนุษย์ที่ขับเคลื่อนด้วยอารมณ์อย่างหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานดูแลและความรัก จึงถูกละเลยอย่างจริงจัง การละเลยอารมณ์ควบคู่ไปกับการละเลยการศึกษาสติปัญญาส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอารมณ์

บทสรุป ความไม่เท่าเทียมกันของการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 มิติ คือ มิติของ ทรัพยากร ความเคารพและการยอมรับ อำนาจ และความรัก การดูแลและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และบางวิธีที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เราได้ระบุวิธีที่การศึกษาสามารถเป็นทั้งตัวแทนของการกดขี่หรือการปลดปล่อยในวิธีที่มันเชื่อมโยงและกำหนดความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ทางการเมือง ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ทางอารมณ์ เรากำลังวัดโดยปริยายเกี่ยวกับมิติที่ 5 ของความเท่าเทียมกัน เนื่องจากประเด็นทั้งหมดที่เราได้พูดคุยกันมีผลอย่างมากต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและต่องานสอน เราได้แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิด

ระหว่างมิติความเท่าเทียมกันทั้งหมด มิติความเสมอภาคทั้งห้ามีความเกี่ยวข้องภายในการศึกษา และทุกมิติได้รับการส่งเสริมซึ่งกันและกัน

แนวคิดและแนวทางแก้ไขใหม่

Wang (1998) กล่าวว่า โอกาสทางการศึกษามีความเหลื่อมล้ำในหลายแง่มุม ปัญหาที่ถกเถียงกันมากที่สุด คือ ผลลัพธ์ของการศึกษา ซึ่งนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศมีตำแหน่งต่างกัน แม้ว่าผู้มีอำนาจจะควบคุมความเท่าเทียมกันของ Input และ กระบวนการของการศึกษา แต่ก็ยังไม่สามารถรับประกันผลลัพธ์ของการศึกษาได้ โดยทั่วไป ผล การศึกษาระบุว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเหมือนกัน อย่างไรก็ตามผลสัมฤทธิ์ไม่สามารถแสดงถึงผลการ เรียน ผลลัพธ์ หรือศักยภาพของผู้เรียนได้. ในสังคมสมัยใหม่ ความเท่าเทียมกันของความสามารถ มีความหมายมากกว่าความเท่าเทียมกันของการศึกษาที่ส่งออก โคลแมนยังชี้ให้เห็นว่าหากไม่มีการเคลื่อนไหวทางสังคมก็จะไม่มีความไม่เท่าเทียมกัน

Coleman (1968) อย่างไรก็ตาม ในสังคมประชาธิปไตยและเปิดกว้างนี้ คุณค่าเชิงสัญลักษณ์ คุณค่าทางปฏิบัติ และทักษะที่หาได้ คือ การเคลื่อนไหวทางสังคมทั่วไป ตามแผนของรัฐบาลจีนในปี 2544 แนวทางแก้ไขที่สำคัญ คือ ด้านการเงิน การปฏิรูปนโยบาย และการศึกษาตลอดชีวิต ความคิดนั้นดีแต่ไม่เจาะจงเพียงพอสำหรับอำนาจที่กลุ่มนักข่าวจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ เพื่อให้มีมาตรฐานความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาที่ดีขึ้น มีแนวทางใหม่ 3 แนวทางคือ

1) เน้นความเป็นธรรมและคุ้มครองการเข้าถึงโรงเรียน: ขจัดความไม่เท่าเทียมกันหรือช่องว่างระหว่างภูมิภาคต่างๆ ที่นักเรียนมาจากไหน (เช่น ชนชั้นทางสังคม เพศ เชื้อชาติ ศาสนา ฯลฯ) และนำไปสู่เป้าหมาย ไม่ทิ้งเด็กไว้ข้างหลัง

2) การจัดการศึกษาที่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละคน ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน หลักสูตร จัดทำรายละเอียดหรือโครงการวิสัยทัศน์ที่เสร็จสมบูรณ์เพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูที่ออกแบบมาสำหรับนักเรียนทั่วไป คือ สิ่งสำคัญที่สุดของมาตรฐาน โดยเน้นที่ผู้เรียนที่มีพรสวรรค์หรือความต้องการพิเศษนำไปสู่เป้าหมายของ "การศึกษาที่ขับเคลื่อนด้วยความสามารถ"

3) ชดเชยการศึกษาสำหรับผู้กีดกันวัฒนธรรม ผู้เรียนที่ด้อยโอกาสทางวัฒนธรรม เพื่อให้ได้รับข้อมูลการเลือกปฏิบัติในเชิงบวกของการศึกษา Yang, (1994)

Lee & Dang (1998) เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักการของนักการศึกษาสมัยใหม่ เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับ "หน้าที่" และ "ความสามารถ" สองด้าน ผู้ได้รับรางวัล

โนเบลรางวัลโนเบล อมาวีตา เช่น กล่าวว่า "การปลูกฝังความสามารถส่วนบุคคลเป็นรากฐานของการโน้มน้าวเสรีภาพและความสุข มันเป็นกุญแจสำคัญในการเคลื่อนย้ายทางสังคม คำจำกัดความของการเคลื่อนไหวทางสังคม คือ การเคลื่อนไหวของบุคคล ครอบครัว คริวเรือน หรือบุคคลประเภทอื่นภายในหรือระหว่างชนชั้นต่างๆ ในระบบเปิดของสังคม ตรงกับสมมติฐานที่โคลแมนกล่าวถึงในรายงานซึ่งระบุว่าการพัฒนาสังคมมาถูกทาง

ในแง่ของการเคลื่อนไหวทางสังคม ทั้งหน้าที่และความสามารถมีบทบาทสำคัญหน้าที่ระบุว่าผู้ที่ได้รับการศึกษา โอบรับ ศักดิ์ศรี เข้าร่วมงานสังคม... ฯลฯ หน้าที่และชีวิตทางสังคมเชื่อมโยงกับชีวิตของเรา ความสามารถสามารถเข้าถึงการผสมผสานที่แตกต่างกัน ซึ่งตระหนักถึงชีวิตที่มีค่าและมีความหมายส่วนบุคคลของคุณเสรีภาพของหน่วยงานเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยยึดตามความสำเร็จนั้นตัดสินโดยคุณค่าส่วนตัวไม่ได้ตัดสินด้วยมาตรฐานภายนอก

UNESCO (2003) นอกจากนี้ ความเท่าเทียมกันของความสามารถเท่ากับความเท่าเทียมกันของผลผลิตอาจสอดคล้องกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ สถาบันยูเนสโกเพื่อการศึกษาสนับสนุนอุปกรณประกอบฉาก คือ

- 1) เรียนรู้ที่จะรู้ คือ เพื่อให้ได้มาซึ่งธรรมเนียมทางศีลธรรมสำหรับการเรียนรู้ในชีวิตของคุณและทำความเข้าใจโลก
- 2) เรียนรู้ที่จะทำ คือ สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ เป็นนักคิด
- 3) เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน คือ พยายามพัฒนาความเข้าใจสำหรับผู้อื่นและประวัติศาสตร์ ประเพณี และความเชื่อของพวกเขา เพื่อมีส่วนร่วมและร่วมมือกับผู้อื่น
- 4) เรียนรู้ที่จะเป็น คือ เพื่อพัฒนาคุณค่าส่วนบุคคลและสามารถดำเนินการด้วยความเป็นอิสระ การตัดสินใจ และความรับผิดชอบส่วนบุคคลที่มากขึ้น
- 5) เรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลง คือ เพื่อพัฒนาความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

Sung (2003) เหล่านี้เป็นพื้นฐานห้าประการในการแก้ปัญหาความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาโดยการรวมอุปกรณประกอบฉาก กิจกรรมภาคปฏิบัติ หรือเพิ่มความสามารถที่แท้จริงเข้ากับการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติในเชิงบวก ชุดอุปกรณการเรียนรู้สอดคล้องกับการปฏิรูปหลักสูตรระดับชาติและสามารถบูรณาการเข้ากับวิชาต่างๆ ได้

อย่างไรก็ตาม มีปัญหามากมายเกี่ยวกับการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล ยกตัวอย่างประเทศจีน พื้นที่ชายฝั่งทะเลและพื้นที่ชั้นใน ส่วนตะวันออกและตะวันตกของแผ่นดิน และเมืองสมัยใหม่และพื้นที่ชนบทมีปัญหาที่แตกต่างกัน

1) แม้ว่าจะมีการลงทุนผู้ก่อตั้ง GDP 4% ต่อปี แต่ก็ยังห่างไกลจากการแก้ไขสถานการณ์ความไม่สมดุลของความไม่เท่าเทียมกันของการศึกษา

2) การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานถูกกีดกันจากการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายความว่า ข้อมูลที่ป้อนเข้ามามีความไม่สมดุล

3) ก่อนวัยเรียน การศึกษายังไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นทางการเป็นธรรมในแต่ละมณฑล

4) ครอบครัวยุคที่ด้อยโอกาสและสังคมชั้นต่ำถูกเลือกปฏิบัติ

ผู้มีอำนาจต้องจัดการกับเศรษฐกิจศาสตร์ การฝึกอบรมครู และการศึกษาของครอบครัว ต่อไปนี้เป็นกลยุทธ์เฉพาะบางประการสำหรับแนวคิดใหม่ ดังนี้

1) การบังคับใช้นโยบายผู้สื่อข่าวสำหรับการป้อนข้อมูลทรัพยากร เงินอุดหนุนสำหรับพื้นที่ลำดับความสำคัญทางการศึกษา (EPA) ความต้องการพิเศษ อะบอริจิน (ชาติพันธุ์) การเลี้ยงดูแบบปู่ย่าตายาย ครอบครัวคู่สมรสชาวต่างชาติ ครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว เป็นต้น นำเงินไปบริจาคให้กับผู้ยากไร้โดยเฉพาะโรงเรียนเป้าหมายที่มีความเข้มข้นสูง ให้บทบัญญัติของโรงเรียนเป้าหมาย เพื่อให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการใช้จ่ายส่วนหนึ่งของการจัดสรรประเมินความคืบหน้าทุกปีสำหรับการสอบในปีหน้าก่อตั้ง และตรวจสอบประสิทธิภาพการเปรียบเทียบแทนการป้อนข้อมูลการลงทุนตามภูมิภาคควรลงทุนเป็นกรณีหรือบางกลุ่ม

2) คณาจารย์ที่ต่ำกว่าเปลี่ยนกระแสโดยการเติมเงินเบี้ยเลี้ยง (ค่าที่พัก ค่าเดินทาง สวัสดิการ ฯลฯ) เสนอโปรแกรมการฝึกอบรมครูต่างๆ และการจัดระบบการสอนครูที่เลี้ยงแบบใหม่ โปรแกรมการฝึกอบรมครอบคลุมการสอนครูใหม่เกี่ยวกับวิธีสอน และเป็นครูมืออาชีพ (ฝึกงาน ฝึกอบรม ก่อนการบริการ เป็นอาสาสมัครที่โรงเรียน การเรียนรู้ การสอน หลักสูตร การฝึกปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย วิธีการสอน หรือทักษะใหม่ๆ) ระบบที่เลี้ยงเสนอความช่วยเหลือจากครูอาวุโสที่มีชื่อเสียงในด้านการสอนมากขึ้น อาจเป็นแบบอย่างของครูใหม่และให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูใหม่

3) เสนอชั้นเรียนกวดวิชาและกิจกรรมให้คำปรึกษาทางจิตฟรีสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสามารถส่งนักศึกษาฝึกงาน เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนที่ถูกกีดกันทางวัฒนธรรม สำหรับชั้นเรียนกวดวิชาออนไลน์หรือออฟไลน์ตลอดจนโปรแกรมการให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยา นักเรียนที่ด้อยโอกาสเหล่านั้นต้องการทั้งวิชาการ และการสนับสนุนทางจิต

4) การสนับสนุนครอบครัวชนชั้นในสังคมที่ต่ำกว่าและส่งเสริมการศึกษาของครอบครัว ไม่เพียงแต่เงินช่วยเหลือ แต่ยังรวมถึงการสื่อสารและการศึกษาระหว่างครูกับพ่อแม่ โดย

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและสัมมนาเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้ปกครองให้ความรู้แก่เด็กและสื่อสารทั้งทางครอบครัวและโรงเรียน

Field, Kuczera & Pont (2007) กล่าวว่า ความเท่าเทียมในการศึกษา หมายความว่า สถานการณ์ส่วนบุคคลหรือทางสังคม เช่น เพศ ชชาติพันธุ์ หรือภูมิหลังของครอบครัว ไม่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุศักยภาพทางการศึกษา (ความเป็นธรรม) และที่บุคคลทุกคนเข้าถึงระดับทักษะขั้นต่ำขั้นต่ำ (การรวมเข้าด้วยกัน) เป็นอย่างน้อย

Chapter 1 Investing in equity in education pays off

1. ความเสมอภาคในการศึกษาและความล้มเหลวของโรงเรียน: ความท้าทายหลักในประเทศ OECD

Field และคณะ (2007) กล่าวว่า ระบบการศึกษาของ OECD สามารถมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น ความเท่าเทียมกันในการศึกษาสามารถกำหนดได้หลายวิธี จากกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ในรายงานของ OECD ว่าไม่มีความล้มเหลวอีกต่อไป ความเสมอภาคในการศึกษาสามารถมองเห็นได้จากสองมิติ: ความเป็นธรรมและการไม่แบ่งแยกความเสมอภาคในฐานะที่เป็นการไม่แบ่งแยก หมายถึง การทำให้มั่นใจว่านักเรียนทุกคนบรรลุอย่างน้อยระดับทักษะขั้นต่ำขั้นพื้นฐาน ระบบการศึกษาที่เท่าเทียมกันนั้นยุติธรรมและครอบคลุม และสนับสนุนนักเรียนให้บรรลุศักยภาพในการเรียนรู้โดยไม่ต้องมีอุปสรรคที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ หรือลดความคาดหวังลง ความเสมอภาคในฐานะความเป็นธรรมบ่งบอกว่า สถานการณ์ส่วนบุคคลหรือทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น เพศ ชชาติพันธุ์ หรือภูมิหลังของครอบครัว ไม่ใช่อุปสรรคต่อความสำเร็จทางการศึกษา ระบบการศึกษาที่เท่าเทียมกันสามารถแก้ไขผลกระทบของความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและเศรษฐกิจในวงกว้าง ในบริบทของการเรียนรู้ ช่วยให้บุคคลใช้ประโยชน์จากการศึกษาและการฝึกอบรมอย่างเต็มที่โดยไม่คำนึงถึงภูมิหลัง โครงการ OECD สำหรับการประเมินนักศึกษาต่างชาติ (PISA ต่อจากนี้) ทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่า เนื่องจากเป็นการวัดทักษะของนักเรียนเมื่ออายุ 15 ปี ระหว่างระดับล่างและระดับบนมัธยมศึกษา

2. ความเสมอภาคทางการศึกษาสามารถนำไปสู่การแข่งขันทางเศรษฐกิจและความสามัคคีทางสังคม

ค่าใช้จ่ายของความไม่เท่าเทียมกันและความล้มเหลวในโรงเรียนสูงสำหรับบุคคลและสังคม และมีราคาแพงและยากที่จะแก้ไขในภายหลัง การลงทุนในด้านความเท่าเทียมในการศึกษาและการลดการออกกลางคืนให้ผลตอบแทน ส่วนนี้จะทบทวนว่าการส่งเสริมความเท่าเทียมในการศึกษาสามารถส่งผลต่อการปรับปรุงผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และปัจเจกได้

อย่างไร นอกจากนี้ยังอธิบายถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตั้งแต่อายุน้อย และเหตุใดจึงมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ

การลงทุนในระยะแรกจะช่วยเพิ่มทั้งความเท่าเทียมในการศึกษาและประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ การเสริมสร้างความเท่าเทียมในการศึกษามีประโยชน์ต่อต้นทุน และการลงทุนในช่วงต้น ปีให้ผลตอบแทนสูง เนื่องจากทำให้สามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ทั้งหมดและเสริมสร้างความพยายามอย่างเท่าเทียมในระดับการศึกษาต่อไป ทักษะและความรู้เบื้องต้นช่วยให้ได้รับทักษะและความรู้ในภายหลังได้ง่ายขึ้น ดังนั้นการเสริมสร้างความเท่าเทียมจึงรวมถึงการลงทุนหลายปีและสร้างความมั่นใจว่านักเรียนจะไม่ลาออกแต่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ความเสมอภาคในช่วงต้นของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายของประสิทธิภาพและความเท่าเทียมสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ: นโยบายการศึกษาบางอย่างสามารถทำให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ในทำนองเดียวกัน นโยบายบางอย่างสามารถทำให้ระบบมีความเท่าเทียมมากขึ้นโดยไม่ขัดขวางประสิทธิภาพ นโยบายการศึกษาบางอย่างสามารถตอบสนองต่อข้อกังวลด้านความเท่าเทียมและประสิทธิภาพ และพัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างนโยบายเหล่านั้น การลงทุนในการศึกษาขั้นต้น ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่มีพื้นที่ด้อยโอกาส สามารถเสริมสร้างความเท่าเทียมและประสิทธิผลทางเศรษฐกิจได้ ขึ้นอยู่กับการอธิบายถึงผลตอบแทนของเงินยูโรที่ใช้ไปในแต่ละขั้นตอนของการศึกษา เขาให้เหตุผลว่าอัตราผลตอบแทนของเงินยูโรที่ลงทุนในการศึกษาลดลงตามอายุของบุคคลที่มีภูมิหลังใดๆ Heckman, (2011) คำนวณว่าทุก ๆ ดอลลาร์เริ่มต้นที่ลงทุนในการศึกษาปฐมวัยสร้าง 7 ถึง 10 เซ็นต์ต่อปี ตามที่ Heckman ได้แย้ง "ตรรกะค่อนข้างชัดเจนจากมุมมองทางเศรษฐกิจ เราสามารถลงทุนแต่เนิ่นๆ เพื่อปิดความไม่เสมอภาคและป้องกันช่องว่างความสำเร็จ หรือเราสามารถจ่ายเพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำ เมื่อมันยากขึ้นและมีราคาแพงกว่าในการปิด ไม่ว่าจะเราจะไปทางใด เพื่อจ่าย และเราจะต้องทำทั้งสองอย่างชั่วขณะหนึ่ง แต่มีความแตกต่างที่สำคัญระหว่างสองแนวทาง การลงทุนในช่วงต้นช่วยให้เราสามารถกำหนดอนาคตได้ การลงทุนในภายหลังจะเชื่อมโยงเราเข้ากับการแก้ไขโอกาสที่พลาดไปในอดีต"

ผลตอบแทนจากการลงทุนด้านการศึกษาเป็นผลกระทบต่อการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในภายหลัง ผลกระทบระยะยาวอย่างมากของการศึกษาในช่วงปฐมวัยที่มีต่อผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นสูงเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีพื้นที่ด้อยโอกาส ซึ่งสภาพแวดล้อมในบ้านอาจไม่ได้ให้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อความเจริญรุ่งเรืองในระยะหลังของ

การศึกษา นี่คือเหตุผลที่การลงทุนให้เร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ในการศึกษาคุณภาพสูงสำหรับทุกคน และในการสนับสนุนนักเรียนจากภูมิหลังที่ด้อยโอกาสจึงเป็นกลยุทธ์ที่คุ้มค่าและคุ้มค่าสูงขึ้น ในช่วงต้น ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

3. การศึกษาที่เป็นธรรมและทั่วถึงในฐานะค่านิยมจากวิกฤต

OECD (2010) ประเทศในกลุ่ม OECD ประสบกับวิกฤตการเงินครั้งใหญ่ ซึ่งนำไปสู่ภาวะถดถอยที่ลึกที่สุดนับตั้งแต่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ในปี 1929 ในปี 2552 เพียงปีเดียว GDP ของ OECD ลดลง 4% การผลิตภาคอุตสาหกรรมและการค้าโลกได้รับผลกระทบอย่างมาก และการว่างงานเพิ่มขึ้นในหลายประเทศ ความไม่เท่าเทียมกันมีแนวโน้มที่จะรุนแรงขึ้น เนื่องจากการว่างงานและการลดรายจ่ายด้านสวัสดิการส่งผลให้ความยากจนสูงขึ้น รัฐบาลต่างๆ ได้ตอบโต้ด้วยมาตรการนโยบายทางการคลัง การเงิน และโครงสร้างที่หลากหลายเพื่อรับมือกับวิกฤต มีการเน้นย้ำนโยบายที่มุ่งเพิ่มระดับผลิตภาพ รวมทั้งการศึกษา (OECD, 2011c)

OECD (2011) แม้ว่าบางคนอาจเชื่อในวิกฤตการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลจำเป็นต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและนักเรียนจะไม่ออกจากระบบก่อนที่จะได้รับทักษะที่จำเป็นเพื่อให้ประสบความสำเร็จ รวมเข้ากับตลาดแรงงาน และสังคม ในสถานการณ์เหล่านี้ การลงทุนภาครัฐในด้านการศึกษาอาจเป็นวิธีที่เหมาะสมในการถ่วงดุลการว่างงานและลงทุนในการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคตด้วยการสร้างทักษะที่จำเป็น เพื่อให้แน่ใจว่าการลงทุนด้านการศึกษามีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญอันดับแรกควรเป็นการลงทุนในระยะเริ่มต้น ส่งเสริมการสนับสนุนสำหรับโรงเรียนที่ต้องการ และสร้างความมั่นใจว่านักเรียนจะสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดให้มีกลยุทธ์ระดับระบบและระดับโรงเรียน เพื่อเพิ่มความเสมอภาคและเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ด้อยโอกาส ซึ่งอาจส่งผลให้รายได้สูงขึ้นและประหยัดค่าใช้จ่ายในระยะยาว ค่าใช้จ่ายของการปฏิรูปการศึกษบางอย่างเป็นปัญหาในช่วงเวลาที่ประเทศ OECD ส่วนใหญ่ใช้การรวมบัญชีทางการคลัง ดังนั้นการปฏิรูปที่เสริมสร้างความเท่าเทียมสามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพด้านต้นทุนอย่างมากภายในระบบการศึกษาของหลายๆ ประเทศ ในขณะที่ยังคงรักษาหรือเพิ่มระดับผลิต

รัฐบาลต้องเผชิญกับความจำเป็นในการตอบสนองต่อทั้งวาระด้านประสิทธิภาพและความเท่าเทียมไปพร้อม ๆ กัน และกระทรวงจะต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายและวิธีการให้บริการด้านการศึกษาอีกครั้ง ภาวะจำกัดทางการคลังในภาครัฐในปัจจุบันทำให้รัฐบาลไม่สามารถเพิ่มการใช้จ่ายด้านการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ การพิจารณาทรัพยากรในปัจจุบันมี

ความสำคัญมากกว่าที่เคยในการออกแบบและการดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการศึกษา

4. สรุป: กลยุทธ์ในการปรับปรุงความเท่าเทียมและลดความล้มเหลวของโรงเรียน การลดความล้มเหลวของโรงเรียนให้ผลตอบแทนแก่ทั้งสังคมและบุคคล นอกจากนี้ยังสามารถนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม แท้จริงแล้วระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในกลุ่มประเทศ OECD คือระบบที่รวมคุณภาพเข้ากับความเท่าเทียม ความเท่าเทียมในการศึกษาหมายความว่าสถานการณ์ส่วนบุคคลหรือทางสังคม เช่น เพศชาติพันธุ์ หรือภูมิหลังของครอบครัว ไม่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุศักยภาพทางการศึกษา (ความเป็นธรรม) และที่บุคคลทุกคนเข้าถึงระดับทักษะขั้นต่ำขั้นต่ำ (การรวมเข้าด้วยกัน) เป็นอย่างน้อย ในระบบการศึกษาเหล่านี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสได้รับทักษะระดับสูงโดยไม่คำนึงถึงสถานการณ์ส่วนตัวและเศรษฐกิจสังคม

Chapter 2 Tacking system level policies that hinder equity in education

1. ขจัดการซ้ำซ้อน

การทำให้นักเรียนเรียนซ้ำในปีการศึกษานั้นมีค่าใช้จ่ายสูงและมักจะไม่มีความมีประสิทธิภาพในการเพิ่มผลลัพธ์ทางการศึกษา บางประเทศยังใช้การซ้ำซ้อนกันอย่างกว้างขวาง มีตัวเลือกนโยบายที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการให้คะแนนซ้ำซ้อนซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการแก้ไขช่องว่างการเรียนรู้และหลีกเลี่ยงการทำซ้ำ คือ การจัดการกับพวกเขาในระหว่างปีการศึกษา - ตอบสนองต่อการประเมินอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมอย่างเหมาะสมและให้การสนับสนุนในช่วงต้น สม่่าเสมอ และทันเวลา เสริมสร้างความรู้และทักษะอภิปัญญาของนักเรียน

เมื่อนักเรียนไม่บรรลุเป้าหมายขั้นต่ำในการก้าวไปข้างหน้า วิธีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือ การเลื่อนตำแหน่งอัตโนมัติ แต่ด้วยการสนับสนุน สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับ การสนับสนุนนักเรียน เสริมความสามารถของครูในการสอนชั้นเรียนที่มีระดับความสำเร็จที่หลากหลายมากขึ้น และขยายและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ในวิชาเฉพาะที่นักเรียนไม่ถึงระดับที่น่าพอใจ

บ่อยครั้งมันเป็นเรื่องของ การย้อนกลับวัฒนธรรมของการทำซ้ำในระบบโรงเรียน สิ่งนี้ต้องการสร้างความตระหนักในหมู่ผู้แสดงของโรงเรียนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและผลกระทบด้านลบต่อนักเรียน การกำหนดวัตถุประสงค์และการจัดสิ่งจูงใจและความรับผิดชอบ สำหรับโรงเรียนในการลดอัตราการรักษาเกรด

2. หลีกเลี่ยงการติดตามตั้งแต่เนิ่นๆ และเลื่อนการเลือกนักเรียนไปมัธยมศึกษาตอนปลาย

การเลือกนักเรียนก่อนกำหนดมีผลกระทบในทางลบต่อนักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้เรียนต่อในระดับล่าง โดยไม่เพิ่มผลการปฏิบัติงานของประชากรนักเรียนทั้งหมด นอกจากนี้ การคัดเลือกยังทำให้ความไม่เท่าเทียมกันรุนแรงขึ้น เนื่องจากนักเรียนจากภูมิหลังที่ด้อยโอกาสมักจะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มหรือกลุ่มที่เน้นด้านวิชาการน้อยที่สุด นโยบายส่งเสริมความเท่าเทียมควร

ชะลอการติดตามก่อนวัยอันควร เลื่อนการเลือกนักเรียนไปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผ่านการศึกษาแบบครอบคลุม

ในบริบทที่ไม่เต็มใจที่จะชะลอการติดตามในช่วงต้นในระยะสั้น การปราบปรามแทรกหรือกลุ่มระดับล่างสามารถลดผลกระทบด้านลบของการติดตามได้

ผลกระทบด้านลบของการติดตามในช่วงต้น การเสริม และการจัดกลุ่มตามความสามารถสามารถลดลงได้โดย: การจำกัดจำนวนวิชาหรือระยะเวลาของการจัดกลุ่มความสามารถ เพิ่มโอกาสในการเปลี่ยนเส้นทางหรือห้องเรียน และให้มาตรฐานหลักสูตรระดับสูงสำหรับนักเรียนในเส้นทางต่างๆ

3. จัดการทางเลือกของโรงเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงการแบ่งแยกและความเหลื่อมล้ำที่เพิ่มขึ้น

ทางเลือกของโรงเรียนได้เพิ่มขึ้นในกลุ่มประเทศ OECD อย่างไรก็ตาม มันสามารถส่งผลให้นักเรียนแยกตามความสามารถ รายได้ และภูมิหลังทางชาติพันธุ์ และความไม่เท่าเทียมกันมากขึ้นในระบบการศึกษา แผนการเลือกโรงเรียนควรมีกลไกที่บรรเทาผลกระทบด้านลบต่อความเท่าเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การออกแบบแผนการเลือกควรพิจารณา

แนะนำโปรแกรมการเลือกที่มีการควบคุม ซึ่งแนะนำการพิจารณาความเท่าเทียม เพื่อให้แน่ใจว่าการกระจายตัวของนักเรียนที่หลากหลายมากขึ้นและหลีกเลี่ยง "การใช้ครีม skimming" ของนักเรียน (เลือกเฉพาะนักเรียนที่ "ดีที่สุด") ในโรงเรียนที่มีการสมัครเกินจำนวน

สร้างความมั่นใจว่านักเรียนที่ด้อยโอกาสเป็นที่สนใจของโรงเรียนคุณภาพสูง ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิ่งจูงใจทางการเงินแก่โรงเรียนในการลงทะเบียนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และด้อยโอกาส ให้ความสนใจกับกลไกการคัดเลือกที่โรงเรียนสามารถใช้ (เกณฑ์การรับเข้าเรียน เวลา หรือเครดิตภาษีเพื่อให้โรงเรียนคุณภาพสูงมีราคาไม่แพงสำหรับนักเรียนจากครอบครัวที่ด้อยโอกาส การลงทะเบียน ค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม) และการมอบบัตรกำนัล

สร้างความสะดวก ประหยัดการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนของครอบครัว ที่ด้อยโอกาส และสนับสนุนให้พวกเขาตัดสินใจโดยได้รับข้อมูลที่ดีขึ้น

4. จัดทำกลยุทธ์การจัดหาเงินทุนที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและโรงเรียน

แหล่งข้อมูลที่มีอยู่และวิธีการใช้จ่ายมีอิทธิพลต่อโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อสนับสนุนความเท่าเทียมและป้องกันความล้มเหลวของโรงเรียน ประเทศต่างๆ ควรตั้งเป้าหมายให้มีกลไกการจัดสรรทรัพยากรที่เท่าเทียมกันและมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ กลยุทธ์การระดมทุนที่ยุติธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญ

จัดหาทรัพยากรที่เพียงพอเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย (ECEC) และส่งเสริมการเข้าถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับครอบครัวที่ด้อยโอกาส

พิจารณาว่าค่าเล่าเรียนของนักเรียนที่ด้อยโอกาสอาจสูงขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการนี้ เงินทุนจากสุทธิน่าจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด และวิธีการที่โปร่งใสในการระดมทุนของโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์ความต้องการ ทางเลือกอื่นๆ ได้แก่ การออกแบบโปรแกรมการระดมทุนเฉพาะในระดับระบบ แม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นภาระเพิ่มเติมของระบบราชการในโรงเรียนก็ตาม

สร้างสมดุลระหว่างการกระจายอำนาจ และความเป็นอิสระของท้องถิ่นและความรับผิดชอบ เพื่อให้แน่ใจว่าทรัพยากรเข้าถึงโรงเรียนที่ด้อยโอกาสและมีการใช้จ่ายอย่างดี การกระจายทุนด้านการศึกษาไปยังหน่วยงานท้องถิ่นสามารถเพิ่มการตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นได้ แต่อาจไม่ได้ผลหากทั้งความสามารถในการระดมทุน โรงเรียนควรรักษาความเป็นอิสระในพื้นที่ที่ความรู้ระดับโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องมากกว่า เช่น การจัดการบุคลากร ในขณะที่ระดับกลางควรควบคุมระดับทรัพยากรและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

5. ออกแบบเส้นทางมัธยมศึกษาตอนปลายที่เท่าเทียมกันเพื่อให้แน่ใจว่าจะสำเร็จ

แม้ว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ในบางประเทศ ความล้มเหลวของโรงเรียนก็เกิดขึ้นได้จากการที่นักเรียนออกจากกลางคันเป็นจำนวนมาก มาตรการในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเพื่อให้สำเร็จการศึกษา ได้แก่

การดูแลให้ทางวิชาการและอาชีพศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเท่าเทียมกัน ซึ่งอาจหมายถึงการปรับปรุงคุณภาพของอาชีพศึกษาและการฝึกอบรม อนุญาต

ให้เปลี่ยนจากการศึกษาเป็นอาชีวศึกษา และขจัดทางตันที่ไม่นำไปสู่การศึกษาหรือการทำงานต่อไป

เสริมสร้างกลไกการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกข้อมูลที่ดีขึ้นในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและในช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่การศึกษาต่อหรือตลาดแรงงาน

การออกแบบมาตรการที่กำหนดเป้าหมายเพื่อป้องกันการออกกลางคัน สิ่งเหล่านี้อาจรวมถึงการกระจายโอกาสในการได้รับวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยเส้นทางที่หลากหลายรวมถึงการฝึกอบรมตามการทำงานและ/หรือการรับรองตามสาขาวิชาและความสามารถที่หลากหลาย และให้สิ่งจูงใจให้อยู่ในโรงเรียนจนกว่าจะสำเร็จ

Corson (2001) กล่าวถึงคำว่า ความเท่าเทียมกัน โดยพื้นฐานแล้วหมายถึงการไม่มีสิทธิพิเศษในสวนใด ๆ ของสังคม และการจัดหาโอกาสที่เพียงพอสำหรับทุกคนโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติ แนวคิดเรื่อง ความยุติธรรม เกี่ยวข้องกับความเป็นธรรมหรือความยุติธรรมในการ ให้การศึกษาหรือผลประโยชน์อื่น ๆ และคำนึงถึงสถานการณ์ส่วนบุคคลด้วย

ความเสมอภาค หมายถึง ระบบความยุติธรรมและความเป็นธรรม และ ภายใต้ความต้องการ ความสนใจ และข้อกำหนดส่วนบุคคลจะถูกนำมาพิจารณาและปฏิบัติตามนั้น ดังนั้นผู้คนจึงได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมแต่แตกต่างกันเนื่องจากสถานการณ์ของพวกเขาได้รับความสำคัญ ความเท่าเทียมกัน คือ ระบบที่ทุกคนได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน โดยไม่ให้ความสนใจต่อความต้องการและข้อกำหนดของพวกเขา ความยุติธรรมจึงเป็นสถานการณ์ที่บุคคลแต่ละคนได้รับสิทธิและสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละคน ดังนั้นความเท่าเทียมกันจึงใช้ได้ก็ต่อเมื่อจุดเริ่มต้นของแต่ละคนเหมือนกัน

ความหมายของความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา

ในขณะที่แนวคิดเรื่อง “ความเท่าเทียม” และ “ความเท่าเทียมกันของโอกาส” ในด้านการศึกษาแนวคิดเรื่องความเสมอภาคในการศึกษากลับเป็นแนวคิดที่ใหม่กว่า แนวคิดเรื่อง “ความเท่าเทียม” มักมีมาตั้งแต่การปฏิวัติฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1789 และแพร่หลายภายใต้สโลแกน เสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพ ในศตวรรษที่ 19 อุดมคติของประชาธิปไตยและสังคมนิยมได้เพิ่มแรงผลักดันใหม่ให้กับแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมกัน ลัทธิสังคมนิยมสนับสนุนการจัดหาและแจกจ่ายโอกาสที่เพียงพอแก่ทุกคนเพื่อการเติบโตและการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความปรารถนาของพวกเขา แนวคิดนี้ยังคงเฟื่องฟูมาจนถึงยุคหลังๆ และได้รับการเน้นย้ำในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 เมื่อหลักการ “ไม่สนับสนุน” อย่างแข็งขัน

หลักการทั้งสองนี้ทำให้เกิดแนวคิดเรื่อง "ความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาในการศึกษา" การเลือกปฏิบัติและ "สิทธิในการศึกษา" แม้จะเป็นที่ยอมรับในระดับสากลว่าเป็นอุดมคติทางสังคม แต่ก็ไม่มีข้อตกลงทั่วไปเกี่ยวกับความหมายของความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา คณะกรรมการการศึกษามหาวิทยาลัย (ค.ศ. 1948-49) กล่าวว่า โอกาสที่เท่าเทียมกันไม่ได้หมายถึงโอกาสที่เหมือนกันสำหรับทุกคน หมายถึงความพร้อมด้านการศึกษาที่เท่าเทียมกันสำหรับทุกคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ระบบต้องจัดให้มีการศึกษาสำหรับเยาวชนทุกคนเท่าที่เขาจะสามารถหาประโยชน์จากการศึกษาได้ และต้องมีคุณลักษณะที่ออกแบบมาอย่างดีที่สุดเพื่อให้มั่นใจว่าธรรมชาติของเขาจะพัฒนาสูงสุด แน่ใจว่าต้องตระหนักถึงความแตกต่างของของขวัญและความสนใจ อย่างไรก็ตาม ความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาในอินเดียเป็นความจริงที่สืบเนื่องมาหลายชั่วอายุคน ขอให้เราอ้างอิงคำจำกัดความบางประการเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาที่นักการศึกษาผู้มีชื่อเสียงให้ไว้เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายประกอบด้วย

Seshadri (1976) กล่าวถึง ความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา หมายถึง การจัดการการปฏิบัติที่แตกต่าง (ในรูปแบบของสิ่งจูงใจ) เพื่อสนับสนุนชั้นเรียนผู้พิการและด้อยโอกาส

Naik (1979) ความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษามีหลายด้าน สิ่งสำคัญที่สุด คือ การยอมรับสิทธิในการศึกษาว่าเป็นสิทธิมนุษยชนหรือเป็นสิทธิกำเนิดของทุกคนโดยไม่คำนึงถึงศาสนา วรรณะ เชื้อชาติ ภาษา สีผิว ชนชั้นหรือสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

Kochhar (1982) โดยแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมกันของโอกาส หมายถึง การให้โอกาสที่เท่าเทียมกันแก่พลเมืองทุกคนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถหรือความสามารถของตน และไม่ควรให้สิ่งใดมาขัดขวางเส้นทางการพัฒนาของตนเอง ในด้านการศึกษา หมายถึงความที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษกับผู้ด้อยโอกาส ผู้ด้อยโอกาส วรรณะตามกำหนด พื้นที่ชนเผ่า ผู้หญิง และนักเรียนจากชั้นเรียนย้อนหลัง

Taneja (2003) การไม่มีการเลือกปฏิบัติและการไม่มีความไม่เท่าเทียมกันถือเป็น "ความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา" อย่างไรก็ตาม แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมกันไม่ได้ถือว่าบุคคลทุกคนเท่าเทียมกันโดยพื้นฐาน จึงปรารถนาให้แต่ละคนได้รับ

ความต้องการและความสำคัญของความเสมอภาคและความเสมอภาคในการศึกษา

ประเด็นต่อไปนี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นของความเสมอภาคและความเสมอภาคในการศึกษา: สิทธิมนุษยชน: การศึกษาถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและเป็นสากลตั้งแต่มีการนำปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2491 มาใช้ ยังพบว่าสิทธิในการศึกษาไม่ได้เป็นเพียงสิทธิมนุษยชนในตัวเองเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต่อการใช้สิทธิอื่นๆ ด้วย แนวคิดเรื่องความเสมอภาคของโอกาสยังได้รับการยืนยันในมาตรา 1 ของ UDHR พ.ศ.2491 โดยระบุว่า "มนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระและเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ" สืบเนื่องมาจากหลักการ "ไม่เลือกปฏิบัติ" และ "สิทธิในการศึกษา" ได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งขัน หลักการทั้งสองนี้ทำให้เกิดแนวคิดเรื่อง "ความเท่าเทียมกันของโอกาสในการศึกษา" ดังนั้นการศึกษาจึงถือเป็นสิทธิโดยกำเนิดของแต่ละคน ต้องจัดให้เด็กทุกคนโดยไม่คำนึงถึงวรรณะ, ลัทธิ, ศาสนา, ภาษา, เพศ และการแบ่งชั้นทางสังคมอื่น ๆ การกีดกันบุคคลใดก็ตามที่ขาดการศึกษาบนพื้นฐานของศาสนา เชื้อชาติ หรือชนชั้นจะถือเป็นการปฏิเสธสิทธิมนุษยชน

สาเหตุของความไม่เท่าเทียมกันในแง่ของโอกาสทางการศึกษา

สังคมอินเดียมีการแบ่งชั้นสูงและเป็นลำดับชั้น โดยพิจารณาจากวรรณะ ชนชั้น ศาสนา ภาษา และการแบ่งชั้นทางสังคมอื่นๆ ย่อมมีอุปสรรคมากมายในการทำให้โอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันในอินเดีย รายงานของคณะกรรมการการศึกษา ค.ศ. 1964 - 66 เน้นว่าความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาเกิดขึ้นได้หลายวิธี เช่น การดำรงอยู่อย่างไม่สม่ำเสมอของสถาบันระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือวิทยาลัย และความไม่สมดุลของการพัฒนาการศึกษาในส่วนต่างๆ ของประเทศ อย่างไรก็ตาม ต่อไปนี้เป็นสาเหตุหลักของความไม่เท่าเทียมกันในการศึกษา ประกอบด้วย

1. การขาดระบบการศึกษาแห่งชาติ การไม่มีระบบการศึกษาระดับชาติเป็นอุปสรรคต่อความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาในอินเดีย ในภาคการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนกำลังทำงานอยู่ เพื่อประกันความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา รัฐจำเป็นต้องดำเนินการในฐานะหน่วยงานเดียวในด้านการศึกษา ขอภัย ระบบการศึกษาของเรายังไม่ได้เป็นของกลาง การศึกษาภายใต้การควบคุมของรัฐยังไม่บรรลุผล แม้ว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญของอินเดียครั้งที่ 42 จะทำให้การศึกษาอยู่ในรายการพร้อมกัน แต่การศึกษายังคงถูกรวบงำโดยนโยบายส่วนบุคคลของรัฐ

2. ความแตกต่างในสภาพแวดล้อมที่บ้าน ความแตกต่างในสภาพแวดล้อมที่บ้านของเด็กทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน เด็กที่อยู่ในครัวเรือนในชนบทหรือชุมชนแออัดในเมืองที่มีผู้ปกครองที่ไม่รู้หนังสือไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กจากบ้านของชนชั้นสูงที่มีพ่อ

แม่ที่มีการศึกษาสูง เด็กที่พ่อแม่ไม่รู้หนังสือเป็นผู้เรียนรุ่นแรก เด็กเหล่านี้ถูกกีดกันจากการสนับสนุนทางวิชาการและการกำกับดูแล การให้กำลังใจ และความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ในทางตรงกันข้าม เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีการศึกษาได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำจากพ่อแม่เพื่อการศึกษา ดังนั้นความเหลื่อมล้ำประเภทนี้ในเด็กจึงเกิดขึ้นจากความไม่เท่าเทียมกันในสภาพแวดล้อมที่บ้านที่เด็กสังกัดอยู่

3. ความเหลื่อมล้ำทางเพศ ในบริบทของอินเดีย ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่เท่าเทียมกันทางเพศหรือการเลือกปฏิบัติ โดยอ้างอิงถึงการศึกษาของเด็กชายและเด็กหญิงในทุกชั้นตอน ในสังคมของเรา เด็กผู้หญิงไม่ได้ให้ความสำคัญกับเด็กผู้หญิงเมื่อเทียบกับเด็กผู้ชายเนื่องจากข้อห้ามทางสังคมซึ่งทำให้เด็กผู้หญิงไม่ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม พวกเขาเป็นสมาชิกที่ไม่ได้ตอบในครอบครัว แม้แต่พวกเขายังมีตำแหน่งที่ด้อยกว่าในครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองมักสะท้อนให้เห็นในประสิทธิภาพของเด็ก ในหลายกรณีระดับความคาดหวังของพวกเขาที่แตกต่างกันไปตามเพศ ความฝันของพ่อแม่เกือบจะเป็นลูกเป็นศูนย์กลาง โดยปกติพ่อแม่จะให้ความสำคัญและดูแลการศึกษาของลูกชายมากขึ้น หลักสูตรยังไม่เหมาะสมกับความต้องการและปัญหาของสาว ๆ ส่งผลให้การศึกษาของเด็กผู้หญิงถูกละเลยเนื่องจากความลำเอียงทางเพศในหมู่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้สูงอายุ และผู้กำหนดหลักสูตร

4. ความยากจนของผู้ปกครอง อีกสาเหตุหนึ่งของความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา คือ ความยากจนของประชากรส่วนใหญ่และความมั่งคั่งของชนกลุ่มน้อย แม้แต่ในละแวกสถาบันการศึกษา เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนก็ไม่มีโอกาสเหมือนเด็กที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวยกว่า โดยทั่วไปแล้ว เด็กจากครอบครัวที่ยากจน เพื่อไล่ตามการศึกษาทุกระดับเนื่องจากความยากจนของครอบครัว ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาที่สูงขึ้นได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก หากผู้ปกครองที่ยากจนไม่สามารถใช้จ่ายเพื่อการศึกษาจำนวนมากได้ การศึกษาของบุตรหลานก็จะยุติลง เมื่อไม่ต้องเผชิญกับปัญหาการพบกับต้นทุนการศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมกันในเด็ก ในทางกลับกันเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มั่งคั่ง

5. มาตรฐานความแตกต่างของสถาบันการศึกษา ความแตกต่างในมาตรฐานของโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยก็สร้างความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาเช่นกัน ในปัจจุบันมีความไม่สมดุลอย่างเห็นได้ชัดของการพัฒนาการศึกษาในแง่ของจำนวนสถาบันในทุกระดับและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาในส่วนต่าง ๆ ของประเทศของเรา โรงเรียนและแม้แต่วิทยาลัยในพื้นที่ชนบทและในชนบทนั้นไม่มีความพร้อมอย่างมากในแง่ของ

จำนวนครู ขอบเขตของวิชาที่หลากหลาย โรงเรียนและวิทยาลัยในเมืองมีมาตรฐานที่ดีกว่าโรงเรียนและวิทยาลัยในชนบท จึงมีอุบัติการณ์ความล้มเหลวเกิดขึ้นมากกว่าในโรงเรียนและวิทยาลัยในเมือง นักเรียนจากโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่มีอุปกรณ์ครบครันไม่สามารถเข้าศึกษาในสถาบัน เช่น วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยได้เนื่องจากผลการเรียนไม่ดีในแง่ของคะแนน การเปิดรับเด็กในชนบทที่ไม่ดีอาจนำไปสู่ประสิทธิภาพที่ไม่ดี ความแตกต่างในมาตรฐานของสถาบันการศึกษาทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในมาตรฐานของนักเรียนในที่สุด ห้องสมุดพร้อมอุปกรณ์และสื่อการสอน การประยุกต์ใช้ไอซีที

6. ความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ได้เปรียบและผู้ด้อยโอกาส ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในวงกว้างหรือในบางครั้งเท่าๆ กันระหว่างส่วนที่ได้เปรียบและส่วนที่ด้อยโอกาสของประชาชน ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา ความแตกต่างสามารถพบได้ในพัฒนาการทางการศึกษาและการรับรู้ของเด็กที่เป็นชนชั้นสูง ชั้นเรียนที่ล้ำหลังที่สุด และชนเผ่าตามกำหนดการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสถูกกีดกันจากโครงการพัฒนาทั้งหมดเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น การไม่รู้หนังสือ ความยากจน การขาดความตระหนักในสิทธิของตน โดยธรรมชาติแล้วเด็กที่อยู่ในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสจะไม่มีโอกาสทางการศึกษาที่สามารถเข้าถึงได้

7. ความไม่สมดุลของภูมิภาค มีความไม่สมดุลในระดับภูมิภาคในโอกาสทางการศึกษาในรัฐต่าง ๆ เขตและเขตต่าง ๆ ภายในอาณาเขตของอินเดีย แม้แต่โอกาสทางการศึกษาก็แตกต่างกันไปในแต่ละสถานที่ในรัฐและภายในเขต มีพื้นที่ที่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา เนื่องจากการพัฒนาที่ไม่สม่ำเสมอของสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ อินเดีย เด็ก ๆ จึงถูกกีดกันโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาจึงเกิดขึ้นจากความไม่สมดุลที่เด่นชัดของการพัฒนาการศึกษาในส่วนต่างๆ ของประเทศ

สรุปว่า ในการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้ทฤษฎีความเสมอภาคทางการศึกษาของ coleman และชนิตา รัทซ์พลเมือง ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. นักเรียนที่มีพื้นฐานความสามารถที่เหมือนกันหรือต่างกันควรมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรอย่างเท่าเทียมกัน

2. นักเรียนแต่ละคนควรมีส่วนร่วมในทรัพยากรทางการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในศักยภาพ

3. กลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ

4. การศึกษาแบบจัดให้เปล่า เพื่อให้ผู้เรียนได้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

ระดับหนึ่ง

5. นักเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันควรได้เข้าเรียนโรงเรียนเดียวกัน

6. ภายในชุมชนแต่ละแห่งควรมีความเสมอภาค

1.3 หลักความเสมอภาค

ศรัณยู หมั่นทรัพย์ (2553) ความเสมอภาคตามหลักสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชนของมนุษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียมกันและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาคตามหลักกฎหมาย ได้แก่ หลักความยุติธรรมที่ต้องปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลในเรื่องนั้นๆอย่างเท่าเทียม ความเสมอภาคตามระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ ประชาชนได้รับความเท่าเทียมกันในสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน เช่น บัณฑิต ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเข้าถึงบริการสาธารณสุขสวัสดิการสังคม การมีส่วนร่วมทางการเมือง การศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้จากแนวคิดเรื่องความเสมอภาคในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยข้างต้น อาจจำแนกประเภทความเสมอภาคได้ ดังนี้

1) ความเสมอภาคในโอกาส ได้แก่ การได้รับบริการสาธารณะอย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆ และไม่ถูกกีดกันออกจากกิจกรรมต่างๆ ของสังคม เช่น โอกาสในการจ้างงาน โอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข โอกาสในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

2) ความเสมอภาคทางสังคม ได้แก่ การเท่าเทียมกันของสมาชิกทุกคนในสังคม โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติเพราะความแตกต่างทางอัตลักษณ์ของบุคคล

3) ความเสมอภาคทางกฎหมาย ได้แก่ ภายใต้กฎหมายเดียวกัน บุคคลย่อมมีสิทธิที่เท่าเทียมกัน หมายความว่า กระบวนการทางกฎหมายตั้งแต่การออกกฎหมายที่เป็นเพื่อประโยชน์ที่เท่าเทียมกันของประชาชนทุกคน การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ตลอดจนความคุ้มครองทางกฎหมายต้องมุ่งหมายเพื่อสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันต่อประชาชนทุกคน

4) ความภาคทางการเมือง ได้แก่ การให้สิทธิแก่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีส่วนร่วมผ่านตัวแทนหรือการมีส่วนร่วมโดยตรง เช่น การจัดให้เกิดความสะดวกและเท่าเทียมกันในการเดินทางไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง การป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งอย่างไม่เลือกปฏิบัติ

ภาคภูมิ โภคะอินทร์ (2549) นอกจากนี้หลักประการสำคัญของความเสมอภาค ได้แก่ การปฏิบัติต่อสิ่งๆที่เหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน และปฏิบัติต่อสิ่งๆที่แตกต่างกันให้แตกต่างกันไปตามสาระที่แตกต่างกัน

Machin & Vignoles (2004) การศึกษาถือว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวต่อไปได้ แต่การจะทำให้เด็กได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีความเท่าเทียมกัน ทั้งถึงกันนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก แม้จะมีนโยบายมากมายที่จะส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนามากขึ้น หากแต่เป็นนโยบายที่ชนชั้นกลางและชนชั้นสูงเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์

บรรเจิด สิงคะเนติ (2543) หลักความเสมอภาคเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายสามารถแยกประเภทของหลักความเสมอภาคได้ 2 ประเภทดังนี้ 1) หลักความเสมอภาคทั่วไป คือ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล 2) หลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง คือ หลักความเสมอภาคที่ใช้เฉพาะภายในขอบเขตเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ

สมยศ เชื้อไทย (2535) จากฐานแนวคิดของหลักความเสมอภาค การศึกษาถึงหลักความเสมอภาคนั้นในเบื้องต้นนั้นย่อมต้องศึกษาถึงแนวคิดและพัฒนาการเป็นอันพื้นฐานของหลักความเสมอภาค ดังนี้ ความเสมอภาคที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน หมายถึง หลักความเสมอภาคเบื้องหน้ากฎหมาย (Equality before the law) ที่เป็นการยอมรับสิทธิเสรีภาพอันเป็นสาระสำคัญของความเป็นมนุษย์ที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิดและไม่อาจพรากไปได้ จึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงการยอมรับตามทฤษฎีกฎหมายธรรมชาติ (Natural law) และหลักกฎหมายธรรมชาตินี้ยังเป็นแนวความคิดที่สอดคล้องกับสิทธิปัจเจกชนนิยม (Individualism) ในสมัยนั้นด้วยโดยได้ให้ความสำคัญกับปัจเจกชนและสิทธิทั้งหลายของปัจเจกชน

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2543) แนวคิดของหลักความเสมอภาคได้ถูกนำไปบัญญัติในรัฐธรรมนูญของเกือบทุกประเทศเพื่อเป็นการรับรองหลักการดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน อาทิ

1. รัฐธรรมนูญฝรั่งเศส ฉบับปัจจุบัน ลงวันที่ 4 ตุลาคม 1958 บัญญัติถึงหลักความเสมอภาคไว้ในมาตราแรกว่า “ฝรั่งเศสเป็นสาธารณรัฐที่แบ่งแยกมิได้ เป็นของประชาชน เป็นประชาธิปไตยและเป็นของสังคม สาธารณรัฐรับรองถึงความเสมอภาคตามกฎหมายของประชาชนโดยไม่แบ่งแยกแหล่งกำเนิดเชื้อชาติหรือศาสนา สาธารณรัฐเคารพต่อความเชื่อของทุกนิกาย”

2. รัฐธรรมนูญสหพันธรัฐเยอรมัน ฉบับปัจจุบันลงวันที่ 23 พฤษภาคม 1949 บัญญัติไว้ ในมาตรา 3

2.1 มนุษย์ทุกคนมีความเสมอภาคเบื้องหน้ากฎหมาย

2.2 ชายและหญิงมีความเท่าเทียมกันตามกฎหมาย รัฐผู้กพันธ์ที่จะต้องดำเนินการให้มีความเสมอภาคอย่างแท้จริงระหว่างหญิงและชาย และจะต้องดำเนินการให้ยกเลิกอุปสรรคที่ดำรงอยู่

2.3 บุคคลย่อมไม่ถูกเลือกปฏิบัติหรือมีอภิสิทธิ์เพราะเหตุในเรื่องเพศ ชาติ กำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ชาติ ถิ่นกำเนิด ความเชื่อ หรือความคิดเห็นในทางศาสนาหรือในทาง การเมือง บุคคลย่อมไม่ถูกแบ่งแยกด้วยเหตุเพราะความพิการ”

3. รัฐธรรมนูญอิตาลี ฉบับปัจจุบันลงวันที่ 27 ธันวาคม 1947 บัญญัติไว้ใน มาตรา 3 ว่า “พลเมืองทุกคนมีศักดิ์ศรีทางสังคมอย่างเดียวกันและเท่าเทียมกันเบื้องหน้ากฎหมาย โดยปราศจากการแบ่งแยกเพราะเพศ เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง สภาพ ร่างกายหรือสภาพทางสังคม เป็นหน้าที่ของสาธารณรัฐที่จะต้องขจัดอุปสรรคทั้งในทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ขัดขวางต่อการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของผู้ใช้แรงงานในองค์กรทางการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศ ทั้งนี้ภายใต้ข้อจำกัดที่ไม่กระทบต่อเสรีภาพและความเสมอภาค ของพลเมือง”

4. รัฐธรรมนูญของสหพันธ์รัฐออสเตรเลียฉบับปัจจุบันลงวันที่ 1 ตุลาคม 1920 บัญญัติไว้ในมาตรา 7 ว่า

4.1 พลเมืองของสหพันธ์ทุกคนมีความเสมอภาคเบื้องหน้ากฎหมาย อภิสิทธิ์ จากการเกิด เพศ สภาพร่างกาย ชนชั้น ศาสนาไม่อาจมีได้ บุคคลย่อมไม่ถูกกีดกันเพราะความ พิการสาธารณรัฐผูกพันที่จะคุ้มครองความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อคนพิการและบุคคลธรรมดา ทั่วไปในทุกแง่มุมของชีวิตประจำวัน

4.2 สหพันธ์รัฐ มลรัฐและเทศบาลรับรองหลักความเสมอภาคระหว่างชาย และหญิงมาตราบเท่าที่มุ่งส่งเสริมความเสมอภาคดังกล่าวย่อมได้รับการยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้ามาตราบการเหล่านั้นต้องการขจัดความไม่เสมอภาคที่ดำรงอยู่...”

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) การศึกษาที่ทั่วถึงและเท่าเทียม (inclusive education) มีพัฒนาการมาจากการจัดการศึกษาพิเศษพิเศษเฉพาะด้าน เป็นการจัดแยก (segregation) ในสถานศึกษาที่จัดให้ ต่อมาโอกาสให้เด็กพิเศษเข้าไปเรียนในสถานศึกษากระแสหลัก โดยจัดชั้นเรียนพิเศษให้ ถือเป็น การจัดแบบบูรณาการ (integration) ต่อมาเป็นการจัด การศึกษาโดยตระหนักถึงความจำเป็นถึงการแปลงรูปวัฒนธรรม นโยบาย และวิถีปฏิบัติของ สถานศึกษาเพื่อปรับให้เข้ากับความต้องการของนักเรียนที่แตกต่างกัน และต้องขจัดอุปสรรคที่เข้า มาขัดขวางการดำเนินการ เรียกว่า การจัดการเรียนรวมหรือเรียนร่วม (inclusive) อันเป็นการจัด การศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการแตกต่างได้บรรลุศักยภาพสูงสุดแห่งตนในสถานศึกษา เช่นเดียวกับเด็กทั่วไปในชุมชนใกล้เคียง และเป็น การนำสิ่งสนับสนุนจากชุมชนเข้ามาใน สถานศึกษาเพื่อประโยชน์กับนักเรียนทุกคน การเรียนรวมเป็นกระบวนการของการเพิ่มการมีส่วนร่วม

ร่วม และลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อที่จะได้ตอบสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียนทุกคนที่แตกต่างกัน ถือเป็นกลวิธีทางการศึกษาและปรัชญาที่เอื้อให้กับนักเรียนทุกคน พร้อมทั้งให้สมาชิกของชุมชนมีโอกาสมากขึ้นสำหรับการมีสัมฤทธิ์ผลทางสังคมและทางวิชาการ สำหรับฐานคิดสำคัญของสังคมในเรื่องความทั่วถึงและเท่าเทียมทางการศึกษาที่ได้ทบทวนในบทนี้ประกอบด้วย ฐานคิดด้านปรัชญา จิตวิทยาการศึกษา และกฎหมาย

1. ฐานคิดด้านปรัชญา

Danforth & Rhodes (1997) กล่าวว่า ฐานคิดปรัชญาที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียม จำแนกเป็น 2 สกุล คือ การสร้างสรรค์ทางสังคมนิยม และการรื้อโครงสร้าง สำหรับฐานคิดแรก การสร้างสรรค์ทางสังคมนิยมนั้นเสนอว่า ปัจเจกบุคคลสร้างโลกขึ้นมาจากประสบการณ์ของตนผ่านกระบวนการรู้คิด ดังนั้น จึงให้ความสำคัญต่อสังคมมากกว่าปัจเจกบุคคล Young & Collin (2004) นักคิดกลุ่มนี้มองความรู้และความจริงว่าถูกสร้างสรรค์ขึ้น มิใช่ถูกค้นพบ Schwandt (2003) และความจริงที่ถูกสร้างนั้นเป็นได้ทั้งในเชิงปรนัยและอัตนัย Berger & Luckmann (1991) ในเชิงปรนัย ความรู้และความจริงเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับโลกทางสังคม และเมื่อสะสมความรู้และความจริงที่ได้ระยะหนึ่งและสังคมยอมรับก็สามารถใช้อธิบายวิธีการที่ปัจเจกบุคคลในสังคมมีปฏิสัมพันธ์กัน ตรงกันข้ามกับในเชิงอัตนัยที่ความรู้และความจริงเกิดขึ้นได้ผ่านการยอมรับกลมกลืนทางสังคมแบบปฐมภูมิและในขอบเขตที่แคบ Burr (1995) เสนอว่า เอกลักษณะของคนเริ่มจากขอบเขตของสังคม ผ่านการยอมรับกลมกลืนทางสังคมด้วยคนอื่นๆ ที่มีความสำคัญในชีวิตและมีบทบาทในการสื่อความรู้และความจริงของสังคม ยังผลให้ปัจเจกบุคคลเกิดกระบวนการยอมรับความรู้และความจริงนั้นเข้าไปในตน (internalization) กลายเป็นความรู้และความจริงเชิงอัตนัย ซึ่งใช้ภาษาเป็นเครื่องมือทั้งในการสร้างและเป็นสื่อในการถ่ายทอดโลกและสังคมจากประสบการณ์ที่พบ จัดเป็นเรื่องเฉพาะตนที่สามารถแบ่งปันกันได้กับคนอื่นๆ โดยไม่สามารถตัดสินผิด/ถูก สำหรับอีกฐานคิดหนึ่ง คือ การรื้อโครงสร้าง ซึ่งเป็นการนำความเชื่อและแนวคิดที่มีอยู่ในสังคมมาตั้งคำถามซ้ำ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและเหตุผลเชิงตรรกะอย่างใกล้ชิด แทนการปรับปรุงหรือต่อ ยอดแนวคิดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อนำมาใช้กับการเรียนรวมจึงต้องการการวิเคราะห์ ตั้งคำถาม และรู้รูปแบบที่เคยจัดนักเรียนออกเป็นประเภทของการมีความสามารถและการด้อยความสามารถ เนื่องจากการกำหนดเกณฑ์เพื่อระบุว่านักเรียนคนใดด้อยความสามารถนั้น ถือเป็นการสร้างสังคมที่ไม่เป็นธรรม

2. ฐานคิดด้านจิตวิทยาการศึกษา

John-Stiener & Mahn (1996) กล่าวว่า ฐานคิดด้านจิตวิทยาการศึกษาที่อ้างถึงในการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมอยู่ในจิตวิทยาสกุลนิรมิตนิยมด้านสังคม ซึ่ง Vygotsky ได้พัฒนาทฤษฎีสังคมวัฒนธรรม (Socio-Cultural) ขึ้น แนวคิดศูนย์กลางของทฤษฎีนี้คือ การสร้างความรู้ร่วมกันระหว่างปัจเจกบุคคลและกระบวนการทางสังคม ให้ความสำคัญต่อบริบทสังคมและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ฝังตรึงอยู่ในวัฒนธรรมว่ามีผลสำคัญต่อพัฒนาการทางการรู้คิดของบุคคล ต่อมาเมื่อ ค.ศ. 1929 ดังนั้น นักการศึกษาจะต้องมีกลวิธีแยกแยะ ความต่างเชิงบวกที่สามารถระบุจุดแข็งของเด็ก มิใช่ระบุการด้อยความสามารถของเด็กด้วยเหตุนี้ ในทางปฏิบัติแล้วการจัดการศึกษาต้องจัดแบบทั่วถึงและเท่าเทียมเพื่อเป็นโอกาสของการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและชีวิตทางสังคมสำหรับเด็กที่มีความต้องการแตกต่างไปจากเด็กส่วนใหญ่ในสังคมนั้น สำหรับฐานคิดด้านจิตวิทยาการศึกษาจะได้ประมวลแนวคิดของ Vygotsky

3. ฐานคิดด้านกฎหมายและแผนพัฒนาการศึกษา

ผลการทบทวนฐานคิดสำคัญของสังคมในเรื่องความทั่วถึงและเท่าเทียมทางการศึกษาสามารถสรุปเป็นแผนภาพ ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ฐานคิดสำคัญ 3 ด้าน

จากแผนภาพที่ 2 ฐานคิดสำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านปรัชญา จิตวิทยาการศึกษา และกฎหมาย สะท้อนให้เห็นว่าความทั่วถึงและเท่าเทียมทางการศึกษาเป็นกระบวนการของการมีส่วนร่วม และลดการเลือกปฏิบัติทางการศึกษาด้วยวิธีที่สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนรายบุคคล และมุ่งเป้า

ไปยังการทำให้เกิดความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ ความต้องการในเรื่องความก้าวหน้าของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 เห็นได้จากการออกกฎหมายหลักที่ระบุเรื่องของการเข้าถึงและเท่าเทียมทางการศึกษาไว้อย่างชัดเจน

1. พัฒนาการของการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในกระแสโลก พัฒนาการของการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในกระแสโลกมีความเป็นมาอย่างยาวนาน และมีความสัมพันธ์กับแนวทางการดำเนินงานขององค์การนานาชาติจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การสหประชาชาติและหน่วยงานต่างๆ ในสังกัด ดังสาระโดยสังเขป

1.1 การดำเนินงานด้านสิทธิและความเสมอภาค

จุดเริ่มต้นของการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในกระแสโลกถูกจุดประกายขึ้นด้วยการที่องค์การสหประชาชาติประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในการประชุมสมัชชาเมื่อ ค.ศ. 1948 ซึ่งในปฏิญญานี้กำหนดให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และความเป็นพลเมือง โดยไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา หรือความเชื่อทางการเมือง และถือว่าการศึกษเป็นสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่ง ต่อมาได้มีปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของเด็ก (Declaration of the Rights of the Child) ใน ค.ศ. 1959 ที่ระบุว่า เด็กคือมนุษย์ที่สามารถมีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ความคิด สังคม ศิลธรรม และจิตวิญญาณอย่างเสรีและด้วยความภาคภูมิใจในตนเอง ปฏิญญานี้วางหลักการไว้ 10 ประการ โดยมีประการหนึ่งระบุว่า "เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาพิเศษและการรักษาเมื่อเด็กนั้นมีปัญหาด้านร่างกายและจิตใจ" และเนื่องในวาระครบรอบ 30 ปีของการประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของเด็ก ได้มีการเพิ่มเติมรายละเอียดอีกหลายประการ เช่น การเลี้ยงดูของพ่อแม่ การดำเนินการทางกฎหมายกับเด็ก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาภาคบังคับโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ใน ค.ศ. 2006 มีการประชุมสมัชชาสหประชาชาติเพื่อพิจารณาปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของผู้ด้อยความสามารถ (Declaration of the Rights of Persons with Disabilities) ที่กำหนดให้ผู้ด้อยความสามารถมีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปในทุกด้าน

1.2 การดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อปวงชน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการศึกษาอย่างทั่วถึง

UNESCO (2009) ยูเนสโกซึ่งมีหน้าที่โดยตรงด้านการศึกษาในระดับนานาชาติได้จัดประชุมทั้งในระดับสมัชชาสหประชาชาติ (general assembly) และการประชุมในระดับหน่วยงานของตนเอง หรือการประชุมร่วมกับองค์กรนานาชาติอื่นๆ เพื่อนำปฏิญญาและข้อตกลงต่างๆ มาสู่การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม อาจกล่าวได้ว่าการประชุมที่ส่งผล

อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมต่อการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม คือการประชุมของยูเนสโกที่
 จอมเทียน ประเทศไทย เมื่อ ค.ศ. 1990 ซึ่งเป็นการประชุมการศึกษาโลก (World Education
 Forum) ที่ได้จัดทำปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (The World Declaration on
 Education for All) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของการเข้าถึงการศึกษาอย่างกว้างขวางสำหรับเด็ก
 เยาวชน และผู้ใหญ่ที่เน้นความสำคัญของการส่งเสริมความเสมอภาค เป้าหมายของการศึกษาเพื่อ
 ปวงชนที่มีส่วนสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม คือ การกำหนดว่าภายใน ค.ศ.
 2015 เด็กทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในสามกลุ่ม คือ เด็กหญิง เด็กที่มีความต้องการแตกต่าง
 และเด็กของชนกลุ่มน้อย จะสามารถเข้าถึงการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษา นอกจากนี้ ใน
 ที่ประชุมได้กำหนดให้มีการประชุมต่อเนื่องเพื่อเสนอข้อมูลความก้าวหน้า และเป็นหลักประกันว่ามี
 การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ผลที่ตามมา คือ ใน ค.ศ. 1994 มีการจัดประชุมระดับโลก
 เรื่องการเข้าถึงและคุณภาพของการศึกษาพิเศษ (Special Needs Education : Access and
 Quality) ที่เมืองซาลามังกา ประเทศสเปน เพื่อหาทางส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามี
 ความสามารถเพิ่มขึ้นในการจัดการศึกษาให้เด็กทุกคน โดยให้ครอบคลุมถึงเด็กที่มีความต้องการ
 ต่างกัน การประชุมครั้งนี้ให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมการศึกษาเพื่อปวงชน เนื่องจาก
 สถานศึกษาเป็นช่องทางที่ดีที่สุดในการกำจัดเจตคติการกีดกัน (discriminating attitude) ช่วย
 สร้างสังคมที่เปิดโอกาสให้แก่ทุกคนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ซึ่งจะมีผลทำให้การดำเนินงาน
 การศึกษาเพื่อปวงชนประสบความสำเร็จในระดับที่ต้องการได้ คำประกาศของการประชุมครั้งนี้
 เรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ที่
 เกี่ยวข้องกับผู้มีความต้องการการศึกษาพิเศษหลายประการ แต่ประเด็นที่สัมพันธ์โดยตรงกับการ
 จัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ได้แก่

(1) การให้ความสำคัญกับนโยบายและการจัดสรรงบประมาณให้แก่
 การศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความสามารถในการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน

(2) การออกกฎหมายหรือวางนโยบายที่นำไปสู่การจัดการศึกษา
 อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อให้สามารถรับเด็กทุกคนเข้าศึกษาในสถานศึกษาในระบบ ยกเว้น
 กรณีมีสาเหตุที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้

(3) การส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรของผู้ด้อย
 ความสามารถต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความ
 ต้องการแตกต่าง

(4) เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงไปสู่การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมเป็นไปได้ด้วยดีนั้น หลักสูตรการศึกษาของครูทั้งก่อนประจำการและประจำการจะต้องครอบคลุมเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

ใน ค.ศ. 2000 ยูเนสโกได้จัดการประชุมการศึกษาโลกที่เมืองดาการ์ ประเทศเซเนกัล เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานการศึกษาเพื่อปวงชน อันเป็นผลจากการประชุมในประเทศไทยและประเทศสเปน การประชุมครั้งนี้ให้ความสำคัญกับเด็กและผู้ใหญ่ที่ยังไม่สามารถเข้ารับการศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในการประชุมที่ประเทศไทย มติในที่ประชุมครั้งนี้เสนอให้การดำเนินงานการศึกษาเพื่อปวงชนให้ความสำคัญกับกลุ่มคนที่มีฐานะยากจนและด้อยโอกาส โดยครอบคลุมเด็กในกลุ่มต่างๆ ได้แก่ ผู้ที่ต้องเข้าสู่แรงงาน ผู้พำนักในเขตทุรกันดารและผู้อพยพ เร่ร่อน ชนกลุ่มน้อยทางเชื้อชาติและภาษา เด็กและผู้ใหญ่ที่ได้รับผลกระทบจาก AIDS และ HIV ผู้ยากจน ผู้มีปัญหาสุขภาพ ผู้พิการ และผู้มีปัญหาด้านการเรียนรู้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นครั้งแรกที่ได้มีการระบุรายละเอียดกลุ่มบุคคลที่องค์กรการศึกษาจะต้องให้ความสนใจ และนำเข้ามาสู่ระบบสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้สนับสนุนแนวคิดที่ว่านโยบายการศึกษาอย่างทั่วถึงต้องกำหนดให้ครอบคลุมชีวิตของบุคคลในสามด้าน คือ

(1) ด้านการศึกษา หมายถึง การให้การศึกษแก่เด็กทุกคนด้วยการพัฒนาวิธีสอนที่ตอบสนองของความต้องการของแต่ละบุคคล

(2) ด้านสังคม คือ การที่สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนเจตคติ และจัดการความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการให้เด็กได้เรียนร่วมกัน อันจะนำไปสู่สังคมที่ยุติธรรมแลปราศจากการแบ่งแยก

(3) ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การใช้งบประมาณเพื่อจัดการศึกษาสำหรับเด็กทุกคน ซึ่งผลการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมที่ให้นักเรียนที่มีความต้องการแตกต่างมาเรียนรวม มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการจัดตั้งสถานศึกษาการศึกษาพิเศษ

ต่อมาใน ค.ศ. 2004 ยูเนสโกได้จัดประชุม Education for All- Global Monitoring Report : The Quality Imperative ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เพื่อทบทวนความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในการประชุมต่างๆ ที่ได้จัดมาแล้ว ผลการประชุมครั้งนี้เน้นความสำคัญของการดำเนินการของสถานศึกษาว่าจะต้องเข้าใจนักเรียนในลักษณะที่เป็นปัจเจกบุคคล (individual) ซึ่งมีคุณลักษณะและภูมิหลังที่หลากหลายและแตกต่าง

ดังนั้น จึงต้องใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพด้วยการให้ความสำคัญต่อความรู้และจุดแข็งของนักเรียนเป็นรายบุคคล

การดำเนินงานการศึกษาเพื่อปวงชนและการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมจะไม่สามารถบรรลุความสำเร็จได้เต็มที่หากขาดการสนับสนุนจากแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น ยูเนสโกจึงร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา และสภาแห่งยุโรป (Council of Europe) ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในฐานะเป็นองค์ประกอบหลักของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของทุกประเทศ ได้จัดประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศที่เป็นสมาชิกของ OECD จำนวน 30 ประเทศเมื่อ ค.ศ. 1996 เพื่อดำเนินการตามแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน (Lifelong Learning for All) เพื่อให้ประเทศสมาชิกของ OECD นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายการศึกษาของตน โดยมีหลักการสำคัญอยู่ที่การทำให้ทุกคนมีความเสมอภาคกันในการเข้าถึงการศึกษา ซึ่งการศึกษานี้ไม่ได้หมายความเพียงการศึกษาในสถานศึกษาอย่างเป็นทางการเท่านั้น หากแต่หมายถึงการศึกษาของคนในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กก่อนวัยเรียนและผู้ใหญ่

1.3 การบูรณาการแนวคิดด้านการศึกษากับการพัฒนาโลก

การดำเนินงานด้านการศึกษาจะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ในระบบการศึกษา เนื่องจากมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ตัวอย่างเห็นได้ชัดว่าไม่สามารถจะดำเนินการแยกออกจากกันเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ การศึกษายังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้วย ดังจะเห็นได้จากแนวคิด การปฏิบัติ และเป้าหมายจากการประชุมการศึกษาโลกที่เมืองอินซอนและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการประชุมการศึกษาโลกที่เมืองอินซอน (Incheon) สาธารณรัฐเกาหลีเมื่อ ค.ศ. 2015 นอกจากยูเนสโกที่เป็นเจ้าภาพแล้ว ยังมีหน่วยงานระดับนานาชาติอื่นๆ เข้าร่วมประชุมด้วย เช่น UNICEF, UNFPA, UNHCR และ World Bank การประชุมครั้งนี้ได้จัดทำปฏิญญาที่เรียกว่า Incheon Declaration 2030 ซึ่งตั้งเป้าหมายมุ่งสู่การศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีคุณภาพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของปวงชน "Towards inclusive and equitable quality education and lifelong learning for all" นอกจากนี้ มติในที่ประชุมยังได้รับแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจากการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นๆ เช่น ผลการประชุมการศึกษาเพื่อปวงชน ผลการติดตามและประเมินการดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งมีผลทำให้แนวคิดและเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในระดับนานาชาติสอดคล้องกับการดำเนินงานในด้านอื่นๆ

เช่น ด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย เป็นต้น เป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับ ค.ศ. 2030 นั้นให้ความสำคัญต่อการศึกษามาก กล่าวคือ "การศึกษาสามารถเปลี่ยนชีวิตมนุษย์ได้" นอกจากนี้ ในที่ประชุมยังได้วางขอบข่ายการดำเนินงานการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ที่สอดคล้องกับเป้าหมายข้อ 4 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG4) เนื่องจากที่ประชุมได้เห็นพ้องกันว่าการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนเป็นพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเป็นปัจจัยสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ดังนั้น ในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติต้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการเข้าถึงความเสมอภาค ความทั่วถึง คุณภาพ และผลลัพธ์การเรียนรู้

Sharma, Yang, Watzinger, Kotter และ Entian (2013) กล่าวว่า โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nation Development Program : UNDP) มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาประเทศสมาชิกในหลายด้าน เช่น เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข เป็นต้น ได้จัดประชุมประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติเมื่อ ค.ศ. 2000 เพื่อจัดทำเป้าหมายการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 (Millennium Development Goals) ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายสำคัญ 8 ประการที่จะดำเนินการระหว่างปี ค.ศ. 2000-2015 โดยมีการศึกษาเป็นเป้าหมายประการที่สอง ซึ่งได้ระบุไว้ในปี ค.ศ. 2015 จะส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น จากรายงานเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามโครงการนี้ พบว่า สำหรับเป้าหมายที่สองในส่วนที่ประสบความสำเร็จ คือ อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาของประเทศที่กำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 83 เป็นร้อยละ 91 แต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำทางรายได้และเพศยังเป็นปัญหา

UNESCO (2017) กล่าวว่า จากความสำเร็จของการดำเนินงาน MDGs ดังกล่าว ทำให้ UNDP จัดทำเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเน้นการปฏิบัติที่จะหยุดยั้งความยากจน ช่วยอนุรักษ์โลก และเป็นหลักประกันว่ามนุษย์ทุกคนจะสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีความเจริญรุ่งเรือง โดยมีที่ตั้งเป้าหมายการพัฒนาไว้ 17 หัวข้อที่จะดำเนินงานระหว่างปี ค.ศ. 2015 - 2530 จากการประเมินผลการดำเนินงานของ MDG ระหว่างปี 2000 - 2015 พบว่า การศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การพัฒนาอื่นๆ เป็นไปได้ด้วยดี ดังนั้น ในการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืนของปี ค.ศ. 2030 จึงปรากฏว่าเป้าหมายที่ 4 คือ การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้ความสำคัญต่อการศึกษามาก เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้การพัฒนาอย่างยั่งยืนในเป้าหมายอื่นๆ ประสบความสำเร็จ (Education for Sustainable Development - a key instrument to achieve the SDG's)

สำหรับเป้าหมายที่ 4 กำหนดไว้ว่า ให้จัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมที่มีคุณภาพสำหรับทุกคน รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสิ่งที่ต้องดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จในเรื่องการส่งเสริมให้เด็กเข้าเรียนในระบบสถานศึกษาให้รู้หนังสือ (basic literacy skills) และเพิ่มโอกาสการศึกษาให้แก่เพศหญิง

จากการทบทวนการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ในระดับนานาชาติ จะเห็นได้ว่าในที่สุดองค์ประกอบหลักของการดำเนินงานที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ การศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมที่จัดให้แก่ประชาชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และได้นำสิ่งที่เรียนรู้มาพัฒนาตน ชุมชนและประเทศ ซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ คือ การพัฒนาโลกอย่างยั่งยืน

2. การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในระดับภูมิภาค จากการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม จึงทำให้ประเทศในภูมิภาคต่างๆ เข้ามารวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการปฏิบัติ รวมทั้งเรียนรู้ความสำเร็จและอุปสรรค กล่าวได้ว่า การรวมตัวในระดับภูมิภาคเพื่อการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ กลุ่มสหภาพยุโรป กลุ่มประเทศ E9 และกลุ่มประเทศเอเชียและแปซิฟิก ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มสหภาพยุโรป

สมาชิกในกลุ่มสหภาพยุโรปมี 28 ประเทศ และทุกประเทศเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียม จึงได้มีการประชุมในระดับภูมิภาคและจัดตั้งสำนักงานเพื่อรับผิดชอบงานการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สำหรับประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงของกลุ่มประเทศ เช่น European Agency for Development in Special Needs Education ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศเดนมาร์กและนอร์เวย์ ทำหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ เผยแพร่สารสนเทศ จัดประชุมสัมมนาและติดต่อประสานงานการจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมกับองค์กรอื่นๆ เช่น Europe, Community, Eurostat, OECD และ World Bank โดยยึดหลักการตามที่ได้ตกลงกันไว้ในการประชุมต่างๆ เช่น ปฏิญญาว่าด้วยการศึกษาตลอดชีวิต และปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของผู้ด้อยความสามารถ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปจะมีการประชุม ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การจัดการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียมตลอดเวลา

2.2 การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

สำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกที่รวมกลุ่มกันในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม มีบางประเทศได้ลงนามในปฏิญญาและประกาศอย่าง

ครบถ้วน แต่จากรายงานผลการดำเนินงาน พบว่า แต่ละประเทศมีความก้าวหน้าแตกต่างกัน สาเหตุส่วนใหญ่มาจากเรื่องงบประมาณ การสนับสนุน และความรู้ นอกจากนี้ ระบบการศึกษาของบางประเทศยังเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เช่น การให้การบ้านมาก หลักสูตรที่ไม่ยืดหยุ่น วิธีการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Sharma et al)

จากรายงานของ World Bank ใน ค.ศ. 2003 พบว่า ในภูมิภาคนี้มีเด็กประมาณ 115 ล้านคนที่อยู่นอกระบบการศึกษา และในจำนวนนี้เป็นเด็กพิการประมาณร้อยละ 30 - 40 และผลจากการที่คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก ได้จัดการประชุมที่บิวกอ ประเทศญี่ปุ่น ในหัวข้อ Biwako Millennium Framework for Action : Towards an Inclusive, Barrier-free and Rights-based Society for Persons with Disabilities in Asia and the Pacific) แสดงให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนด้อยความสามารถได้รับการศึกษาน้อยกว่าร้อยละ 10 ซึ่งมีผลทำให้ไม่สามารถพัฒนาตนเองและอาชีพได้ วิธีการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ คือ การค้นหาความด้อยสามารถตั้งแต่อายุยังน้อย หาทางแก้ปัญหาตั้งแต่ต้น และจัดให้ได้รับการศึกษาโดยการเรียนรวมในสถานศึกษาในท้องถิ่น เห็นพ้องกันว่าปัญหาการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมของภูมิภาคนี้อยู่ที่เจตคติเชิงลบของผู้ที่เกี่ยวข้อง นโยบายการศึกษาของรัฐ การเตรียมครูหลักสูตรที่ไม่ยืดหยุ่น กระบวนการวัดผลการศึกษา และเครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานโดยมีแนวคิดหลักว่า การศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม คือ การสร้างสังคมที่เป็นสังคมสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคด้านร่างกาย เจตคติ สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม โดยยึดหลักการดำเนินงานที่อยู่บนฐานของสิทธิมนุษยชน และสิทธิในการพัฒนา

หลังจากการประชุมที่บิวกอ ยูเนสโกได้จัดทำเอกสาร Towards Inclusive Education for Children with Disabilities : A Guideline (UNESCO, 2009) เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานการศึกษาแบบทั่วถึงและเท่าเทียม ในเอกสารนี้นอกจากจะระบุถึงเด็กพิการในรูปแบบต่างๆ แล้วยังได้เสนอให้พิจารณากลุ่มเด็กที่ถูกกีดกันการเข้าถึงการศึกษา ได้แก่ เด็กในชนกลุ่มน้อย เด็กที่ใช้ภาษาของชนกลุ่มน้อย เด็กในครอบครัวของผู้หนีภัยสงครามหรือผู้พลัดถิ่น แรงงานเด็ก เด็กที่เป็นแรงงานในบ้าน เด็กที่เป็นหรือที่ได้รับผลจาก AIDS และ HIV เด็กที่ถูกทารุณกรรม เด็กจากครอบครัวอพยพ เด็กจากกลุ่มผู้นับถือศาสนาส่วนน้อย และเด็กจากครอบครัวยากจนจากการเก็บข้อมูลประเทศในภูมิภาคนี้ สรุปได้ว่า ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ซึ่งประเทศต่างๆ ควรจะหาทางแก้ไข และสิ่งที่รัฐบาลควรจะทำประการแรก คือ ต้องให้การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงปรากฏอยู่ในกฎหมายการศึกษา

2.3 การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงของกลุ่มประเทศ E-9

ประเทศที่อยู่ในกลุ่ม E-9 ได้แก่ บังคลาเทศ บราซิล จีน อียิปต์ อินเดีย อินโดนีเซีย ไนจีเรีย ปากีสถาน และเม็กซิโก ซึ่งเมื่อดำเนินการรวมประชากรของทั้ง 9 ประเทศนี้จะมีจำนวนเกินครึ่งหนึ่งของประชากรโลก ประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่มีปัญหาการสู้รบภายใน ปัญหาสังคมและการศึกษา เช่น มีเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาเกินครึ่ง และ 2 ใน 3 ของผู้ไม่รู้หนังสือเป็นเยาวชนและผู้ใหญ่ ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และความไม่เสมอภาคทางเพศ เป็นต้น

การประชุมครั้งล่าสุดของกลุ่มประเทศ E-9 ในปีปัจจุบัน (ค.ศ. 2017) ที่เมือง Dhaka ประเทศบังคลาเทศ ในเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรี ในหัวข้อ Equitable Quality Education and Learning by 2030 : Challenges and Opportunities for E-9 Countries การประชุมครั้งนี้ได้จัดทำ Dhaka Declaration เพื่อส่งเสริมการศึกษาเพื่อปวงชนและดำเนินงานตามพันธสัญญาการพัฒนอย่างยั่งยืน โดยยังคงรักษาสีทิมมนุษยชนและความภาคภูมิใจในตนเอง ปฏิญญาดังกล่าวได้ระบุพันธสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ การเพิ่มงบประมาณเพื่อการศึกษา การเพิ่มค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาให้อยู่ในระดับร้อยละ 4-6 ของ GDP และการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

3. จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ

Sharma และคณะ (2013) จากการที่แนวคิดการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในกระแสโลกกระจายเข้าสู่ประเทศต่างๆ ทำให้มีการจัดทำนโยบาย ทั้งระดับประเทศและระดับกระทรวง โดยบางประเทศเริ่มต้นที่ส่วนกลาง ซึ่งดำเนินการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในลักษณะเป็นระบบสถานศึกษาทั้งหมด ในขณะที่บางประเทศเลือกที่จะดำเนินการในระดับพื้นที่และขยายออกไป โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเลือกวิธีการแบบใด มีองค์ประกอบหลายประการที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) จุดเริ่มต้น ซึ่งอยู่ที่การมีนโยบายระดับประเทศและระดับกระทรวงที่สนับสนุน ส่งเสริมให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างสะดวก ทำหน้าที่เป็นแนวทางและเป้าหมายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ต่อจากนั้นจึงมีกฎกระทรวงหรือข้อบังคับที่หน่วยงานต่างๆ รวมทั้งสถานศึกษาได้ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงการปฏิบัติงาน จากการศึกษาของยูเนสโก (2009) พบว่า การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมจะมีความก้าวหน้าได้น้อย ถ้ารัฐบาลไม่เห็นความสำคัญ และไม่ได้ระบุไว้ในกฎหมายการศึกษาของประเทศ

(2) นิยามและกลุ่มเป้าหมาย มีการให้นิยามที่แตกต่างกันไปตามบริบทของประเทศ

(3) การจัดสรรงบประมาณ ส่งเสริมให้สถานศึกษาได้พัฒนาอาคารสถานที่ เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการแตกต่าง

(4) การตรวจติดตามและประเมินผล มีการจัดทำแผนการประเมินผลในระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งการจัดทำแบบประเมินสถานศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมหน้าที่การปฏิบัติงานด้านการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

(5) การประชาสัมพันธ์ มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยปฏิบัติ ซึ่งรวมไปถึงสถานศึกษา เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่หน่วยงานที่ปฏิบัติได้ดี และเป็นแรงจูงใจให้หน่วยปฏิบัติอื่นๆ ได้เข้าร่วมงาน

จากผลการทบทวนการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในกระแสโลก ประกอบด้วยสาระสำคัญ 2 ด้านหลัก โดยที่ด้านแรก คือ พัฒนาการของการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ซึ่งประกอบด้วย

(ก) การดำเนินงานด้านสิทธิและความเสมอภาคที่องค์การสหประชาชาติประกาศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สิทธิของเด็ก และสิทธิของผู้ด้อยความสามารถ

(ข) การดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อป้องกัน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการศึกษาอย่างทั่วถึงของยูเนสโก

(ค) การบูรณาการแนวคิดด้านการศึกษากับการพัฒนาโลก สำหรับด้านที่สอง คือ การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในระดับภูมิภาคที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ กลุ่มสหภาพยุโรป กลุ่มประเทศ E9 และกลุ่มประเทศเอเชียและแปซิฟิก

ผลการทบทวนวรรณกรรมจากฐานคิดสำคัญ คือ ด้านปรัชญา จิตวิทยา การศึกษา และกฎหมายกับผลการทบทวนการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในกระแสโลก ได้นำมาในการค้นหาภาพรวมของการจัดการเรียนรวมของแต่ละประเทศที่เป็นแหล่งข้อมูล

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นหนึ่งในสามเป้าหมายสำคัญในการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา คือ เพื่อให้สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กล่าวคือ

1. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย

จนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเปลี่ยนแปลงบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ การศึกษา

2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ที่ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส สร้างโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพที่เป็นมาตรฐานเสมอกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ทุรกันดาร และยากจนและกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ การจัดให้มีมาตรการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมถึงการติดตาม ประเมินผล เพื่อสร้างการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน

การปฏิรูปการศึกษานั้น ต้องดำเนินการพร้อมกันทั้งระบบตามมาตรฐานที่รัฐธรรมนุญกำหนดไว้ทั้งโอกาสการเข้าถึงการศึกษา กองทุน ครู และระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ หากการปฏิรูปการศึกษาประสบผลสำเร็จ ผู้ศึกษาคิดว่าจะส่งผลให้ปัญหาอื่น ๆ ได้รับการแก้ไขไปด้วย เช่น

1. ไม่ต้องแข่งขันเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง เรียนที่ไหนก็ได้ เพราะมีมาตรฐานเดียวกัน
2. หากเรียนที่โรงเรียนใกล้บ้าน จะลดปัญหาการจราจรติดขัดได้อีกระดับหนึ่ง ทั้งยังส่งผลต่อสุขภาพร่างกาย จิตใจของเด็ก เพราะไม่ต้องตื่นแต่เช้าหรือกลับบ้านดึกเกินไป
3. ลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง เพราะไม่ต้องส่งบุตรหลานเรียนพิเศษ
4. ลดปัญหายาเสพติด เด็กเร่ร่อน เพราะเด็กทุกคนอยู่ในระบบการศึกษา
5. เมื่อเด็กทุกคนได้รับการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ย่อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเป็นประเทศรายได้สูง

1.4 นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง

นวัตน์ รามสูต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร (ไม่ปรากฏปีพิมพ์) นโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

1) โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร เพื่อสามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดโครงการรองรับนโยบายขยายโอกาสด้านนี้ ดังนี้

- 1.1) โครงการ One Tablet per Child
- 1.2) สร้างห้องการเรียนรู้ e-Book e-Learning
- 1.3) โครงการ e-Education

1.4) โครงการโรงเรียนในฝัน บริหารจัดการโดยคณะกรรมการโรงเรียน
School Board

1.5) โครงการพลังครู

1.6) โครงการศูนย์ศึกษานานาชาติ

1.7) หนึ่งโรงเรียนหนึ่งพยาบาล เพื่อดูแลเด็กๆ และสามารถสอนหนังสือได้
ด้วย

1.8) โรงเรียนตัวอย่างในทุกอำเภอ พัฒนาศักยภาพของโรงเรียนให้เป็นเลิศ
โดยใช้การติดต่อสื่อสารด้วยวิทยุการที่ทันสมัย

2) โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองไม่ต้องกังวลเรื่อง
ทุนในการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดโครงการรองรับนโยบายขยายโอกาสด้านนี้ ดังนี้

2.1) Smart Card เพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2) โครงการเรียนก่อนผ่อนทีหลัง

2.3) ทุนการศึกษาศานฝันนักเรียนไทยไปเรียนต่างประเทศ (โครงการหนึ่ง
อำเภอหนึ่งทุน)

2.4) กองทุนตั้งตัวได้

3) โอกาสในการเพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะ โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนด
โครงการรองรับนโยบายขยายโอกาสด้านนี้ ดังนี้

3.1) ส่งเสริมอาชีวศึกษา

3.2) ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center)

3.3) โครงการอัจฉริยะสร้างได้

3.4) โครงการ 1 คนตรี 1 กีฬา 2 ภาษา

3.5) ปรับปรุงหลักสูตร เลิกการท่องจำ ใช้การเรียนรู้

4) โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดโครงการ
รองรับนโยบายขยายโอกาสด้านนี้ ดังนี้

4.1) โครงการ Internet ตำบล และ Internet หมู่บ้าน (ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน)

4.2) สถานที่รวมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์แก่เด็กวัยเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2548) นโยบายการให้บริการการศึกษาอย่างเสมอภาคและ
ทั่วถึงให้เด็กด้อยโอกาสทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงหลักการสิทธิ

เด็กและสิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กด้อยโอกาสในแต่ละประเภทและแต่ละพื้นที่

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับห้องเรียนพิเศษ

ห้องเรียนพิเศษ สำหรับนักเรียนที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการเปิดห้องเรียนพิเศษแยกการดำเนินการเป็น 2 ลักษณะ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้มีการรวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับห้องเรียนพิเศษ จากที่กล่าวมาข้างต้นได้ทำการศึกษาความหมายของห้องเรียนพิเศษ มีผู้ให้ความหมายและอธิบาย ไว้ดังนี้

2.1 ความหมายห้องเรียนพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านต่างๆ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ห้องเรียนพิเศษ หมายถึง ห้องเรียนที่สถานศึกษามุ่งเน้นจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยดำเนินการตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Gifted หมายถึง ห้อง Gifted นั้นเป็นห้องเรียนพิเศษของนักเรียนสาย วิทย์-คณิต ที่เน้นการเรียนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งเนื้อหาจะมีความเข้มข้น และมีเนื้อหาที่มากกว่าห้องเรียนปกติเรียนกัน อาจจะมีเนื้อหาที่อยู่ในระดับชั้นที่สูงกว่าเรียนอยู่ด้วย โดยชั่วโมงเรียนของห้อง Gifted ก็จะมีมากกว่าห้องปกติ

TEP (Talent Education Program) หมายถึง การเรียนของห้องนี้ก็จะเหมือนกับทางห้อง Gifted แต่แค่มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไปแต่ละโรงเรียนนั่นเอง ซึ่งเป็นห้องเรียนพิเศษของนักเรียนสาย วิทย์-คณิต

GATE (Gifted and Talent Education Program) หมายถึง ห้องเรียน GATE จะเรียนคล้ายกับ ห้องเรียน Gifted และ TEP แต่จะมีความแตกต่างกันออกไปตรงที่ความเข้มข้นของเนื้อหาบางวิชา

SMA (Science Math Ability) หมายถึง ห้องเรียนนี้เป็นหลักสูตรคล้ายกับ Gifted, TEP และ GATE ของนักเรียนสาย วิทย์-คณิต

SME (Science Math English) หมายถึง ห้องเรียนนี้จะเน้นวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ แต่จะเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษด้วย การเรียนห้องเรียนนี้จะคล้ายกับห้อง Gifted แต่จะเพิ่มชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

EP (English Program) หมายถึง เป็นห้องเรียนที่เน้นวิชาภาษาอังกฤษ โดยการเรียนรู้ การสอนจะเป็นภาษาอังกฤษเกือบทั้งหมด คล้ายๆกับโรงเรียนนานาชาติ ต่างกันตรงที่บางรายวิชา จะสอนเป็นภาษาไทย

MEP (Mini English Program) หมายถึง ห้องเรียนที่เน้นการเรียนการสอนด้วย ภาษาอังกฤษเหมือนกับห้อง EP (English Program) เพียงแต่ความเข้มข้นจะน้อยกว่า อาจจะมี หลายวิชาที่เรียนเป็นภาษาไทย

IEP (Intensive English Program) หมายถึง ห้องเรียนที่เน้นการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และเรียนแบบ EP (English Program) หรือเรียนเกือบทุกวิชาเป็น ภาษาอังกฤษ เหมือนกับการรวมกันของห้องเรียน Gifted กับ EP (English Program) เข้าด้วยกัน เพียงแต่วิชาวิทย์และคณิตศาสตร์เนื้อหาอาจไม่เข้มข้นเท่าห้อง Gifted

2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีห้องเรียนพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553) หลักการจัดการศึกษาห้องเรียน พิเศษ การจัดการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ในมาตรา 10 วรรค 4 และมาตรา 22

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2550) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายสำหรับการพัฒนา ความสามารถ สมรรถนะและศักยภาพในการแข่งขันของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดย กระบวนการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ นักเรียนแต่ละคนมี ความสามารถแตกต่างกัน การจัดการศึกษาควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ โครงการ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีโอกาสเรียนรู้อย่างเหมาะสม โดยให้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเปิดห้องเรียนพิเศษ ได้แก่ ห้องเรียนพิเศษ EP ห้องเรียนพิเศษ MEP ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนพิเศษพัฒนา ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษตามโครงการของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีความมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปอย่างเรียบร้อย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา นักการศึกษาพิเศษ นักแนะแนว นักจิตวิทยา แพทย์ ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของประเทศในอนาคตต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า "เด็กที่มีความสามารถพิเศษต้องได้รับการพัฒนาความสามารถพิเศษของตนอย่างเต็มที่ ให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ครอบครัว สังคม และนำความสามารถไปปรับใช้ในครอบครัว สังคม ประเทศชาติและสังคมโลกอย่างมีความสุขและมีคุณธรรม"

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ในกระบวนการนี้ต้องอาศัยการศึกษาและการเข้าใจธรรมชาติของเด็ก ในอดีตที่ผ่านมาเน้นการสำรวจและเสาะหายึดอยู่กับ การสอบแข่งขัน การใช้ข้อสอบคัดเลือก ใช้ผลจากคะแนนที่ได้มาจากแบบทดสอบทางสติปัญญา หลังจากที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษมานานับสิบปี จึงได้พบว่าความผิดพลาดในการคัดเลือกเด็กเข้าโครงการนั้นมาจากสาเหตุหลายประการ

ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดหลักการในข้อ 3 ว่า สังคมจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น ข้อ 5 หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับ ข้อ 2 ที่กล่าวว่า เน้นการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพให้พร้อมกับการแข่งขันในเวทีโลกในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้สถานศึกษาเปิดห้องเรียนพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยกำหนดไว้ในนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียนแต่ละปีว่า "โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ ให้รับนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของการจัดห้องเรียนพิเศษที่ส่งเสริมความสามารถด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ"

1. หลักเกณฑ์การเปิดห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  - 1.1 สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน
  - 1.2 ต้องเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  - 1.3 ต้องมีค่าเฉลี่ย O-NET 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 3 ปีซ้อนหลัง
  - 1.4 ต้องเสนอขอความเห็นชอบต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยคณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดห้องเรียนพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายในเดือนพฤษภาคมของปีการศึกษา ก่อนหน้าปีการศึกษาที่ต้องการเปิดห้องเรียนพิเศษนั้น
  - 1.5 สถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบและอนุมัติให้เปิดห้องเรียนพิเศษ ให้ดำเนินการภายใน 1 ปีการศึกษา
  - 1.6 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ หากมีความประสงค์จะเลิกดำเนินการ ต้องแจ้งผู้ปกครองนักเรียนทราบล่วงหน้า และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วเสนอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ
  - 1.7 สถานศึกษาที่แจ้งยกเลิกการดำเนินการห้องเรียนพิเศษไปแล้ว หากมีความประสงค์จะขอเปิดห้องเรียนพิเศษ ให้ดำเนินการขอเปิดห้องเรียนพิเศษใหม่ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบโดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน
  - 1.8 ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ และจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ห้องเรียนพิเศษ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับมาตรา 10 มาตรา 22 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายในการพัฒนาขีดความสามารถ

สมรรถนะ และศักยภาพในการแข่งขันเวทีโลก โดยให้เกิดความตระหนักในการส่งเสริมการผลิต และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีศักยภาพสูงสุดตามเจตนารมณ์

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีโอกาสเรียนรู้้อย่างเหมาะสม โดยให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานเปิดห้องเรียนพิเศษ เช่น ห้องเรียนพิเศษ EP และห้องเรียนพิเศษ MEP ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนพิเศษ พัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษเป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ ตามโครงการของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดำเนินการต่อไป

ห้องเรียน พิเศษตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ซัดตอถึงกันทั่วโลก ในยุคปัจจุบันที่ถือได้ว่าเป็น สังคมมีการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารและการคมนาคม ทำให้ข้อมูลข่าวสารกระจายรวดเร็ว มีการเชื่อมโยงถึงกันเป็นเครือข่าย ดังนั้นความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเป็นปัจจัย สำคัญในการเข้าถึงข้อมูลทางเทคโนโลยี

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ภาษาอังกฤษ เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็น นโยบายที่จะเร่งรัดพัฒนาคนไทยให้มีทักษะทางภาษาอังกฤษ

ดังนั้น เพื่อให้การเปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษ ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ EP และ MEP สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ EP และ MEP ในสถานศึกษา เพื่อเป็น แนวทางให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ดำเนินการเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน

1. ห้องเรียนพิเศษ EP (English Program) หมายถึง ห้องเรียนพิเศษที่ได้รับการ อนุมัติให้ดำเนินโครงการจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

2. ห้องเรียนพิเศษ MEP (Mini English Program) หมายถึง ห้องเรียนพิเศษที่ ได้รับอนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของการจัดการเรียนการ สอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ

1. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

1) สถานศึกษาจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วม และการพัฒนาทักษะการคิด

2) จัดการเรียนรู้ ผสมผสานความเป็นไทยและนานาชาติ

3) บูรณาการคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม ในการจัดการเรียนรู้ทุกวิชา

4) สร้างความมั่นใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่หลากหลายในการสื่อสาร

2. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1) มีสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย

2) มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจากแหล่งเรียนรู้ภายในประเทศและต่างประเทศ

3. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และอาคารประกอบ

1) ห้องเรียนควรตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สะดวก ปลอดภัย

2) ห้องอัจฉริยภาพ (Resource Center) ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้และ เพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของผู้เรียน

3) ห้องปฏิบัติการ

4) อาคารประกอบต่าง ๆ

3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ไม่สามารถแยกกันอยู่ได้ ทำให้มนุษย์มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับติดต่อสื่อสาร

วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่มีคุณค่าถือได้ว่าเป็นมรดกทางสังคมที่ผ่านการถ่ายทอดจากคนรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เป็นแบบแผนของการดำรงชีวิตของคนในสังคมต่อไป และเป็นการคงไว้ ซึ่งกระบวนการในการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้นี้เรียกว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

3.1 ความหมายกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

Broom & Selznick (1973) อธิบายไว้ 2 ความหมายคือในมุมมองของสังคม หมายถึง การทำให้บุคคลมีความเป็นระเบียบโดยการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้บุคคล และในมุมมองของแต่ละบุคคล หมายถึง กระบวนการที่ทำให้มนุษย์ที่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และปฏิบัติตามค่านิยมของสังคม

สุพัตรา สุภาพ (2538) กล่าวว่ากระบวนการขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการทั้งทางตรง คือ การสอน ทางอ้อม คือ การสังเกต เลียนแบบ เพื่อที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

มงคล หวังสุขใจและชมพู โกติรัมย์ (2540) ได้กล่าวว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคมเป็นการสร้างบุคลิกภาพ โดยใช้การถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นของสังคมและวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และซึมซับรับเอาระเบียบ ค่านิยมต่าง ๆ ของสังคมมาพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่สังคมยอมรับ

3.2 ความมุ่งหมายของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

ปฟาณี วิถีวัฒนา (2545) ได้ศึกษาค้นคว้าไว้ว่า ความมุ่งหมายของกระบวนการขัดเกลาทางสังคมมีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ

1. การปลูกฝังระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน
2. การปลูกฝังความมุ่งหวังในชีวิต
3. การกำหนดบทบาทในสังคม
4. การสอนให้มีทักษะ

Broom & Selznick (1958) กล่าวถึงการขัดเกลาทางสังคมว่ามีความมุ่งหมายหลัก 4 ประการดังนี้คือ

1. การปลูกฝังระเบียบวินัย
2. การปลูกฝังความมุ่งหวังในชีวิตตามที่กลุ่มยอมรับ
3. การกำหนดบทบาทในสังคม
4. การให้ความชำนาญเฉพาะอย่าง

3.3 องค์ประกอบของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

ศศิธร อภิสัทธีวันรัตน์ (2541) กล่าวว่ากระบวนการขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการในการถ่ายทอดและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ซึ่งแบ่งการขัดเกลาออกได้ 3 ด้าน ได้แก่

1. การขัดเกลาทางด้านจิตใจ
2. การขัดเกลาทางด้านสติปัญญา
  - 2.1 ความรู้ต่าง ๆ (Social Knowledge) ความรู้ที่เป็นทางการ และความรู้รอบตัวทั่วไป
  - 2.2 ทักษะ ความชำนาญ (Social Skill)
3. การขัดเกลาทางด้านพฤติกรรม

3.1 บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norm) การถ่ายทอดกฎระเบียบสังคมที่สร้างไว้ เพื่อกำหนดแนวทางให้คนในสังคมยึดถือ

3.2 บทบาททางสังคม (Social Role) เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นตัวตนของมนุษย์ ทำให้ทราบถึงหน้าที่การวางตัว และสิ่งควรประพฤติปฏิบัติ

3.3 พฤติกรรมทางสังคม (Social Behavior)

3.4 วิธีการขัดเกลาทางสังคม

ปราณี พุ่มบางป่า (2543) ศึกษาค้นคว้าพบว่าการขัดเกลาทางสังคมสามารถทำได้ 2 วิธี คือ

1. การขัดเกลาทางสังคมอย่างเป็นทางการ (Formal) เป็นการขัดเกลาโดยการเรียนรู้จากแหล่งการศึกษาโดยตรงหรือสถานการณ์ที่เป็นพิธีการต่างๆ

2. การขัดเกลาทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการ (Informal) เป็นการขัดเกลาทางสังคมที่ไม่ได้บอกกันโดยตรง

3.5 ลำดับขั้นของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาในสังคมย่อมจะผ่านลำดับขั้นต่าง ๆ ซึ่งลำดับขั้นของกระบวนการขัดเกลาทางสังคมมี ดังนี้

1. วัยเด็ก เป็นวัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กมากที่สุด

2. วัยหนุ่มสาว เป็นวัยที่รู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคม เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น และมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ

3. วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่ต้องเรียนรู้สถานการณ์ใหม่ในสังคม จำเป็นต้องปรับปรุงแนวปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป

3.6 องค์การที่ให้การขัดเกลาทางสังคม

ปฟาณี วิถีวัฒนา (2545) ได้ศึกษาพบว่าองค์การที่มีบทบาทให้การขัดเกลาทางสังคมมี 6 หน่วย คือ

1. ครอบครัว เป็นกลุ่มแรกที่อบรมสั่งสอน ซึ่งแนวการอบรมทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. กลุ่มเพื่อน

3. โรงเรียน

4. กลุ่มอาชีพ

5. สื่อมวลชน

5.1 สื่อมวลชนสอนบทบาทการอยู่ในสังคม

5.2 สื่อมวลชนสร้างค่านิยม

5.3 สื่อมวลชนสร้างทัศนคติ

5.4 สื่อมวลชนกำหนดบรรทัดฐานของพฤติกรรม

6. องค์การศาสนา

กล่าวโดยสรุป แนวคิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นการให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดกฎเกณฑ์และค่านิยมต่าง ๆ ของสังคมให้กับบุคคล เพื่อให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ

4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลกระทบ

4.1 ความหมายของผลกระทบ

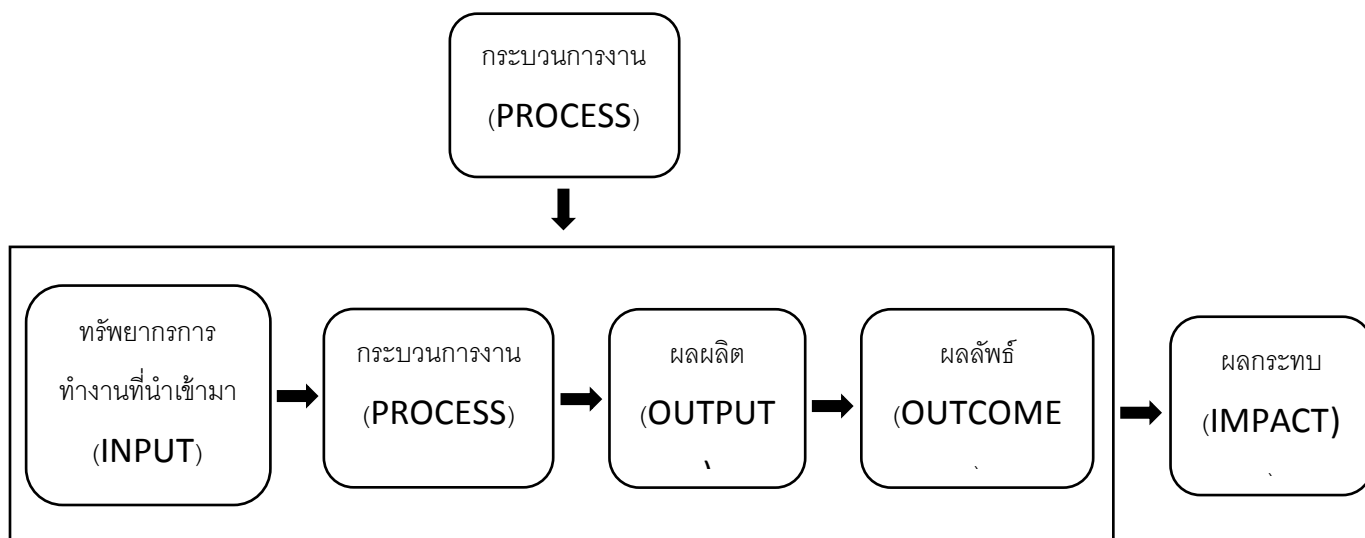
ประสิทธิ์ ตงยิ่งเจริญ (2542) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบไว้ว่า คำว่าผลกระทบ (Impact) ที่กล่าวถึงนั้น หมายถึง ผลของการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อม โดยผลกระทบดังกล่าวอาจจำแนกออกตามประเภท ขนาด และระยะเวลาได้ดังนี้ ประเภทของผลกระทบได้แก่ การสูญเสียทางเศรษฐกิจ สังคมและการดำเนินชีวิต ขนาดของผลกระทบจะมีตั้งแต่ระดับที่น้อยถึงมากและระยะเวลาของผลกระทบก็มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว

เสถียร เหลืองอร่าม (2527) กล่าวว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลประโยชน์และหรือผลเสียหายอันเกิดขึ้นจากการกระทำ เรื่องใด เรื่องหนึ่งโดยตรง

สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2546) กล่าวว่า ผลกระทบ คือ ชุดผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการเลือกทางเลือกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ผลกระทบของแต่ละทางเลือกอาจจะเป็นได้ทั้งผลกระทบในทางบวกและผลกระทบในทางลบ

จากความหมายของผลกระทบที่กล่าวมาข้างต้น สามารถแบ่งความหมายผลกระทบออกเป็น 2 ความหมายใหญ่ๆ คือในความหมายที่กว้างผลกระทบ หมายถึง ผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม โครงการแผนงานหรือนโยบาย ส่วนความหมายที่แคบ ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมภายนอกกระบวนการบริหารจัดการของกิจกรรม โครงการแผนงานหรือนโยบาย

ในงานวิจัยนี้จะใช้ผลกระทบในความหมายแคบดังกล่าวข้างต้น ถ้าพิจารณาความหมายผลกระทบ ในความหมายที่แคบให้ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดการวิเคราะห์ระบบ (System Analyze) มาช่วยนิยามความหมาย ดังปรากฏในภาพประกอบที่ 3

ภาพประกอบ 3 แนวคิดการวิเคราะห์ระบบ

จากภาพจะเห็นได้ว่า ในการดำเนินกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของนโยบายแผนงานหรือโครงการนั้นจะก่อให้เกิดผลงาน (Result) ใน 3 รูปแบบคือ

1. ระดับผลผลิต (Output) เป็นผลงานที่เกิดขึ้นโดยตรงมาจากการดำเนินกิจกรรม เช่น ในการประเมินผลเป็นการวิเคราะห์การบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่าการประเมินประสิทธิผล

2. ระดับผลลัพธ์ (Outcome) ที่ตามมาเป็นผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องหลังจากการเกิดผลผลิต

3. ระดับผลกระทบ (Impact) เป็นผลที่เกิดขึ้นในบริบทหรือสภาพแวดล้อมที่ต่อเนื่องหลังจากการเกิดผลลัพธ์

แสง รัตนมงคลมาส (2543) ได้แบ่งผลกระทบได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมเนื้อหา (Content of Impact) อาจแบ่งออกได้เป็น ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อมและกายภาพ

2. การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมของความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (Reality) เราอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย (Objective Impact) และผลกระทบเชิงอัตวิสัย (Subjective Impact)

3. การแบ่งตามแ่งมุมของทิศทางที่กระทบ (Direction of Impact) อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบโดยตรง และผลกระทบทางอ้อม

4. การแบ่งตามแ่งมุมของคุณค่าของผลกระทบ (Value of Impact) อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบในเชิงบวก และผลกระทบในเชิงลบ

5. การแบ่งผลกระทบตามช่วงเวลา (Time of Impact) ที่เกิดขึ้นจะสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือผลกระทบในระยะสั้น (Short Run Impact) และผลกระทบในระยะยาว (Long Run Impact)

6. การแบ่งผลกระทบตามขอบเขตที่เกิดขึ้น (Scope of Impact) สามารถแบ่งออกได้เป็นผลกระทบที่มีผลในวงกว้างและผลกระทบที่มีผลในวงแคบ

สรุปได้ว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลการเปลี่ยนแปลงผลงานที่คาดว่าจะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียในระยะยาวอย่างไร โดยประโยชน์ที่ส่งสู่ประชาชนนั้นประชาชนจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการดำเนินการของโครงการนี้ที่สามารถแสดงผลประโยชน์ต่อสังคม

5. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลตอบแทนทางการศึกษา

ผลตอบแทนจากการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และผลตอบแทนที่มีใช้ตัวเงิน ดังนี้

1. ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน (Monetary Benefits) คือ ผลตอบแทนที่สามารถวัดออกมาในรูปของตัวเงินได้ ซึ่งคือกระแสรายได้ที่จะได้รับเพิ่มขึ้นในอนาคตหลังจากจบการศึกษา ทั้งในรูปของเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง และสวัสดิการต่าง ๆ หรือผลตอบแทนอื่นๆ ที่ได้รับจากการทำงานที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

2. ผลตอบแทนที่มีใช้ตัวเงิน (Non-Monetary Benefits) คือ ผลตอบแทนศึกษาที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้หรืออาจวัดเป็นตัวเงินได้ยาก โดยอาจแบ่งเป็น

2.1 ผลตอบแทนทางอ้อมที่ให้ประโยชน์แก่ผู้ลงทุนเอง เช่น ความภาคภูมิใจ โอกาสการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น โอกาสการเลือกงานที่พึงพอใจมากขึ้น หรือความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ หรือผลประโยชน์ทางอ้อมอื่นใดที่ได้รับแก่ตัวผู้ลงทุนเอง

2.2 ผลตอบแทนทางอ้อมที่ให้ประโยชน์แก่บุคคลอื่นๆ หรือผลตอบแทนภายนอก (Externalities; Spillovers; Neighborhood Effects) อันเนื่องมาจากการศึกษาเป็นสินค้ากึ่งสาธารณะ ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านได้ให้ความสำคัญกับผลตอบแทนประเภทนี้มาก โดยได้แสดงความเห็นว่า ผลประโยชน์ทางอ้อมของการศึกษามีค่ายิ่งใหญ่มากจนทำให้ผลประโยชน์ทางตรงอาจไม่ใช่ประเด็นที่สำคัญที่สุด ซึ่ง Psacharopoulos (2002) ได้สนับสนุนว่าควรมีการรวม

ผลตอบแทนภายนอกในการคำนวณผลตอบแทนต่อสังคมด้วย จึงจะถือว่าเป็นผลตอบแทนต่อสังคมที่แท้จริง (True social return) และถ้าคิดรวมผลตอบแทนภายนอกด้วยแล้วอาจทำให้ผลตอบแทนทางสังคมสูงกว่าผลตอบแทนส่วนบุคคลเป็นอย่างมาก

สำหรับผลตอบแทนทางอ้อมนี้ ได้จำแนกผลกระทบที่มีต่อสังคมออกเป็น 3 ระดับตามผู้รับผลประโยชน์ ดังนี้

1) ผลประโยชน์ต่อผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง เช่น การถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุตรหลาน และผู้ที่อยู่อาศัยใกล้เคียง ให้เกิดการยอมรับค่านิยมและรูปแบบทางสังคมที่ดีงามภายในชุมชนนั้น ช่วยสร้างความสงบสุขและลดอาชญากรรมในชุมชน การทำให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

2) ผลประโยชน์ต่อผู้ร่วมงาน-องค์กร เช่น การถ่ายทอดทักษะ ทัศนคติและแรงจูงใจในการทำงานให้แก่ผู้ร่วมงาน และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ทำให้ผู้ร่วมงานคนอื่นๆ มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น

3) ผลประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมและประเทศชาติ ได้แก่ เป็นรากฐานของการเกิดสังคมประชาธิปไตย การลดความยากจนในสังคม ตลอดจนการสร้างความรู้เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

	ผลตอบแทนต่อสังคม (Social Benefit)	ผลตอบแทนต่อบุคคล (Private Benefit)
ผลตอบแทนทางตรง	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้นจากการศึกษาก่อนหักภาษี หรือรายได้ทั้งหมด 	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้นจากการศึกษาหลังจากหักภาษี
ผลตอบแทนทางอ้อม	<ul style="list-style-type: none"> ผลประโยชน์ต่อผู้อยู่ใกล้เคียง ผลประโยชน์ต่อผู้ร่วมงาน-องค์กร ผลประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม - ประเทศชาติ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> มีโอกาสเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น มีโอกาสในการเลือกงานที่พึงพอใจ ความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยี ฯลฯ

ตาราง 1 ผลตอบแทนจากการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนทางการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ผลตอบแทนทางตรงและผลตอบแทนทางอ้อม

1. ผลตอบแทนทางตรง เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นกับนิสิต ซึ่งสามารถวัดได้ในรูปแบบของตัวเงิน ตลอดช่วงการทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มทำงาน (22 ปี) จนปลดเกษียณ (60 ปี)

ทิวลิป เครือมา (2545) ได้ทำการศึกษาผลตอบแทนจากการผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจซึ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรงที่วัดเป็นตัวเงินได้ วัดจากอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล

ไพโรจน์ ปุณณวัฒน์กุลชัย (2545) ได้ทำการศึกษาดำเนินการของโครงการฝึกอบรมครูเพื่อสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ของสสวท. ปี 2535 – 2543 วัดจากรายรับที่ สสวท. ได้รับจากค่าลงทะเบียนของผู้ที่เข้ารับการอบรม

ชีวิรัตน์ เลิศศรีชัยนนท์ (2546) ได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประจำปีการศึกษา 2515–2544 ผลตอบแทนทางตรง คือ รายได้หลังหักภาษีที่ได้รับจากการทำงานหน่วยนั้นๆ และรายได้พิเศษอื่นๆ

กฤติยา อุซชิน (2547) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายในการเรียนภาษาเกาหลี และผลตอบแทนจากการเป็นมัคคุเทศก์ทั่วไป ซึ่งผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ ค่าจ้างต่อวัน ค่าจ้างต่อเดือน ค่าความชำนาญในภาษาเกาหลีเงินสมนาคุณพิเศษจากนักท่องเที่ยว

วชิรวิทย์ พงษ์สุขเวชกุล (2551) ได้ทำการศึกษาดำเนินการและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาวิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผลตอบแทนส่วนบุคคล หมายถึง รายได้ส่วนที่เป็นเงินเดือนหลังหักภาษีในส่วนที่เป็นเงินเดือนเท่านั้น ตลอดช่วงการทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มทำงาน (22 ปี) จนปลดเกษียณ (60 ปี)

2. ผลตอบแทนทางอ้อม เป็นผลประโยชน์ที่ไม่สามารถวัดออกมาในรูปแบบของตัวเงินได้ เช่น พฤติกรรมทางการเมืองและพฤติกรรมทางสังคม ชื่อเสียง ความภูมิใจในอาชีพ

ทิวลิป เครือมา (2545) ได้ทำการศึกษาผลตอบแทนจากการผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของผลตอบแทน ได้แก่ พฤติกรรมทางการเมืองและพฤติกรรมทางสังคม

กฤติยา อุซชิน (2547) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายในการเรียนภาษาเกาหลี และผลตอบแทนจากการเป็นมัคคุเทศก์ทั่วไป ซึ่งผลตอบแทนที่ไม่ได้เป็นตัวเงิน ประกอบด้วย ได้แก่

โอกาสในการใช้ภาษาเกาหลี ชื่อเสียง ความภูมิใจในอาชีพ การติดต่อพบปะผู้คน และโอกาสในการเยือนสถานที่

แนวคิดผลตอบแทนทางการศึกษาในคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผลตอบแทนต่อสังคม (social benefit) และผลตอบแทนต่อผู้สำเร็จการศึกษาหรือผลตอบแทนส่วนบุคคล (personal benefit)

1. ผลตอบแทนต่อสังคม ผลตอบแทนทางตรงที่มีต่อสังคม คือ ผลประโยชน์ที่สังคมได้รับจากการลงทุนทางการศึกษา โดยพิจารณาจากการที่บุคคลในประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นในรายได้ประชาชาติด้วย ในการศึกษาครั้งนี้ผลตอบแทนทางตรงที่มีต่อสังคมคือ ส่วนต่างระหว่างรายได้ของแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี กับรายได้ของแรงงานที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลาย ผลตอบแทนต่อสังคมที่เป็นรายได้จากการที่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้วประกอบอาชีพ ครู อาจารย์ เพราะว่าหากเขาเป็นครู อาจารย์ เขาสามารถที่จะสร้างนักศึกษาได้หลายๆรุ่น และนักศึกษาในหลายๆรุ่นเหล่านั้น ก็จะไปสร้างคุณประโยชน์ และผลตอบแทนให้แก่สังคมและในส่วนบุคคลอีก นอกจากนี้ยังคำนวณหาผลตอบแทนต่อสังคมจากการที่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วไปทำงานเพื่อสร้างผลตอบแทนให้กับองค์กรที่เป็นของเอกชนเพิ่มเติมเข้าไปด้วย โดยผลการศึกษาพบว่า ผลตอบแทนต่อสังคมจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วไปทำงานในทั้งภาครัฐบาล ในกรณีที่เป็นครู อาจารย์ และทั้งในภาคเอกชน ซึ่งใน 3 ส่วนดังกล่าวจะมีสัดส่วนในการเข้าทำงานของอดีตนักศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อคำนวณหาผลตอบแทนต่อสังคม จากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเฉลี่ยต่อ 1 คนนั้นจะต้องนำมาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ทำให้ผลตอบแทนต่อสังคมจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี 1 คน มีค่าทั้งหมดเท่ากับ 940,176,713.05 กีบ

2. ผลตอบแทนส่วนบุคคล ผลตอบแทนส่วนบุคคล หมายถึง ผลประโยชน์ตอบแทนที่บุคคลผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับในรูปของค่าจ้าง เงินเดือน ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นรายได้ที่เป็นตัวเงิน ส่วนต่างระหว่างรายได้ของแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีกับรายได้ของแรงงานที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลายในส่วนของบุคคล และหลังจากคำนวณ และปรับให้เป็นมูลค่าปัจจุบันแล้ว ผลตอบแทนสุทธิส่วนบุคคลเท่ากับ 15,154,824.79 กีบ

อัตราผลตอบแทนของสังคม และส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา ณ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

1. มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของสังคมเท่ากับ ผลตอบแทนของสังคมทั้งหมด หักออกด้วยต้นทุนรวม เพราะว่าต้นทุนรวมจะมีทั้งต้นทุนสังคม และต้นทุนส่วนบุคคล ซึ่งแสดงถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดในการลงทุนในการศึกษาของสังคม โดยต้นทุนรวมในที่นี้จะมี มูลค่าเท่ากับ 22,866,420.06 กีบ ดังนั้นมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของสังคมเท่ากับ 917,310,292.99 กีบมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของบุคคลเท่ากับ ผลตอบแทนส่วนบุคคล หักออกด้วยมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนส่วนบุคคล เพราะว่าเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งต้องการลงทุนในการศึกษา เขาจะคำนึงแค่เฉพาะต้นทุนส่วนบุคคล หรือต้นทุนที่เกิดขึ้นต่อตัวเองเท่านั้น หากนำต้นทุนรวมมาคิด จะทำให้ต้นทุนนั้นสูงเกินไปเพราะรวมเอาต้นทุนสังคมด้วย ซึ่งผลจะทำให้ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของบุคคลเป็นลบได้ ยิ่งหากรัฐบาลลงทุนมากและคนเรียนมีน้อย ยิ่งจะทำให้เกิดความไม่คุ้มค่ามากเท่านั้น จากการคำนวณพบว่ามูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของบุคคลเท่ากับ 583,702.61 กีบ โดยที่มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของบุคคลเป็นบวกนั้นก็แสดงให้เห็นว่า ผลตอบแทนของบุคคลนั้นคุ้มค่าที่ทำการศึกษาต่อ

2. อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost ratio หรือ B/C ratio) อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนของสังคมจะเท่ากับ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนทางสังคมหารด้วยมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม โดยที่อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนของสังคมจะเท่ากับ 41.12 ซึ่งมีค่า มากกว่า 1 อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนส่วนบุคคลจะเท่ากับ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนส่วนบุคคล หารด้วยมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนส่วนบุคคล โดยที่อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนส่วนบุคคล จะเท่ากับ 1.04 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1

3. อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR หรือ r) อัตราผลตอบแทนภายในของสังคมก็ คือ การหาค่าอัตราคิดลดที่ทำให้อัตราผลตอบแทนของสังคมเท่ากับต้นทุนรวมพอดี โดยที่อัตราผลตอบแทนภายในของสังคมจะเท่ากับ ร้อยละ 42.89 ซึ่งมีค่ามากกว่าอัตราคิดลด ร้อยละ 15 ที่ได้กำหนดไว้อัตราผลตอบแทนภายในส่วนบุคคลก็คือ การหาค่าอัตราคิดลดที่ทำให้อัตราผลตอบแทนของส่วนบุคคล เท่ากับต้นทุนส่วนบุคคลพอดี โดยที่อัตราผลตอบแทนภายในของส่วนบุคคล จะเท่ากับร้อยละ 16.84 ซึ่งมีค่ามากกว่าอัตราคิดลดร้อยละ 5

ผลตอบแทนของโครงการ หมายถึง ผลผลิตทั้งหมดของโครงการรวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องไปจากโครงการ หรือผลข้างเคียง (Side Effect) และหรือ ผลที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ (Unintended) ก็ตาม ผลตอบแทน (Benefit) อาจแบ่งเป็น 2 ระดับใหญ่ ๆ คือ

1. ผลตอบแทนโดยตรง (Direct Benefit หรือ Primary Benefit) ที่เกิดจากโครงการโดยตรง เช่น การผลิตสินค้าแล้วขายหรือผู้ผลิตผู้จัดลดต้นทุนการผลิตกำไรก็มากขึ้น หรือ คนเรียนจบไปทำงานได้เงินตอบแทนตามแรงงานที่ทำหรือค่าปริญญา เป็นต้น ผลออกมาเป็นรูปเงินหรือผลตอบแทนที่ผู้ผลิต ผู้ทำโดยตรงได้รับผลตอบแทนโดยตรงนี้อาจจะมีตัวตน (Tangible) เช่น เป็นเงิน สิ่งของ หรือไม่มีตัวตนก็ได้ (Intangible) เช่น การเรียนหนังสือ อ่านหนังสือออก ทำให้เกิดความรู้สึกความเพลิดเพลิน ความสุขในการอ่าน เป็นต้น

2. ผลตอบแทนทางอ้อม (Indirect Benefit หรือ Secondary Benefit) ได้แก่ ผลตอบแทนอันเกิดจากโครงการนำไปสู่สิ่งอื่นนอกโครงการ เช่น โครงการเงินผันทำให้เกิดการจ้างงานในชนบทเป็นผลทำให้เศรษฐกิจการเงินส่วนรวมดีขึ้นหรือบุคคลได้รับการฝึกอบรมแล้วย้ายไปอยู่ที่อื่นนำเอาความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้กับหน่วยงานอื่นทางอ้อม การมีการศึกษาดีของประชาชนทำให้คุณภาพของชีวิตและสังคมดีขึ้น (Social Benefit) ผลตอบแทนทางอ้อมนี้ก็เช่นกัน บางครั้งก็มีตัวตนบางครั้งก็ไม่มีตัวตน ยากแก่การวัดและแยกแยะได้

ถาวรค์ อุดมไพจิตรกุล.(2546) ได้สรุปแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องผลตอบแทนทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. Burton Weisbrod ได้ศึกษาผลตอบแทนทางการศึกษา (Returns on Education) สรุปได้ 7 ประการ

- 1.1 ผลตอบแทนทางการเงินสำหรับผู้รับการศึกษา
- 1.2 ผลตอบแทนทางโอกาสที่จะมีรายได้มากกว่าเมื่อการศึกษาสูงขึ้น
- 1.3 ความสามารถในการปรับตัวในการทำงานกับเทคโนโลยีใหม่หรือเมื่อจำเป็นต้องเปลี่ยนงาน
- 1.4 ความสามารถในการทำสิ่งต่างๆได้โดยตนเองมากขึ้นเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย
- 1.5 ผลตอบแทนต่อชุมชนที่เกิดจากผู้รับการศึกษา เช่น การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ หรือ ผลประโยชน์ภายนอกอื่น ๆ (Externalities)
- 1.6 ภาวะการมีงานทำของสังคม อันเป็นผลมาจากการศึกษาที่ทำผลผลิตเพิ่มเติมเชื่อมโยงไปสู่การจ้างงานในสังคม
- 1.7 ผลประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม เพราะการศึกษาสร้างความคิด และสติปัญญาให้กับคนในสังคมซึ่งเป็นปัจจัยจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และการศึกษายังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการอำนวยความสะดวกและสวัสดิการในสังคม

6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return)

ผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return) คือ ผลตอบแทนในรูปแบบของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต (Future Cash Flow) จากการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) หรือหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน ซึ่งมีความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของผลตอบแทน ดังนั้นในการคำนวณผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน (Expected Return) จึงต้องคำนึงถึงความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นด้วย ตามทฤษฎีทางการเงิน ผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนจึงหมายถึง ค่าเฉลี่ยของผลตอบแทนจากการลงทุนตามความน่าจะเป็นที่จะได้รับผลตอบแทนนั้น

การคำนวณผลตอบแทนที่คาดหวังเป็นส่วนสำคัญของทั้งการดำเนินธุรกิจและทฤษฎีทางการเงินรวมถึงในแบบจำลองที่รู้จักกันดีของทฤษฎีพอร์ตการลงทุนสมัยใหม่ (MPT) หรือ แบบจำลอง - สโตคส์ รูปแบบการกำหนดราคาตัวเลือก ตัวอย่างเช่น หากการลงทุนมีโอกาส 50% ที่จะได้รับ 20% และมีโอกาส 50% ที่จะสูญเสีย 10% ผลตอบแทนที่คาดหวังจะเป็น $5\% = (50\% \times 20\% + 50\% \times -10\%)$ ผลตอบแทนที่คาดหวังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพิจารณาว่าการลงทุนมีผลสุทธิเฉลี่ยเป็นบวกหรือลบ ผลรวมคำนวณเป็น มูลค่าที่คาดหวัง (EV) ของการลงทุน โดยให้ผลตอบแทนที่เป็นไปได้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลตอบแทนที่คาดหวังมักจะขึ้นอยู่กับข้อมูลในอดีตดังนั้นจึงไม่รับประกันในอนาคต อย่างไรก็ตามมักจะตั้งความคาดหวังที่สมเหตุสมผล ดังนั้นผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจึงถือได้ว่าเป็นค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในระยะยาว ผลตอบแทนย้อนหลัง

ความคาดหวังของอัตราผลตอบแทนใช้สัญลักษณ์ต่างๆ

1. μ (มิว), $\bar{x}$, $\bar{r}$, A
2. ER (Expected Rate of Return) หรือค่าความคาดหวังของอัตราผลตอบแทน
3. EV (Expected Value หรือค่าความคาดหวัง)

ความหมายตามสูตรการคำนวณจากสูตรสถิติ EV (Expected Value) เรียกใหม่ว่า ER (Expected Rate of Return) หมายถึง ผลเฉลี่ยของการตอบแทนในการลงทุน ซึ่งวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับค่าความคาดหวัง (Expected Value) ในสถิติ

$$\bar{x} \text{ or } \mu = \sum \frac{k}{i} = 1p_i x_i \text{ หรือ } \sum p x_i$$

ผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ (Security Return) คือ อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง (Realized Return) และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return) อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงเป็นอัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากความจริงที่เกิดขึ้น หรือได้รับอัตรา

ผลตอบแทนนั้นแล้ว ส่วนอัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่นักลงทุนคาดว่าจะได้รับในอนาคต นั่นคืออัตราผลตอบแทนที่ได้คาดคะเนไว้ซึ่งอาจจะเป็นตามที่คาดว่าจะได้รับ ดังนั้นอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับเป็นอัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นก่อนความจริงจะเกิดขึ้น ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล และกำไร จากที่ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้นหรือลดลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของหลักทรัพย์ที่ถืออยู่

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยภายในประเทศ

สุภางค์ จันทวานิช (2522) ได้ทำการวิเคราะห์เรื่อง ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา โดยวิเคราะห์การกระจายของโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในแต่ละภูมิภาค จำแนกตามอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์พบว่า ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนที่บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพแตกต่างกันไม่เท่ากัน นักเรียนที่มีบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพนักธุรกิจ อุตสาหกรรม พ่อค้า เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการชั้นประทวน จะมีโอกาสเข้าเรียนได้มากกว่านักเรียนที่มีบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกร และกรรมกร และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีการกระจายโอกาสของนักเรียนที่มีบิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพแตกต่างกันได้เท่าเทียมกันมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคใต้ และภาคเหนือ และภาคกลางมีการกระจายของโอกาสอย่างไม่เป็นธรรมมากที่สุด ในมัธยมศึกษาตอนปลาย มีโอกาสเข้าเรียนต่อของนักเรียนที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกันไม่เท่ากัน นักเรียนที่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพเกษตรกร และกรรมกร มีโอกาสการเข้าเรียนต่อน้อยกว่าบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพนักธุรกิจ อุตสาหกรรม พ่อค้า เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการชั้นประทวน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาค ในภาคใต้ จะมีการกระจายของโอกาสของนักเรียนที่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพแตกต่างกันได้เท่าเทียมกันมากที่สุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ และภาคกลางมีการกระจายของโอกาสอย่างไม่เป็นธรรมมากที่สุด

ยุพา วีระไวทยะ และอัญชัน เกียรติบุตร (2532) ได้ศึกษาเรื่อง ความเสมอภาคในโอกาสของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาความเสมอภาคในโอกาสของการเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามภูมิหลังของผู้สมัครสอบ 1) โดยหาสัดส่วนของผู้สมัครสอบคัดเลือกได้กับผู้เข้าสอบคัดเลือก จำแนกตามภูมิหลัง เพศ ที่ตั้งโรงเรียน ประเภทโรงเรียน และจำแนกตามตัวแปรแผนการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ศึกษาลักษณะ

การเลือกคณะวิชาและแผนการเรียนของผู้สอบคัดเลือก ซึ่งประชากร ได้แก่ ผู้สมัครสอบคัดเลือก เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับประจำปีการศึกษา 2531 และโรงเรียนในจังหวัดในแต่ละ เขตการศึกษาและผู้สมัครสอบคัดเลือกจากโรงเรียน พบว่า ผู้ชายมีโอกาสเข้ามหาวิทยาลัยจำกัด รับมากกว่าหญิง โอกาสในการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของผู้เรียนในแต่ละภาคไม่เท่าเทียมกัน ผู้ ที่มีโอกาสมากที่สุดอยู่ในกรุงเทพฯ ภาคเหนือ ภาคใต้ตามลำดับ ผู้เรียนที่มีโอกาสน้อยที่สุดอยู่ที่ ภาคตะวันออก ผู้สมัครเข้าสอบประเภทสมัครสอบมีโอกาสเข้าศึกษามากที่สุด น้อยที่สุดได้แก่ ผู้ จบจากโรงเรียนอาชีวศึกษา เมื่อเปรียบเทียบโอกาสการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ผู้สำเร็จจาก โรงเรียนเอกชนจะมีโอกาสมาก กว่าผู้สำเร็จจากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ

สุรศักดิ์ สว่างแสง (2552) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิผลของโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ 2) ศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็น แบบอย่างที่ดีของการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตาม หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ 3) ออกแบบรูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียน การสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการที่มีประสิทธิผล 4) ตรวจสอบ ปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า เกิดจากการทำงานอย่างถูกวิธี ตามแผนปฏิบัติการที่ตอบสนอง วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกข้อ โดยมีผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการ บริหาร ตามความสามารถในการปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสามารถ พัฒนาให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งทางด้านเทคโนโลยี การศึกษา เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เป็นต้น ความสามารถในการสร้างความสามัคคีของบุคลากร เพื่อ ก่อให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เสียสละ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความรักและผูกพันกัน จน สามารถปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของโครงการให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะตัวนักเรียนใน โครงการที่เป็นเป้าหมายสำคัญจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกปี มีพฤติกรรมอันพึง ประสงค์และสามารถดำรงชีวิตอยู่บนรากฐานของความเป็นไทยในสังคมได้อย่างดี

อดิศักดิ์ มุ่งชู (2555) ศึกษาพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและพัฒนารูปแบบการ บริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2) พัฒนารูปแบบการ บริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนห้องเรียนพิเศษ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและหัวหน้างานผู้รับผิดชอบโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพบว่า องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบริหาร 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านบุคลากร และ 4) ด้านปัจจัยเอื้อต่อการเรียนการสอนได้ตัวบ่งชี้ จำนวน 64 ตัวบ่งชี้

2. พัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ด้านบริหาร 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านบุคลากร และ 4) ด้านปัจจัยเอื้อต่อการเรียนการสอนเป็นการนำวงจรคุณภาพ PDCA มาบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพบว่า ผลการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 64 ตัวบ่งชี้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีผู้ร่วมสัมมนามีความเห็นว่าเป็นรูปแบบที่ดีมีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้และมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้อย่างยิ่ง

เกวณิน ไชยสวัสดิ์ (2557) วิทยากรวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา และเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (SME) ของมัธยมศึกษาประกอบด้วย องค์ประกอบ คือ 1) ด้านความพร้อมของสถานศึกษาและบุคลากร 2) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (SME) ของโรงเรียนด้านความพร้อมของสถานศึกษาและบุคลากรมี 3 แนวทาง คือ 1) ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SME 2) ด้านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ SME 3) ด้านการประเมินผลโครงการและการพัฒนาโครงการ SME อย่างต่อเนื่องด้านการบริหารจัดการสถานศึกษามี 3 แนวทาง คือ 1) ด้านการบริหารจัดการโครงการ SME 2) ด้านการพัฒนาสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ 3) ด้านบุคลากรในโครงการ SME ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามี 2 แนวทาง คือ 1) การกำหนดคุณสมบัติหน้าที่และสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SME ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

ต่าง ๆ ของโครงการ 2) กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนมี 2 แนวทาง คือ 1) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ SME 2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอนในโครงการ SME ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ 1) กระทรวงศึกษาธิการควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ขยายการศึกษาในรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษ (SME) โดยการกำหนดหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ระบบติดตามประเมินผล และการดำเนินการต่าง ๆ ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น 2) ให้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้จากงานวิจัยมาใช้ในการประเมินผลโครงการ 3) หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานในชุมชนได้มีส่วนในการสนับสนุนให้โรงเรียนได้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความทันสมัยมีการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 4) การนำแนวทางไปใช้ควรประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทและความพร้อมของโรงเรียน

อาทิตย์ อาจหาญ (2558) การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 7 องค์ประกอบ โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สิ่งที่มุ่งประเมินประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการจัดการเรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านผลผลิตการจัดการเรียนรู้และด้านการบริหารเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ วิธีการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนในการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและระยะเวลาการประเมิน เกณฑ์การประเมินเป็นเกณฑ์สัมบูรณ์ที่พัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญ

2. ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านประโยชน์ในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยสรุปรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษที่พัฒนาขึ้น ทำให้โรงเรียนมี

พัฒนาการในการจัดการเรียนรู้และฐานการประเมินด้านการใช้ประโยชน์ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง มีความเป็นไปได้สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Shahal (1995) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนเสริมให้กับเด็กในโครงการพิเศษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษโดยการคัดเลือกด้วยการทดสอบความสามารถทั่วไปในการเรียนรู้ ซึ่งให้บริการแก่เด็ก 12,000 คน ดำเนินการเป็นเวลา 20 ปี ภายใต้การดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม และกีฬา ของประเทศอิสราเอล เมื่อเปรียบเทียบกับเด็ก 771 คน ในชั้นเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในโรงเรียนปกติกับเด็ก 1,008 คน ที่มีความสามารถเทียบเท่ากันของประเทศอิสราเอลซึ่งได้รับการสอนเสริมสัปดาห์ละ 1 วัน ปรากฏว่าเด็กในชั้นเรียนพิเศษได้รับความท้าทายมากกว่าและโดดเด่นกว่าในเชิงวิชาการ แต่ก็รู้สึกว่าคุณโดดเดี่ยวจากเด็กอื่นๆ

Harold & Roberta (2002) ได้ศึกษาประเด็นกรณีศึกษาของเด็กที่มีความสามารถพิเศษในประเทศเยอรมัน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา พบว่าในการพัฒนาเด็กอัจฉริยะหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 3 ประเทศ สรุปได้ดังนี้ ประเทศเยอรมันมีการจัดระบบโรงเรียนมัธยมศึกษาแบ่งเป็น 3 ประเภท ทำให้สามารถจัดให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษเข้าเรียนในหลายที่เน้นวิชาการมากได้ หลักสูตร การสอน และมาตรฐานต่าง ๆ ที่จัดสำหรับโรงเรียนประเภท Gymnasim เป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับนักเรียนที่เรียนเก่งและฉลาด แม้ว่าโรงเรียนประเภทนี้จะไม่มีการจัดเป็นพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ อาจเข้าร่วมในการแข่งขันทางวิชาการต่าง ๆ การจัดสัมมนาออกโรงเรียน และการวิจัย เป็นต้น ในบางกรณีนักเรียนอาจได้รับอนุญาตให้ข้ามชั้นขึ้นไปเรียนในชั้นที่สูงกว่าได้ แต่กรณีเหล่านี้มีน้อยมาก ประเทศญี่ปุ่นมีแนวความคิดที่จะแยกเด็กที่มีความสามารถพิเศษออกมารับการศึกษาที่จัดขึ้นเป็นพิเศษโดยเฉพาะผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่การศึกษาเห็นว่าเป็นแนวคิดของผู้ที่นิยมชนชั้นสูง ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาในประเทศญี่ปุ่นมักจะเป็นผู้ที่อยู่ในสังคมของชนชั้นสูงมากกว่าที่จะเป็นประชาชนทั่วไป ครูหลายคนกล่าวว่าหลักสูตรของญี่ปุ่นได้รับการพัฒนาขึ้นสำหรับเด็กที่มีความสามารถทางการเรียนปานกลาง ดังนั้นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจึงมักจะรู้สึกว่าคุณค่าตนเองคุณเคยหรือมีความเข้าใจสิ่งที่เรียนในชั้นเรียนแล้ว ไม่มีการจัดชั้นเรียนพิเศษสำหรับนักเรียนเหล่านี้ครูจึงมักแก้ปัญหาด้วยการมอบงานที่ยากขึ้นให้นักเรียนทำ แนะนำให้ศึกษาล่วงหน้า และแนะนำกิจกรรมให้นักเรียนเลือกที่จะเข้าร่วม นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับโอกาสศึกษาเข้มข้นกว่านักเรียนอื่นๆ ก็ต่อเมื่อเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีการแยกนักเรียนออกเป็นสายต่างๆ โดยมีหลักสูตร

ต่างกันและมีรายวิชาแตกต่างกัน และประเทศสหรัฐอเมริกา มีการจัดโปรแกรมการเรียนสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในหลายโรงเรียน โปรแกรมเหล่านี้ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยคณะกรรมการโรงเรียนและครูใหญ่ เพื่อสนองความต้องการของชุมชน อย่างไรก็ตามครูบางคนให้ข้อสังเกตว่าเขตการศึกษาบางเขตไม่สนับสนุนการจัดโปรแกรมดังกล่าว เพราะเห็นว่าทำให้ต้องดึงงบประมาณจากการจัดโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมและโปรแกรมอื่นๆ ที่มีความต้องการมากกว่า แนวปฏิบัติสำหรับการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในสหรัฐอเมริกามี 2 แนวทาง คือ การเสริมเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรและการเร่งรัด กิจกรรมเสริมอาจประกอบด้วยการศึกษาในห้องศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ การจัดกิจกรรมเสริมเพิ่มเติมจากกิจกรรมปกติในห้องเรียน และการเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมนุมต่าง ๆ ที่สนใจเป็นพิเศษ นักเรียนในสหรัฐอเมริกามีโอกาสได้รับโปรแกรมเร่งรัดซึ่งไม่มีในประเทศเยอรมันหรือญี่ปุ่น นักเรียนอาจได้เข้าเรียนชั้นอนุบาลเร็วกว่าเด็กทั่วไปและอาจเรียนข้ามชั้นได้ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลายที่แสดงให้เห็นว่าตนมีความสามารถพิเศษอาจได้รับอนุญาตให้เข้าเรียนรายวิชาต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเป็นบางเวลา หรือได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเร็วขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ โดยมีรายละเอียดแบบแผนการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์เครื่องมือ

1. วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อมุ่งศึกษาผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ ประกอบกับส่วนที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเสมอภาค จากนั้นนำไปสังเคราะห์ร่วมกับผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อให้เกิดรูปแบบ หรือแนวทางของผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ เพื่อหาข้อสรุป รวมถึงปัญหาข้อเสนอแนะ

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มที่ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) จากผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ในการนี้ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง จำนวน 12 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในห้องเรียนพิเศษ จำนวน 3 คน ครูในห้องเรียนพิเศษ จำนวน 3 คน ผู้ปกครองในห้องเรียนพิเศษ จำนวน 3 คน และนักเรียนในห้องเรียนพิเศษ จำนวน 3 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างชนิดปลายเปิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาข้อมูลที่จะทำให้ทราบหรือแสดงนัยให้ทราบถึงผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น
2. จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์และรายการคำถามแต่ละประเด็น
3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาว่าตรงตามเนื้อหา และมีข้อมูลครบถ้วนหรือไม่ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. แก้ไขและปรับปรุงให้เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการเก็บข้อมูลจากหนังสือและเอกสารงานวิชาการต่างๆ ทั้งที่เป็นหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ในการนี้ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะในส่วนที่เชื่อมโยง หรือที่มีส่วนสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ และกรอบแนวคิดในการวิจัย และเป็นข้อมูลที่มีส่วนสัมพันธ์กับบทสัมภาษณ์

4.2 การสัมภาษณ์ (Interview) การวิจัยครั้งนี้ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบทางการ (Formal Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 12 คน โดยคำถามที่จะใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ และให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบตามกรอบแนวคิดการศึกษา และมีอิสระในการตอบ โดยข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทั้งหมดทำให้ทราบภาพสะท้อนข้อเท็จจริงตามกรอบแนวคิด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4.2.2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้วิจัยได้สนทนาร่วมสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุผลและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

5.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้ โดยวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

- 1) การวิเคราะห์เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ
- 2) การวิเคราะห์เกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ
- 3) ห้องเรียนพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เสมอภาคทางการศึกษา

การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indept Interview) เพื่อทราบความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนจำนวน 12 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน ครูจำนวน 3 คน ผู้ปกครองจำนวน 3 คน และนักเรียนจำนวน 3 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแบ่งวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ
- 4.2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับผลกระทบเชิงลบที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ
- 4.3 ห้องเรียนพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัจจุบันมีสถานศึกษาเปิดห้องเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งห้องเรียนพิเศษมีโครงการสำคัญดังนี้ 1) ห้องเรียนพิเศษ English Program (EP) และ Mini English Program (MEP) 2) ห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 3) ห้องเรียนพิเศษพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) โครงการห้องเรียนพิเศษส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ตอบสนองต่อนโยบายด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของมนุษย์ ดังนั้นสถานศึกษาที่ขอเปิดห้องเรียนพิเศษ รวมไปถึงโรงเรียนที่ดำเนินการเปิดโครงการไปแล้ว ต้องมีการเตรียมเพื่อรองรับการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าว เพื่อรักษาคุณภาพของโครงการ และนำพาโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

ดังนั้น การเลือกเรียนในแผนการเรียนรู้อื่นๆ เรื่องของหลักสูตรที่นำมาใช้นั้นนับเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการตัดสินใจ เพราะเป็นเหมือนจุดเด่นที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างจากการเรียนตามปกติ และสามารถคาดหวังในผลลัพธ์จากการเรียนรู้อื่นๆ ในหลักสูตรดังกล่าว

การดำเนินการเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาได้มีการขับเคลื่อนมาอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่อยู่ในนโยบายภาพรวม โดยนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นนโยบายสำคัญของหลายประเทศที่พยายามจะทำให้ความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจและสังคมลดลง หลักฐานสำคัญที่ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางการศึกษากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับมหภาค คือ โอกาสการเข้าถึงการศึกษาสัมพันธ์กับการเพิ่มประสิทธิภาพของกำลังแรงงานเพิ่มอายุขัยเฉลี่ยของประชากร และปรับปรุงด้านสุขภาพของประชากร (Axinn & Barber, 2001)

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบเชิงบวกที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ

1.1 ห้องเรียนพิเศษส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก

นักเรียนที่เรียนในห้องเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความ active ในการเรียนรู้

“เด็กมีความ active และเกิดการกระตุ้นการเรียนรู้ตลอดเวลา เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนนั้นมีความแตกต่างจากการเรียนรู้ภาคปกติ ทำให้เด็กนักเรียนเกิดความกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าถาม และเกิด movement ตลอดเวลา อีกทั้งสื่อการเรียนรู้ ยังช่วยกระตุ้นให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และไม่เกิดความเบื่อหน่ายในห้องเรียน” (03)

“สนุกดี ชอบการทำกิจกรรมภายในห้องเรียน และอยากอยู่ห้องเรียนประเภทนี้อีกไปเรื่อย ๆ” (03,06,09)

1.2 ภาษาอังกฤษดี เพราะเรียนรู้จากเจ้าของภาษา

นักเรียนเรียนกับครูต่างประเทศ ส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษดี

“เด็กกลุ่มนี้จะได้รับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยตรง เพราะเป็นโปรแกรม 2 ภาษา ทั้งนี้ จากสภาพแวดล้อม จากการเรียนรู้ จะทำให้เด็กกลุ่มนี้ได้ผลลัพธ์ทางด้านภาษาโดยตรง ครูผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษา และครูผู้ช่วยที่เป็นภาษาไทยสามารถช่วยให้เด็กนักเรียนนั้นเรียนรู้ได้ดี รวดเร็ว เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้น และจะรวดเร็วเพิ่มขึ้นจากการเลื่อนขั้นที่ละครดับขั้น” (04)

“เนื่องจากมองเห็นถึงความสำคัญของการสื่อสาร และภาษาอังกฤษเองถือได้ว่าเป็นภาษาสากลที่สำคัญ ทั้งนี้ การได้เรียนรู้ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา อาจเป็นผลดีต่อการเรียนรู้ของตัวนักเรียนเอง ซึ่งหากว่าลูกสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง การเรียนรู้ต่อจนถึงระดับอุดมศึกษาอาจเป็นช่องทางดี ๆ ให้ลูกได้ต่อยอดในการดำเนินชีวิต มีความสามารถทางด้านภาษาซึ่งแน่นอนว่าย่อมเป็นผลดีต่อการดำเนินชีวิตและอนาคตที่ดีในภายภาคหน้าอย่างแน่นอน” (10)

“เป็นผลดีต่อการฝึกทักษะด้านการพูด และเขียนภาษาอังกฤษของเด็กได้เป็นอย่างดี” (01)

ทั้งนี้จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยเชิงบวกที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้จากห้องเรียนพิเศษ คือ ห้องเรียนพิเศษส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก เนื่องจากนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความ active ในการเรียนรู้ และภาษาอังกฤษดี เพราะเรียนรู้จากเจ้าของภาษา เนื่องจากนักเรียนเรียนกับครูต่างประเทศ ส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษดี

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบเชิงลบที่มีผลต่อการศึกษารoomเรียนพิเศษ

การศึกษารoomเรียนพิเศษด้วยโครงการ English Program หรือ EP คือ หลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยในการเรียนหลักสูตรนี้นักเรียนจะต้องเรียนวิชาหลัก ๆ เป็นภาษาอังกฤษ แต่ก็อาจมีข้อยกเว้นบางวิชา เช่น ภาษาไทย และ สังคมศึกษา ที่เรียนเป็นภาษาไทยตามปกติ แต่ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนเป็นหลัก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้นส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา โดยอาจจะมีครูผู้สอนชาวไทยที่มีทักษะภาษาอังกฤษร่วมด้วย และหลักสูตรการเรียนรู้นั้นจะเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง โดยมีทั้งตำราที่แปลจากตำราไทย และตำราเรียนจากต่างประเทศที่จำเป็น โดยส่วนนี้แตกต่างจากโรงเรียนนานาชาติที่จะเป็นหลักสูตรเฉพาะของแต่ละโรงเรียน

การเรียนรู้ด้วยโปรแกรม English Program ทางโรงเรียนจะต้องมีการคัดเลือกนักเรียน เพราะนักเรียนและรวมถึงผู้ปกครองจะต้องมีความพร้อมในระดับหนึ่ง เพราะนักเรียนจะต้องเน้นการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งถ้านักเรียนมีความบกพร่องในการใช้ภาษา จะทำให้การเรียนในระบบนี้มีปัญหา และส่งผลเสียกับนักเรียนมากกว่าระบบปกติ และในขณะเดียวกัน ผู้ปกครองก็จะต้องมีเวลาใส่ใจบุตรหลานมากขึ้นด้วย เพราะจะต้องช่วยเหลือบุตรหลานในการเรียนรู้ด้วย ซึ่งการเรียนรู้ด้วยห้องเรียนพิเศษ English Program นั้น ปัจจุบันมีโรงเรียนหลายแห่งได้นำมาใช้กันอย่างมาก ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ทำให้ค่าใช้จ่ายมีหลากหลาย ตั้งแต่เรียนฟรี จนถึงหลักแสน ตามแต่การจัดการของแต่ละโรงเรียน จึงเป็นหลักสูตรหนึ่งที่มีความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน

การเรียนรู้จากห้องเรียนพิเศษด้วยหลักสูตร English Program นั้นจะช่วยทำให้เด็กนักเรียนมีความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษมากขึ้น เข้าใจคำศัพท์ และโครงสร้างประโยคต่างๆ ที่หลากหลาย และมีความสามารถที่จะใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้คล่องแคล่วขึ้น คือ

ทักษะ ความสามารถ รวมไปถึงศักยภาพในด้านภาษาอังกฤษคงไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไป เนื่องจากเด็กนักเรียนย่อมต้องได้ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษมากกว่าการเรียนในหลักสูตรปกติอยู่แล้ว

แต่อีกหนึ่งประเด็นที่กำลังเป็นที่กังวลเกี่ยวกับ English Program ก็คือ ทักษะด้านการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เนื่องจากวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาวิทยาศาสตร์นั้นมีความสัมพันธ์กัน คือ ถ้าเด็กนักเรียนมีทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ ก็มีแนวโน้มสูงที่จะสามารถเรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ตามไปด้วย ดังนั้นในระดับชั้นประถมศึกษา พ่อแม่จึงควรที่จะเน้นคณิตศาสตร์เป็นสำคัญก่อน ซึ่งเมื่อได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับ Language Immersion Education หลายชิ้น เช่น ในงานวิจัยของ Ramirez et al (1991) และ Thomas & Collier (2002) ได้สรุปไว้ว่านักเรียนที่เรียนในหลักสูตร Language Immersion Education มีผลสัมฤทธิ์ในทักษะการอ่าน และคณิตศาสตร์ดีกว่านักเรียนที่เรียนด้วยภาษาแม่ อีกทั้งในประเทศแคนาดาเองก็มีงานวิจัยอยู่หลายชิ้น พบว่า นักเรียนในระดับชั้น Grade 6 (ป.6) Grade 8 (ม.2) และ Grade 10 (ม.4) ที่เรียนในหลักสูตร Language Immersion Education หรือ English Program นั้นมีระดับคะแนนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่ดีกว่านักเรียนที่เรียนในหลักสูตรปกติ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่มักจะติดตามผลกับนักเรียนที่เรียนในระบบ Language Immersion Education 4 - 6 ปี ซึ่งสรุปผลลัพท์ไว้ว่า หากนักเรียนได้เรียนในหลักสูตร English program ต่อเนื่องมาประมาณ 4 - 6 ปี จะทำให้นักเรียนมีพื้นฐานภาษาอังกฤษที่ดีในระดับหนึ่ง แม้ว่าอาจจะมีบางส่วนที่พบว่า ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนอาจจะตกลง แต่หากมีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษบ่อย ๆ อีก เด็กนักเรียนก็อาจจะสามารถปรับตัวฟื้นฟูทักษะภาษาอังกฤษของตัวเองให้ดีขึ้นได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วเช่นกัน

2.1 ส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม ส่งผลให้ภาษาไทยอ่อน

นักเรียนห้องเรียนพิเศษส่วนใหญ่ถูกปลูกฝังการเรียนรู้อยู่ด้วยภาษาอังกฤษเป็นหลัก ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้อ่อนในด้านการเรียนรู้ภาษาไทย เนื่องจากพฤติกรรม สภาพแวดล้อม และการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษ และส่งผลกระทบต่อด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษารองจากการใช้ชีวิตประจำวัน

“มันจะบวกทั้งหมดไหม ก็คงเป็นไปได้ แน่นนอนเลยที่ส่งเด็กเล็ก เห็นผลลัพท์ชัดเจนเลย คือ ภาษาไทย ต่อให้ทางสถานศึกษาสอนโดยใช้ครูภาษาไทยเอง แต่ด้วยพฤติกรรม สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่เป็นการเรียนรู้ด้วยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ทางสถานศึกษาเองและทางผู้ปกครองต้องเน้นกระตุ้น และให้ความสำคัญเพิ่มเติม เนื่องจากเด็ก

นักเรียนจะถูกปลูกฝังจากเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษเป็นหลัก และภาษาไทยเป็นรอง จึงทำให้เด็กอาจจะอ่อนในด้านการเรียนรู้ภาษาไทยมากกว่าการเรียนปกติ” (04)

2.2 ส่งเสริมภาษาอังกฤษเข้ม แต่ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นตามที่คาดหวัง

ห้องเรียนพิเศษมีการส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม แต่ทักษะด้านการพูด และทักษะด้านการเขียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

“ผู้เรียนมีพื้นฐานน้อย ไม่ชอบ และไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ” (10)

“โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนจะขาดความสามารถด้านทักษะด้านการพูด ด้านการเขียน และความตั้งใจเรียน”

2.3 นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับห้องเรียนพิเศษได้

นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับห้องเรียนพิเศษได้ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนจากห้องเรียนปกติมาเรียนในห้องเรียนพิเศษ ซึ่งนักเรียนต้องปรับตัวเข้ากับสังคม

“เหมือนจะเคยอ่านกระแสผ่านทางเว็บไซต์ว่า มีพ่อแม่บางกลุ่มตัดสินใจเอาย้ายนักเรียนกลับมาเรียนปกติแทน เนื่องจากไม่เห็นพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน จนกระทั่งไปพบงานวิจัยจากกลุ่มนักศึกษาที่ทำการสำรวจเด็กที่เรียนโปรแกรมดังกล่าวจึงรู้ว่า พัฒนาการของเด็กจะเริ่มเรียนรู้ช่วงแรกได้ค่อนข้างช้า แต่เด็กนักเรียนจะเริ่มปรับเปลี่ยนตัวเองได้ดีขึ้นภายในระยะเวลา 4-6 ปี ซึ่งก็เป็นระยะที่ค่อนข้างนาน แต่อาจจะเป็นหนทางที่ดีที่ทำให้เด็กนักเรียนเริ่มคิดได้ว่า จะตัดสินใจเรียนในห้องเรียนพิเศษต่อเนื่องหรือย้ายไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาภาคปกติแทน” (12)

ทั้งนี้จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยเชิงลบที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้จากห้องเรียนพิเศษ คือ ปัญหาจากผู้เรียน ซึ่งขาดทักษะที่ดีในด้านการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และยังส่งผลกระทบต่อภาษาไทยซึ่งเป็นภาษารองจากการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้น ผู้เรียนควรมีพื้นฐานทักษะด้านภาษาอังกฤษอย่างดีในระดับหนึ่ง อีกทั้งยังต้องได้ทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน และทางบ้านในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และสื่อสารกับเด็กนักเรียนด้วยภาษาไทยเพื่อไม่ให้หลงลืม หรือสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องอย่างสม่ำเสมอของผู้เรียน” (11)

3. ห้องเรียนพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เสมอภาคทางการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 นักเรียนห้องเรียนพิเศษมีโอกาสในการเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติ

นักเรียนที่เรียนในห้องเรียนพิเศษมีโอกาสในการเรียนสูงกว่า เนื่องจากมีอาจารย์จากภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสามารถสูงมาให้ความรู้เป็นที่ปรึกษา ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาภาษาได้เร็วกว่านักเรียนปกติ

“น่าจะมีผลกระทบกับผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนมากกว่า เนื่องจากกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนพิเศษนั้นต้องได้รับการสอบคัดเลือก เพื่อคัดคุณภาพและศักยภาพของผู้เรียนระยะเริ่มต้น ทั้งนี้ การศึกษาในระดับต่อเนืองนั้นผู้เรียนภาคปกติไม่สามารถข้ามชั้นมาเรียนร่วมกับห้องเรียนพิเศษได้ จึงอาจเป็นผลกระทบจากความเหลื่อมล้ำดังกล่าว” (01)

“โอกาสที่มากกว่าของกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนพิเศษนั้นมาจากความใกล้ชิดกับอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมาจาก MBA อย่างน้อยวันละ 3 ชั่วโมง ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มนักเรียนปกติ ทำให้สามารถพัฒนาภาษาได้เร็วกว่ากลุ่มนักเรียนทั่วไป แต่ทั้งนี้ได้มองเห็นถึงกิจกรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับภาคเรียนปกติ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนปกติ ซึ่งก็ถือได้ว่า ไม่ได้เหลื่อมล้ำกันมากทีเดียว” (02)

3.2 ความเหลื่อมล้ำที่ไม่ได้ตระหนักถึง

ความเหลื่อมล้ำระหว่างห้องเรียนพิเศษและห้องเรียนปกติที่ไม่ได้ตระหนักถึง เนื่องจากการรับสมัครนักเรียนห้องเรียนพิเศษด้วยความสมัครใจ

“บางทีจะใช้คำว่าเหลื่อมล้ำไม่ได้ เพราะการรับสมัครเรียนห้องเรียนพิเศษนั้นเกิดจากการรับสมัครด้วยความสมัครใจของตัวผู้สมัคร อยากเรียนรู้อะไร ซึ่งอาจจะมีส่วนที่เกิดจากความต้องการของผู้ปกครอง แต่ไม่ใช่ความเหลื่อมล้ำหรือความเสมอภาค เนื่องจากจำนวนนักเรียนในห้องเรียนพิเศษนั้นมีจำนวนเพียงแค่ 40 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนปกตินั้นถือว่าน้อยกว่า ส่วนถ้าหากกระหว่างการศึกษาในชั้นปีต่อ ๆ ไป นักเรียนมีการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้ที่มากขึ้น คุณครูประจำชั้นมองเห็นถึงทักษะที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นได้ อาจจะมีการนัดคุยเจรจากับผู้ปกครอง เพื่อแนะนำให้เด็กได้รับการศึกษาจากห้องเรียนพิเศษโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน ผู้ปกครอง และศักยภาพของตัวนักเรียนเอง อีกทั้งไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ดังนั้นถือว่า เรื่องความเหลื่อมล้ำหรือไม่เสมอภาคคงไม่ใช่” (04)

“มันเป็นความยอมรับของตัวนักเรียน หรือผู้ปกครองมากกว่า เนื่องจากการรับสมัคร English program ในทุก ๆ ปี ซึ่งมีโควตาในแต่ละปี ห้องละ 35 คน ทั้งนี้ เด็กนักเรียนทุกคนสามารถเข้าสมัครเพื่อสอบเรียนฟรีได้ทุกคน แต่ต้องวัดความสามารถมาวัด ซึ่งจะมีทั้งที่ได้เข้าเรียนและไม่ได้เข้าเรียน ผู้ปกครองก็จะยอมรับได้ในส่วนนั้น ทั้งนี้การเข้าเรียนจะไม่ได้แตกต่างกันจากการเรียนปกติมาก เพียงแค่หลักสูตรการเรียนเป็นภาษาอังกฤษเยอะกว่า จำนวน 5 วิชาเท่านั้นเอง ภาคปกติก็มีทุนการเรียนดีเหมือนกัน (ถ้าเด็กมีความสามารถทางการเรียนก็สามารถชิงทุนเรียนฟรีในภาคปกติเหมือนกัน) อีกทั้งชุดยูนิฟอร์มของทางโรงเรียนเราไม่ได้ทำการแยกระหว่างภาคปกติหรือภาคเรียน 2 ภาษา ดังนั้นถือว่าเป็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาไม่ได้” (07)

กล่าวโดยสรุปคือ ห้องเรียนพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย นักเรียนห้องเรียนพิเศษมีโอกาสในการเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติ เนื่องจากมีอาจารย์จากภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสามารถสูงมาให้ความรู้เป็นที่ปรึกษา ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาภาษาได้เร็วกว่านักเรียนปกติ และความเหลื่อมล้ำที่ไม่ได้ตระหนักถึง เนื่องจากการรับสมัครนักเรียนห้องเรียนพิเศษด้วยความสมัครใจ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (English program) โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษที่มีต่อความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept Interview) เพื่อทราบความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนจำนวน 12 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน ครูจำนวน 3 คน ผู้ปกครองจำนวน 3 คน และนักเรียนจำนวน 3 คน โดยสรุปผล และอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผล

ผลกระทบเชิงบวกที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ คือ

- 1) ห้องเรียนพิเศษส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก เนื่องจากนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความ active ในการเรียนรู้
- 2) ภาษาอังกฤษดี เพราะเรียนรู้จากเจ้าของภาษา เนื่องจากนักเรียนเรียนกับครูต่างประเทศ ส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษดี

ผลกระทบเชิงลบที่มีผลต่อการศึกษาห้องเรียนพิเศษ คือ

- 1) ส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม ส่งผลให้ภาษาไทยอ่อน เนื่องจากนักเรียนห้องเรียนพิเศษส่วนใหญ่ถูกปลูกฝังการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษเป็นหลัก ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้อ่อนในด้านการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งพฤติกรรม สภาพแวดล้อม และการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษ และส่งผลกระทบต่อด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษารองจากการใช้ชีวิตประจำวัน
- 2) ส่งเสริมภาษาอังกฤษเข้ม แต่ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นตามที่คาดหวัง เนื่องจากห้องเรียนพิเศษมีการส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม แต่ทักษะด้านการพูด และทักษะด้านการเขียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร 3) นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับห้องเรียนพิเศษได้ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนจากห้องเรียนปกติมาเรียนในห้องเรียนพิเศษ ซึ่งนักเรียนต้องปรับตัวเข้ากับสังคม

ผลกระทบที่เกิดขึ้นทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ

1) นักเรียนห้องเรียนพิเศษมีโอกาสในการเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติ เนื่องจากมีอาจารย์จากภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความสามารถสูงมาให้ความรู้เป็นที่ปรึกษา ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาภาษาได้เร็วกว่านักเรียนปกติ

2) ความเหลื่อมล้ำที่ไม่ได้ตระหนักถึง เนื่องจากการรับสมัครนักเรียนห้องเรียนพิเศษด้วยความสมัครใจ

5.2 อภิปรายผล

1. ผลการวิจัย ประกอบด้วย 1) ห้องเรียนพิเศษส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก เนื่องจากนักเรียนที่เรียนในห้องเรียนพิเศษได้รับการกระตุ้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความ active ในการเรียนรู้ 2) ภาษาอังกฤษดีเพราะเรียนรู้จากเจ้าของภาษา คือ นักเรียนได้เรียนรู้จากครูต่างชาติ 3) ส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม ส่งผลให้ภาษาไทยอ่อน เนื่องจากนักเรียนถูกปลูกฝังจากเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษเป็นหลัก และภาษาไทยเป็นรอง 4) ส่งเสริมภาษาอังกฤษเข้ม แต่ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นตามที่คาดหวัง คือ ผู้เรียนจะขาดความสามารถด้านทักษะด้านการพูด ด้านการเขียนทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return) คือ ผลตอบแทนในรูปของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต (Future Cash Flow) จากการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) หรือหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน ซึ่งมีความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของผลตอบแทน ดังนั้น ในการคำนวณผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน (Expected Return) จึงต้องคำนึงถึงความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นด้วย ตามทฤษฎีทางการเงิน ผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนจึงหมายถึง ค่าเฉลี่ยของผลตอบแทนจากการลงทุนตามความน่าจะเป็นที่จะได้รับผลตอบแทนนั้น

2. ผลการวิจัย ประกอบด้วย 1) นักเรียนห้องเรียนพิเศษมีโอกาสในการเรียนสูงกว่าห้องเรียนปกติ เนื่องจากมีอาจารย์จากภายนอกสถานศึกษามาให้ความรู้เป็นที่ปรึกษา ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาภาษาได้เร็วกว่านักเรียนปกติ 2) ความเหลื่อมล้ำที่ไม่ได้ตระหนักถึง เนื่องจากการรับสมัครนักเรียนห้องเรียนพิเศษด้วยความสมัครใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความเสมอภาคทางการศึกษา (Equity of Education) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1. ความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา (Equity of Access) หมายความว่า เด็กทุกคนที่มาจากกลุ่มสังคมต่างๆ มีโอกาสได้เข้าสู่ระบบโรงเรียน โดยเห็นว่าโรงเรียนเป็นกลไกที่ใช้ในการขัดเกลาทางสังคม 2. ความเสมอภาคในการอยู่รอดในโรงเรียน (Equity of Survival) หมายความว่า เด็กที่มาจากกลุ่มสังคมต่างๆ ได้มาอยู่ในโรงเรียนจนถึงระดับที่กำหนด ซึ่งโดยปกติ หมายถึง ระดับสุดท้ายของระดับชั้นประถม มัธยม หรืออุดมศึกษา 3. ความเสมอภาคในผลผลิต (Equity of Output) หมายถึง เด็กที่มาจากกลุ่ม

สังคมต่างๆ ได้เรียนในสิ่งเดียวกันในระดับการศึกษาเดียวกันตามที่กำหนดไว้ในโรงเรียน 4. ความเสมอภาคในผลิตผล (Equity of Outcome) หมายถึง เด็กที่มาจากกลุ่มสังคมต่างๆ ได้เข้าโรงเรียนเหมือนกัน เด็กที่จบระดับการศึกษาระดับเดียวกันควรจะได้มีสภาพชีวิตเหมือนกัน

3. ผลการวิจัย ประกอบด้วย 1) นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับห้องเรียนพิเศษได้ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนจากห้องเรียนปกติมาเรียนในห้องเรียนพิเศษ ซึ่งนักเรียนต้องปรับตัวเข้ากับสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) คือ กระบวนการที่คนเรียนรู้การเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือของสังคม โดยการซึมซับเอาบรรทัดฐานและค่านิยมทางสังคมมาเป็นของตนและเรียนรู้ในการปฏิบัติตนตามบทบาทและภาระหน้าที่ทางสังคม

4. ส่งเสริมภาษาอังกฤษอย่างเข้ม ส่งผลให้ภาษาไทยอ่อน นักเรียนห้องเรียนพิเศษส่วนใหญ่ถูกปลูกฝังการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษเป็นหลัก ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้อ่อนในด้านการเรียนรู้ภาษาไทย เนื่องจากพฤติกรรม สภาพแวดล้อม และการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษ และส่งผลกระทบต่อด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาของจากการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งพบปัญหาเกี่ยวกับการทดสอบความรู้ของนักเรียนในระดับชาติ พบว่า นักเรียนไม่สามารถอ่านหรือตีความข้อสอบที่เป็นภาษาไทยให้เกิดความเข้าใจได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะนักเรียนผ่านการทำข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษมาตลอด จึงอาจทำให้เกิดช่องว่างทางภาษาที่เกิดขึ้นกับข้อสอบได้

5.3 ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ปรับนโยบายในการปรับปรุงห้องเรียนพิเศษให้ดียิ่งขึ้น
2. เขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปช่วยปรับปรุงและพัฒนาห้องเรียนพิเศษให้ดียิ่งขึ้น
3. โรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาห้องเรียนพิเศษให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรทำการขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้น
2. ควรทำการศึกษาห้องเรียนพิเศษประเภทอื่นๆเพิ่มเติม
3. ควรทำการเก็บข้อมูลโดยการวิจัยเชิงปริมาณ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส. สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร.

เกวลิน ไชยสวัสดิ์. (2553). การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ (SME) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. สาขาวิชาการบริหาร) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

กฤติยา อุษชิน. (2547). การศึกษาค่าใช้จ่ายในการเรียนภาษาเกาหลี และผลตอบแทนจากการเป็นภาคีทุกที่ทั่วโลก (ต่างประเทศ) ภาษาเกาหลี. สารนิพนธ์. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชนิตา รัชพลเมือง. (2534). พื้นฐานการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

ชีวรัตน์ เลิศศรีชัยนนท์. (2546). การวิเคราะห์ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของ บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (ปริญญา นิพนธ์ ศ.ม. เศรษฐศาสตร์การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

ทิวลิป เครือมา. (2545). ผลตอบแทนจากการผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจ. กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2546). จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชา เศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นworรัตน์ รามสูต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร (ไม่ปรากฏปีพิมพ์). สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรเจิด สิงคะเนติ. (2543). สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เรื่อง หลักความเสมอภาค (หน้า 7-12). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2538). คำอธิบายกฎหมายมหาชนเล่ม 1 (หน้า 70). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

- ปราณี พุ่มบางป่า. (2543). การวิเคราะห์เนื้อหาเว็บไซต์ว่าไรดีในด้านสังคมประภคิต. (วิทยานิพนธ์ นศ.ม. การประชาสัมพันธ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ปฟ้าณี ฐิติวัฒนา. (2535). การพัฒนาเด็ก เยาวชนและสตรี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 (13 พฤษภาคม 2561). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 33 ก, น. 1-18.
- ไพโรจน์ ปุณณวัฒน์กุลชัย. (2545). การวิเคราะห์ความคุ้มทุนของโครงการฝึกอบรมครูเพื่อสอน รายวิชาคอมพิวเตอร์ของ สสวท ปี 2535-2543. (สารนิพนธ์ ศ.ม. เศรษฐศาสตร์ การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ภาคภูมิ โภคะอินทร์. (2549). หลักความเสมอภาคในระบบกฎหมายไทย. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มงคล หวังสุขใจ และชมพู โกติรัมย์. (2540). สังคมวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยี การศึกษาฝ่ายเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ยุพา วีระไวทยะ, อัญชัน เกียรติบุตร. (2533). ความเสมอภาคในโอกาสของการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและ อาชีวศึกษากับอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2549). พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วชิรวิทย์ พงษ์สุขเวชกุล. (2551). ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทาง การศึกษาวิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ. (สารนิพนธ์ ศ.ม. เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2550). เด็กที่มีความสามารถพิเศษ. สารานุกรมวิชาชีพรุเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 60 ปี (หน้า 171-176). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

- ศศิธร อภิสัทธีนันต์. (2541). การขัดเกลาทางสังคมผ่านรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กประเภท รายการปกิณกะบันเทิง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2543). หลักความเสมอภาค. วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 30 (ฉบับที่ 2), หน้า 161-164.
- สมยศ เชื้อไทย. (2535). คำอธิบายหลักรัฐธรรมนูญทั่วไป (หน้า 138). กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุพัตรา สุภาพ. (2538). ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรศักดิ์ สว่างแสง. (2552). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ด.). มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, กรุงเทพมหานคร.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2522). ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา: รายงานการวิเคราะห์การกระจายของโอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ในแต่ละภูมิภาค, กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). สำนักนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-2559. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยฉบับราชบัณฑิตยสภา. กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553, 138.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2556). สรุปผลการประเมินการดำเนินงานโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ เอกสารประกอบการประชุมผู้แทนเครือข่ายโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- อดิศักดิ์ มุ่งชู. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานการพัฒนาห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (วิทยานิพนธ์ ค.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Adams, J.S. (1965). Inequity in Social Exchange. *Advances in Experimental Social Psychology*, 2, 267-299.
- Berger, P. & Luckmann, T. (1991). *The Social Construction of Reality*. London: Penguin Books.
- Blackmore, J. (1996). moing Emotional Labour in the Education Market Place: Stories From the Field of Women in Management, *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education* 17,337-349.
- Bourdieu, P. and Passeron, J.C. (1977). *Reproduction in Education, Society and Culture* (Beverly Hills, CA: Sage).
- Brookover, W. B., Lezotte. L W. (1981). *Changes in school characteristics coincident with changes in student achievement*. East Lansing: Michigan State University, College of Education, Institute for Research on Teaching.
- Broom, L. and Selznick, P. (1958). *Sociology: A Text with Adapted Readings*. 2nd ed. New York: Harper and Row.
- Broom, L. and P. Selznick. (1973). *Sociology*. Singapore: Harper & Row.
- Burr, V. (1995). *Social Constructionism 2"d*. New York: Routledge.
- Campbell P. B. & Klein S. S. (1982). Educational equity. In H. Mitzel (Ed.), *The Encyclopedia Of Educational Research*. New York: Macmillan Company.
- Coleman, J. S. (1967). The Concept Of Equality Of Educational Opportunity. *Harvard Educational Review*. 1-25.
- Coleman, J. S. (1968). The Concept of Equality of Educational Opportunity. *Review. Harvard Educational*, 38(1). 1-22.

- Connell, R. W. (1993). *Schools and Social Justice*. Philadelphia: Temple University Press.
- Corson, D. (2001). Ontario students as a means to a government's ends, *Our School/Our Selves*, 10(4), 55-77.
- Danforth, S. & Rhodes, W. (1997). Deconstructing disability. *Remedial and Special Education*, 18 (6), 357-366.
- Epp, J.R. and Watkinson, A.M. (1996). *Systemic Violence: How Schools Hurt Children*. London: Falmer Press.
- Farrell, J.B. (1994). Social Equality and Educational Expansion in Developing Nations. *The International Encyclopedia of Education*. Second Edition. Vol. 9. USA: Pergamon.
- Field, S., M. Kuczera and B. Pont. (2007). *No More Failures: Ten Steps to Equity in Education*. OECD, Paris.
- Freire, P. (1972). *Pedagogy of the Oppressed*. New York: Penguin. Gamoran, A., M. Nystrand, M. Berends and P. C. LePore (1995) 'An Organisational Analysis of the Effects of Ability Grouping', *American Educational Research Journal* 32.687-715.
- Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Books.
- Genç S. Z., Eryaman, M. Y. (2008). Changing Values and New Education Paradigm *Kocatepe University Social Sciences Journal*. 9, 89-102.
- Hargreaves, A. (2000). 'Mixed Emotions: Teachers' Perceptions of their Interactions with Students, *Teaching and Teacher Education* 16, 811-826.
- Hargreaves, A. (2001). 'Emotional Geographies of Teaching', *Teachers College Record* 103, 1056-1080.

- Harold, S.; & Roberta, L. (2002). To sum it up: Case studies of education in Germany, Japan, and the United states. New York: National Center on Student Achievement.
- John-Steiner, V. & Mahn, H. (1996). Sociocultural approaches to learning and development: A Vygotskian frame work. *Educational Psychology*, 31, 91-206.
- Kochhar, S. K. (1982). Pivotal Issues in Indian Education, New Delhi, India: Sterling Publishers Private Limited.
- Lee, R. K. & Dang, K. Y. (1998). Nobel Prize Economics Awardee- Amartya Sen's Academic Contribution. *Economics Information* 1998;11:50-58.
- Lynch, K. (2000). Research and Theory on Equality in Education, in M. linan, ed., *Handbook of Sociology of Education* (New York Press), 85-105.
- Machin, S. and A. Vignoles. (2004). Educational Inequality: The Widening Socio-Economic Gap, *Fiscal Studies*, 25, 107-28.
- Mercer, Blaine E. And Merton, Robert k. (1958). *The study of Society*. New York: Harcout and World.
- Naik, J. P. (1979). Equality, Quality and Quantity: The Elusive Triangle in Indian Education. *International Review of Education*. 25(2/3):167-185.
- OECD. (2010c). *Closing the Gap for Immigrant Students: Policies, Practice and Performance*, OECD Reviews of Migrant Education, OECD, Paris.
- OECD. (2011a). *Lessons from PISA for the United States, Strong Performers and Successful Reformers in Education*, OECD, Paris.
- OECD. (2011c). *The Impact of the 1999 Education Reform in Poland*", OECD Education Working Papers, No. 49, OECD, Paris.
- Oviedo, Monica Juliana. (2009). *Expansion of Higher Education and the Equity of Opportunity in Clombia*. Research work presented for M.R. (Applied Economic). Universitat Autònoma de Barcelona.

- Piaget, J. (1950). *The Psychology of Intelligence*, tr. Malcolm Piercy and D. E. Berlyne (London: Routledge & Kegan Paul).
- Psacharopoulos, G. and Patrinos, H. (2002). "Return to Investment in Education: A Further Update" World Bank Policy Research Working Paper.
- Rousseau, J. J. (1762). *Emile*, tr. Barbara Foxley, London: Dent, 1911.
- Schwandt, T. A. (2003). Three epistemological stances for qualitative inquiry: Interpretivism, hermeneutics, and social constructionism. In: N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *The landscape of qualitative research* (2nd ed., pp. 292-331). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Second, P.F. and Backman, C.W. (1967). *Social Psychology*. Tokyo : McGraw-Hill.
- Seshadri, C. (1976). 'Equality of Educational Opportunity - some issues in Indian education', *Comparative Education*, 12 (3):219-230.
- Second, P.F. and Backman, C.W. (1967). *Social Psychology*. Tokyo : McGraw-Hill.
- Shahal, N. (1995). Nurturing gifted children. In paper presented at the World Council for Gifted and Talented Children meeting in Hong Kong: Hong Kong.
- Sharma S, et al. (2013). Yeast Nop2 and Rcm1 methylate C2870 and C2278 of the 25S rRNA, respectively. *Nucleic Acids Res* 41(19):9062-76.
- Sung, P. F. (2003). Cultivating true abilities: Rethinking integration and subject matter knowledge. *Journal of Educational Research*. 2003;115:12-136.
- Tan, M. (1987). Educational Equality of Opportunity (Development as a Social Concept)). *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*. 20(1): 1-15.
- Taneja, V.R. (2003). *Socio-Philosophical Approach to Education*. New Delhi: Atlantic Publishers & Distributors (P) Ltd.
- Tesconi, Charles A and Emanuel Hurwitz. (1974). *Education for Whom? The Question of Educational Opportunity*. New York: Dodd, Mead & Company.

- Uekawa, Kazuaki. (2001). Making Equality in 40 national Education Systems. Doctoral Dissertation, University of Chicago, 1997 (On Line), Available from: <http://www.lib.umi.com>.
- UNESCO. (2009). Policy Guidelines on Inclusion in Education. Paris, France: UNESCO.
- UNESCO. (2017). Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention. Paris: UNESCO.
- Valdez, G. (2004). Critical issue: Technology leadership: Enhancing positive educational change. North Central Regional Educational Laboratory. Retrieved 25.11.2012 from <http://www.ncrel.org/sdrs/areas/issues/educatrs/leadrshp/le700.htm>.
- Wang, J. T. (1998). Discussion on Equality of Educational Opportunity and Fairness-Base on Concept Analyze, Educational Policy Forum. 1(2), 118-132.
- Yang, Y. (1994). Equality of Educational Opportunity- Insights from Educational Sociology. Taipei: National Taiwan Normal University Publisher.
- Young, R. A. & Collin, A. (2004). Introduction: Constructivism and social constructionism in the career field. Journal of Vocational Behavior, 64(3), 373–388.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ชฎานิศ ประดิษฐ์เสรี
วัน เดือน ปี เกิด	31 มีนาคม 2538
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลจุฬารัตน์ สมุทรปราการ
วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
ที่อยู่ปัจจุบัน	99/211 หมู่บ้านถนนนันท ถนนราชพฤกษ์ ตำบลบางกร่าง อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	-

